STICKAT & SÅNT NR 2. 2025

STICKAT & sånt

#2. 2025 Pris 89,90 kr • Norge 99 nok

Unik design: Ikonisk rosa cardigan

Vacker väst med spetsar

Vårens plagg

PONCHO, KAPPA & SJAL

- Sagolik brudklänning
- Färgstark i cool virkad kjol
- Skapa personliga påskägg av tyg

Modedesignern Birgitta Helmersson:
"Noll spill och återvunnet är tidens melodi"

37 MÖNSTER & TIPS

SKAPA EGNA MARKÖRER | INSPIRATÖRER | LOTTA AHLVARS KRÖNIKA

TIDSAM 4978-02
02
7 388497 808990
Retur vecka 19

SY &
HANTVERKS
festival
2025

Kommande festivaler

Malmömässan 25–27 april

Göteborg augusti

Umeå 19–21 september

Stockholmsmässan 24–26 oktober

Vad är din grej? Stickning, virkning, sömnad, broderi eller kanske att göra egna smycken? På Festivalen finns det mesta för dig som gillar handarbete.

Vad är din grej?

Öppet fredag–lördag 10–18, söndag 10–16. Läs mer och köp biljett på syfestivalen.se

Åk buss till Festivalen! Se hemsidan vilka resor som finns tillgängliga.

Vår i återbrukets tecken

Härom veckan fick jag ett mejl från en läsare som efterfrågade mönster i lite större storlekar. Jag är säker på att hon inte är ensam om sin önskan och därför är jag glad att kunna säga att vi har flera mönster i det här numret av Stickat & sånt som går upp till XXL och även 3XL. Vi på redaktionen lovar att vi när det fungerar väljer mönster i så många storlekar som möjligt.

Sommaren 2024 gav vi ut ett nummer av tidningen Virka! På senare tid har jag fått flera samtal med frågan om det kommer ett nytt nummer. Och det gör det! Den 23 juli kommer det ett nytt nummer fyllt med fina mönster och intressanta reportage. Det känns jätteroligt att få göra ett nytt nummer, inte minst i tider då alla pratar om tidningsdöden.

Vi på Stickat & sånt gör allt vi kan för att visa att det fortfarande finns ett intresse för papperstidningar! Och då gäller det att vara relevant och med i sin tid. Och en sak som verkligen ligger i tiden är återbruk och zero waste. Det har vi tagit fasta på. Stickat & sånts reporter Anette Frennessen har träffat designern Birgitta Helmersson, som förvaltat sin farmor Annas devis om att ta tillvara på allt och inte slänga något. Birgitta har utarbetat en teknik att sy kläder utan spill (och det vet alla som syr att det inte är helt lätt att klippa ut mönster utan spill).

Vi har också en intervju med Zuzana Obel, som tar tillvara garn ingen annan vill ha. En lastbil på väg till tippen med flaket fullt av garn blev starten på hennes engagemang. Och är du sugen på lite pyssel kan du skapa påskägg av tygremsor.

Jag fick en gång rådet av en stickfantast att inte sticka i svart garn, det skulle bli för tråkigt. Men nu tänker jag göra ett litet uppror i tysthet. För jag bara måste sticka ”Sommarens lilla svarta” på sidan 56. Jag tycker att den är oemotståndlig!

Jag hoppas att du hittar något du känner att du bara måste sätta stickorna i och att vi ses snart igen!

Marie

Chefredaktör Marie Flodin
marie.flodin@egmont.se

Nu börjar solen värma!

När jag tar tåget till redaktionen i Malmö följer Figo självklart med! Här iklädd tröja som dagmatte Matilda stickat.

FÖLJ MED TILL TALLINN!

I november åker vi till Tallinn för att bland annat besöka hantverksmässan St. Martin’s Fair. Det blir 4:e året i rad som jag åker dit tillsammans med er läsare och jag ser verkligen fram emot att ses! Resan är ett samarbete med Specialresor.

Läs mer och anmäl dig här: www.special-resor.se/alla-resor/hantverks-resa-till-estland-4–8-november

Omslagsfoto
Kjell B Persson

STICKAT & sånt

Postadress
Stickat & sånt, 205 07 Malmö

Besöksadress
Studentgatan 4, Malmö

Telefonväxel
040-38 52 00

Kundtjänst
08-400 277 10
pren.stickat@egmont.se

Redaktionen

Chefredaktör
Marie Flodin

Art director
Kajsen Burell

Marknadschef
Anna Bergelin

Annonschef
Ingar Brynnel

Ansvarig utgivare
Marie Flodin

Vd Story House Egmont AB
Per Kjellander

Tryck SK Printing House, Litauen

Repro BT Studio, Mindworking Asia

Prenumerera
2 år: 12 nummer, 969 kr
1 år: 6 nummer, 509 kr
Halvår: 3 nummer, 264 kr

MIX
Paper | Supporting responsible forestry
FSC® C136210
FSC www.fsc.org

story house EGMONT

Stickat & sånt är en del av Story House Egmont, som är en av Nordens ledande och mest traditionsrika medieverksamheter. Inom våra tre huvudområden – Media, E-commerce och Agencies – utvecklar vi engagerande innehåll, högkvalitativa produkter, innovativa tjänster och personliga mötesplatser. Vi är passionerade historieberättare och har en brinnande vilja att göra gott. Genom vår ägare, stiftelsen och mediekoncernen Egmont, skänker vi varje år en stor del av vårt överskott för att stötta barn och unga som har det svårt i livet. Läs mer på www.storyhouseegmont.se och www.egmont.com

16
Pretty in pink

UNIKT MÖNSTER
Bara i Stickat & sånt

70
Pyssla till påsk

29
Varma och sköna fötter

Söt byxa i glansigt garn
20

66
Hönsestrikk någon?

36
Färgglad i vår

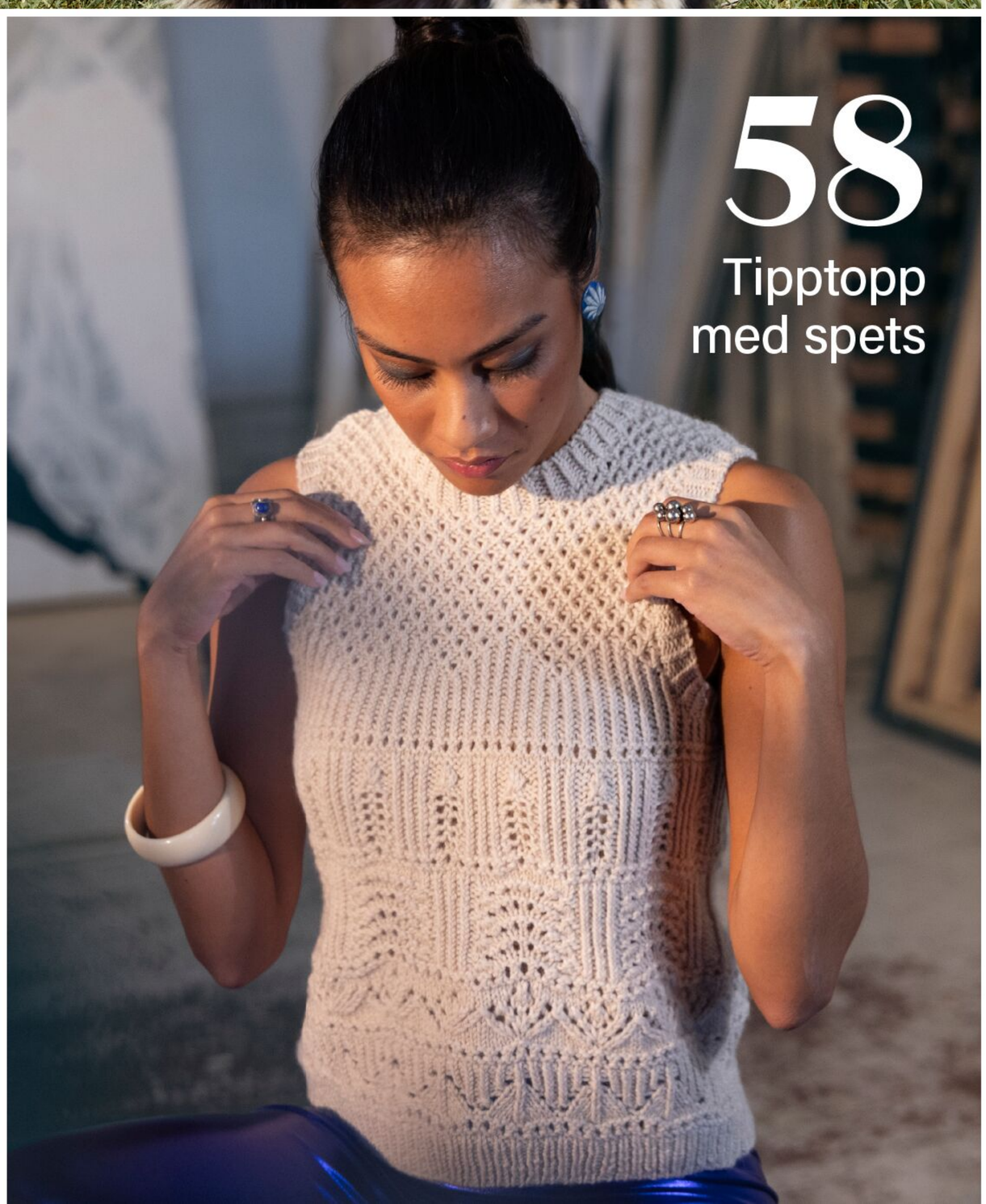

innehåll

STICKA

Oversize-tröja med mönsterbonanza 6
Vårens trendigaste cardigan 16
Hängselbyxa till baby 20
Glesstickad tröja i mohair 22
Tuff bolero 26
Sockor med fläta 29
Barnkofta med blommor 36
Brudklänning med spetsdetaljer 40
Pojktröja med retrovibbar 48
Sött set till baby 50
Sommarens lilla svarta 56
Slipover med spetsmönster 58
Mönsterstickad väst 66
Sjal i drömsk design 72

REPORTAGE, GUIDER & TIPS

Smycka med markörer 9
Christina Skovmose: ”Nunotovning är magiskt” 10
Pigga prylar 25
Birgitta Helmersson: ”Zero waste är tidens melodi” 30
Zuzana Obel: ”Jag räddar garn ingen vill ha” 44
På gång i hantverksvärlden 53
Inspiratörer 64
Lotta Ahlvars krönika 78

VIRKA

Virkad maxikjol 54

SY & BRODERA

Nunotovade handledsvärmare 14
Påskägg av tygremsor 70
Poncho och kappa i valkad ull 75
Brodera tavla med höna 78

Oversize med mönsterbonanza

Tröjan stickas i åtta härliga färger och mixade horisontella mönsterbårder. Resultatet blir en ”hönsestrikkad” tröja där färger och former blandas i härliga kombinationer. Modellen är rak och oversize med nedhasad axel.

Mönster **Rauma Garn** Foto **Siren Lauvdal**

Många storlekar!

Storlekar XS (S) M (L) XL (XXL) 3XL

Plaggets mått
Övervidd: 111 cm (121 cm) 131 cm (141 cm) 151 cm (161 cm) 171 cm
Längd: 59 cm (61 cm) 63 cm (65 cm) 67 cm (69 cm) 71 cm
Ärmlängd (ärmhål till mudd): 46 cm (46 cm) 46 cm (46 cm) 46 cm (46 cm) 46 cm

Garn Rauma Puno (68 % babyalpacka, 10 % merinoull, 22 % polyamid), 50 g = 110 m

Garnåtgång
Färg 1: 150 (200) 250 (250) 300 (300) 350 g i fg 4818 (turkos). Färg 2: 100 (100) 100 (100) 150 (150) 150 g i fg 811 (natur). Färg 3: 50 (50) 50 (100) 100 (100) 100 g i fg 6750 (ljuslila). Färg 4: 50 (100) 100 (100) 100 (100) 100 g i fg 608 (ljusrosa). Färg 5: 100 (100) 100 (150) 150 (150) 150 g i fg 541 (blå). Färg 6: 50 (50) 50 (100) 100 (100) 100 g i fg 333 (ljus syren). Färg 7: 50 (50) 50 (100) 100 (100)100 g i fg 6737 (ljusgul). Färg 8: 50 (50) 50 (100) 100 (100) 100 g i fg 2313 (koksgrå)

Stickor Rundst 5 mm (lång), 4 mm och 6 mm (korta)

Masktäthet 16 m mönster = 10 cm.

Tips!

Garnalternativ: Rauma Vams (100 % norsk ull), 50 g = 83 m

GÖR SÅ HÄR

Tröjan stickas uppifrån och ner. Först stickas bakstycket fram och tillbaka, från axlarna ner till ärmhålet. Därefter plockas maskor upp för framstycket, som stickas fram och tillbaka på samma sätt. Fram- och bakstycket sätts sedan ihop på en rundsticka och stickas runt. Ärmarna plockas upp runt ärmhålet och rundstickas uppifrån och ned. Avslutningsvis plockas maskor upp runt halsringningen som rundstickas i resår.

Bakstycke

Tröjan slätstickas uppifrån och ned.

Lägg med st 6 mm och fg 1 upp 89 (97) 105 (113) 121 (129) 137 m. Sticka mönster fram och tillbaka efter diagram. Starta vid pilen. Kantmaskan stickas dubbel med båda färgerna.

Sticka till bakstycket mäter 22 (22) 23 (24) 25 (25) 26 cm. Sätt markörer efter 29 (32) 36 (39) 43 (46) 50 m i var sida = axelmaskor. Det finns nu 31 (33) 33 (35) 35 (37) 37 m mellan markörerna (halsmaskor).

Sticka framstycket.

Höger sida av framstycket

Med st 6 mm och fg 1 plocka upp 29 (32) 36 (39) 43 (46) 50 m från RS längs bakstyckets högra axel, dvs 1 m i var axelmaska.

Sticka mönster fram och tillbaka enligt valt diagram. Starta vid pilen.

Sticka till framstycket mäter 8 (8,5) 8,5 (9) 9,5 (9,5)10 cm.

På nästa varv från RS formas halsringningen enl följande:

V 1 (RS): sticka och lägg upp 2 nya m i slutet av stickan (mot halsen).

V 2 (AS): sticka tillbaka, de nya maskorna stickas in i mönstret.

Upprepa dessa 2 varv till sammanlagt 10 m har ökats för halsringningen = 39 (42) 46 (49) 53 (56) 60 m.

Lägg arb åt sidan och sticka vänster sida.

Vänster sida av framstycket

Med st 6 mm och fg 1 plocka upp 29 (32) 36 (39) 43 (46) 50 m från RS längs bakstyckets högra axel, dvs 1 m i var axelmaska.

Sticka mönster fram och tillbaka enligt valt diagram. Starta vid pilen. Sticka till framstycket mäter 8 (8,5) 8,5 (9) 9,5 (9,5) 10 cm.

På nästa varv från RS formas halsringningen enl följande:

V 1 (AS): sticka och lägg upp 2 nya m i slutet av stickan (mot halsen).

V 2 (RS): sticka tillbaka, de nya maskorna stickas in i mönstret.

Upprepa dessa 2 varv till sammanlagt 10 m har ökats för halsringningen = 39 (42) 46 (49) 53 (56) 60 m.

Nu ska höger och vänster sida av framstycket stickas ihop enl följande.

Framstycke

Sätt höger och vänster sida av framstycket på samma sticka.

Sticka 1 varv och lägg samtidigt upp 11 (13) 13 (15) 15 (17) 17 m mellan delarna = 89 (97) 105 (113) 121 (129) 137 m.

Sticka mönster fram och tillbaka enligt diagrammet till framstycket mäter 22 (22) 23 (24) 25 (25) 26 cm. Se till att det sista varvet är det samma som på bakstycket. ➤

För att få en oversize passform, välj en storlek med en över-vidd som är 28–36 cm större än din egen.

Bål

Sätt fram- och bakstycket på samma sticka = 178 (194) 210 (226) 242 (258) 274 m. Fortsätt rundsticka enligt mönster.

På det första varvet läggs 3 nya m upp i var sida, dvs mellan delarna= 184 (200) 216 (232) 248 (264) 280 m.

Sticka till arb mäter 53 (55) 57 (59) 61 (63) 65 cm. Sticka klart en mönsterbård.

Byt till st 4 mm och fg 1. Sticka resår 1 rm, 1 am i 6 cm. Maska av i resår. Se till att avmaskningen inte stramar.

Ärmar

Starta mitt under ärmhålet. Plocka med st 6 mm upp 68 (68) 76 (80) 84 (84) 88 m runt ärmhålet innanför kantm. Sätt en markör mitt under ärmen (MM).

Rundsticka mönster enligt diagram. Starta vid pilen. Sticka 2 cm.

På nästa varv minskas ärmen enl följande: sticka fram till 2 m före MM, lyft 1 m, 1 rm, dra den lyfta m över, 2 rm tills (=2 m minskade).

Minska på detta vis med 3 (3,5) 3 (3) 2,5 (2,5) 2,5 cm mellan sammanlagt 11 (10) 12 (13) 14 (14) 15 gånger = 46 (48) 52 (54) 56 (56) 58 m.

Sticka till ärmen mäter 40 (40) 40 (40) 40 (40) 40 cm. Sticka klart en mönsterbård.

Byt till st 4 mm och fg 1. Sticka resår 1 rm, 1 am i 6 cm. Maska av i resår. Se till att avmaskningen inte stramar.

Sticka den andra ärmen på samma sätt.

Halsringning

Med st 4 mm och fg 1 plocka upp 76 (80) 84 (88) 92 (96) 100 m runt halsringningen innanför 1 kantm. Sticka resår 1 rm, 1 am runt i 10 cm. Maska av i resår. Se till att avmaskningen inte stramar.

Vik in kanten dubbelt mot AS och näst fast.

Garn- och mönsterfrågor
stickat@egmont.se

DIAGRAM

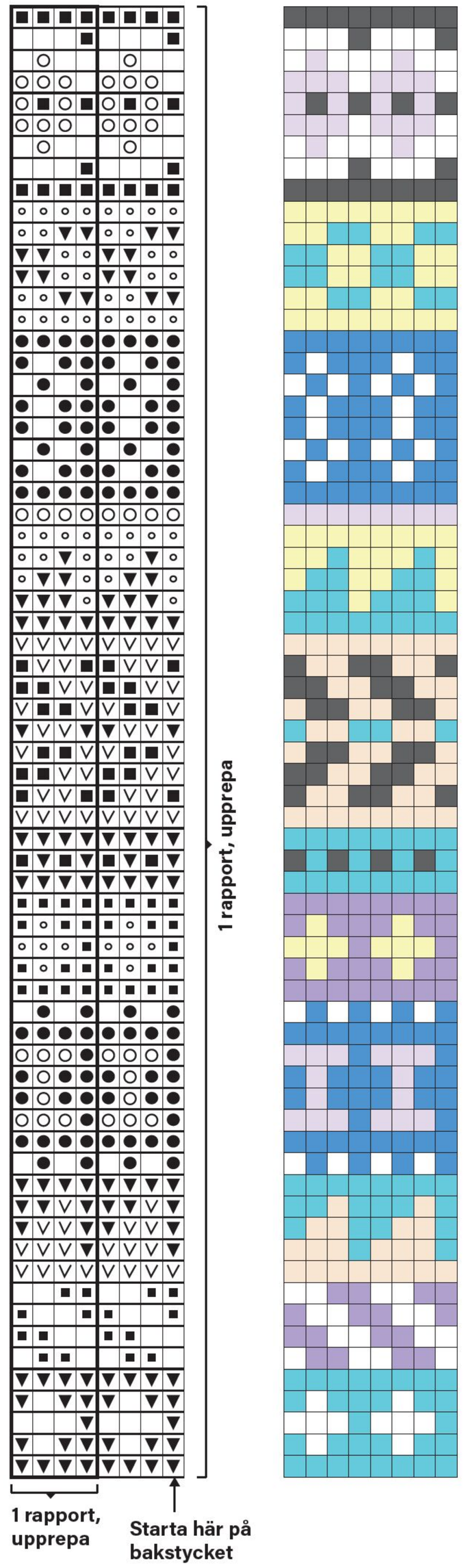

TECKENFÖRKLARING

■ = Färg 8
▽ = Färg 4
◦ = Färg 7
▪ = Färg 3
○ = Färg 6
□ = Färg 2
● = Färg 5
▼ = Färg 1

Smycka dina projekt

Markörer är oumbärliga i de flesta stick- och virkprojekt för att hålla koll på varv och maskor. I stället för att köpa färdiga kan du skapa egna med personliga hängen eller pärlor. Både vackert och praktiskt! Pimpa dina projekt eller ge bort i present.

Av **Kajsen Burell** Foto **Kajsen Burell & respektive butiker**

DU BEHÖVER

- Hängen eller pärlor
- Ringar, lås/hakar
- Klämpärlor för avslut (om du trär upp på tråd)
- Smyckestråd
- Smyckestänger: Spetstång för att forma, avbitartång/sidavbitare för att klippa av

Det finns två typer av markörer: slutna och öppningsbara. Slutna markörer passar bäst för stickning. Du placerar eller trär upp pärlor som fästs på en ring, så kallad ”bindögla”. Klämpärlor kan användas som avslut.

Till virkningen behöver du öppningsbara markörer, eftersom maskorna stängs vartefter du virkar. Använd öppningsbara ringar eller hakar, till exempel smyckeslås med karbin eller tillbehör för örhängen, sök efter ”öronkrokar” eller ”örkrok”. □

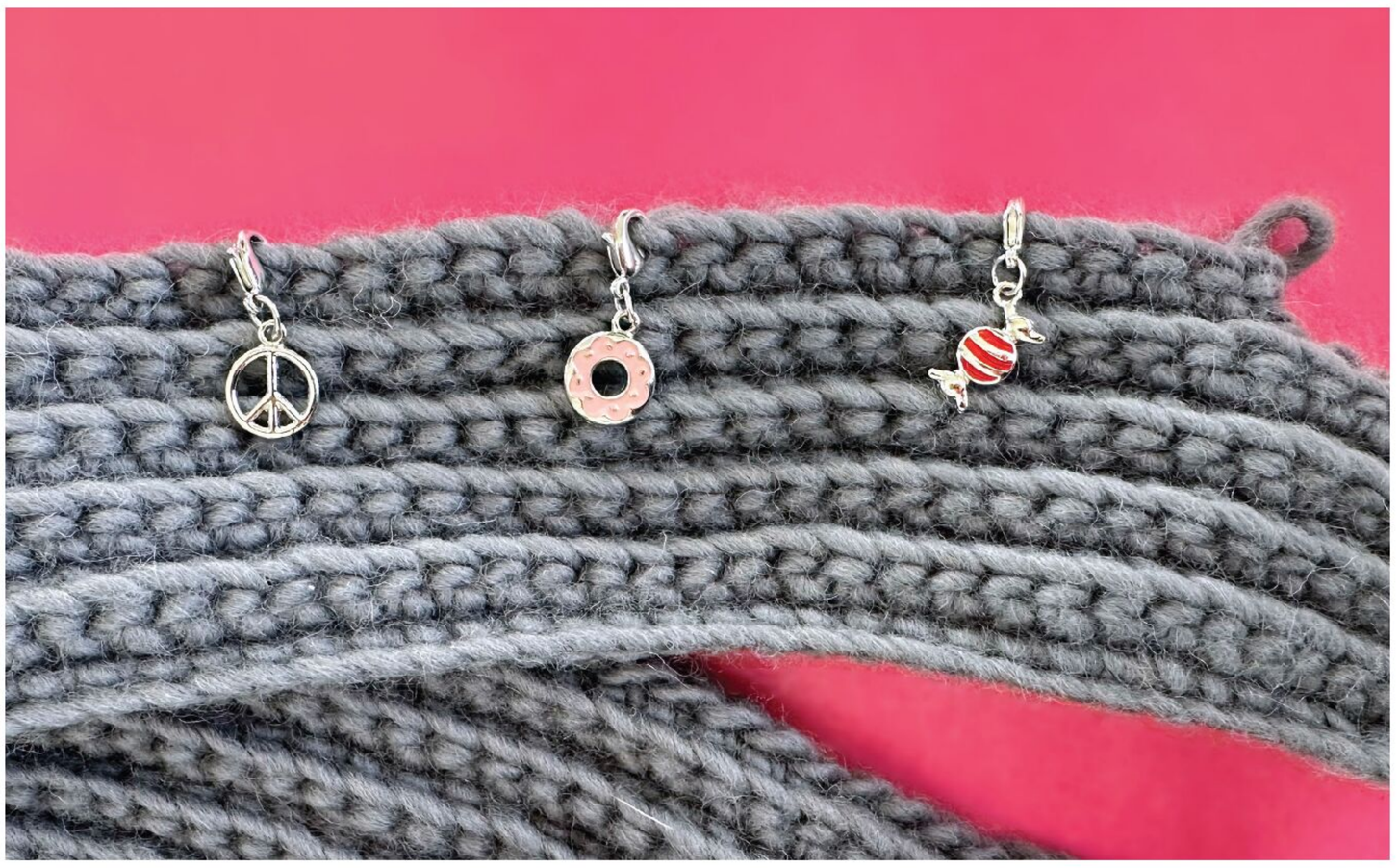

Virkmarkörer gjorda med hängen och smyckeslås från Panduro.

Snäcka & sjöstjärna, guldfärgade, 49,90 kr, panduro.com

Nallebjörnar 10 st, 49,90 kr, panduro.com

Monsterablad, Guldfärgat, 29,90 kr, panduro.com

Vinflaska i antiksilver, 7 kr/st, parlgrossisten.se

Pärlmix Rocailles 6/0 pastell, 54,90 kr, panduro.com

Robot i antiksilver, 23 kr/frp (5 st), parlgrossisten.se

Djurtass & hundben, 49,90 kr, panduro.com

Örkrok Brisyr, 12 kr / par, hilmaspyssel.se

Millifori pärlor, 100 st, 69,90 kr, slojd-detaljer.se

Spetstång mini, 69,90 kr, slojd-detaljer.se

Bindöglor, 100 st/frp, 4, 6, 7 eller 9 mm, 75 kr–105 kr/frp, slojd-detaljer.se

Smyckeswire, 9,2 m, 59,90 kr, slojd-detaljer.se

Tips!

Titta hemma: kanske har du redan fina pärlor och hängen som kan bli till markörer. Även lås till örhängen och halsband kan vara användbara.

”När materialen samarbetar är det ullmagi”

Tack vare sin nyfikenhet och en bucketlist upptäckte Christina Skovmose nunotovning, en utveckling av gammaldags tovning. Nu är hon en populär kursledare och njuter av magin som uppstår när ull och siden möts.

Av **Anette Frennessen** Foto **Gugge Zelander**

Vid slutet av den slingrande skogsvägen dyker det upp ett rött hus. Spjälorna i planket är tillräckligt glesa för att cairnterriern **Victor** ska kunna spana in besökare och hålla koll på oss, och eftersom svansen viftar känner vi oss välkomna.

Tovning är det många som håller på med. Men nunotovning – vad är det och hur gör man? Vi besöker **Christina Skovmose** i Torup, i skogarna utanför Malmö för att få veta mer. Christina är en populär kursledare som dels är med på olika mässor och event runt om i Sverige och Danmark, dels håller hon kurser hemma i sin egen ateljé, eller i en skola när grupperna är stora.

–Nunotovning är en utveckling av gammaldags tovning, förklarar Christina. Man använder sig av ullens förmåga att vandra, tovas ihop och valkas. Nuno betyder tyg på japanska, och när man tovar ull på ett tyg är det helt enkelt nunotovning.

–Man kan göra detta för att förstärka och få ett tyg mer stabilt, eller för att få fram ett tygs fina strukturer eller göra mönster. Dessutom behöver jag inte använda så mycket ull eftersom tyget håller samman det. Ju mer ull, desto stadigare blir det.

Christina plockar fram olika exempel på allt ifrån mjukt, följsamt och elastiskt till stumt och stabilt. Till exempel skulle en poncho i den här tekniken bli både mjuk, lätt och värmande istället för stor och bylsig som en grovstickad tröja skulle vara. Man kan känna sig finklädd och varm på samma gång! Och vill du ha något tjockare som en vår- eller höstkappa, är det bara att öka på mängden ull och ända få ett lätt resultat, beroende på vilka material du väljer.

Förutom plagg kan du också göra tavlor. Dessa är en mix av nunotovning och fritt broderi,

Alla spillbitar kan användas. Här har de blivit till fodral till rundstickor.

Nyfiken på att prova nytt

Anledningen till att Christina började med nunotovning är både festlig och utmanande.

–Det stod på min bucketlist! skrattar hon. På min lista finns saker som att väva, fläta pilkorgar, syssla med keramik… Mycket har jag gjort, men det finns mer kvar på listan att pricka av! Jag tycker att det är roligt att testa olika saker, man lär sig så mycket, till exempel om olika material.

–Just nu spinner jag garn och väver. Någon sa till mig att ”det är väl roligt att få jobba med sin hobby”, men nu är nunotovningen mitt jobb, så jag behöver få utforska och syssla med annat på min fritid. Jag kan inte sätta mig här på kvällarna och tova, det skulle fresta på kroppen allt för mycket.

2009 hittade Christina en tovningskurs i närheten av sitt dåvarande hem. Det blev några terminer för att lära sig det gammaldags tovningssättet med varmt såpvatten

Ulltops är kammad och fluffig ull, kallas också kamband.

”Nunotovning är lite som livet, det blir inte alltid som vi tänkt – ofta blir det bättre!”

och färger i grått, vitt och brunt. Det blev tomtar, sittdynor och väskor och hon häpnade över vad hon lärde sig och tyckte att det var fantastiskt.

–Eftersom jag tyckte att det var så roligt ville jag ha mer och sökte på internet, och då upptäckte jag nunotovningen – och att man kunde göra kläder och framför allt – alla färgerna! Jag gillar egentligen inte grått och svart, så att hitta dessa färger var som en magnet. Det var jag tvungen att lära mig!

Sagt och gjort! Efter några kurser hos ett studieförbund och mycket experimenterande på hemmaplan lärde hon sig av sina misstag och förbättrade sina kunskaper.

När kursledaren slutade fick Christina frågan att ta över stafettpinnen och sedan tog det fart. Det blev till att producera massor av provlappar som hon kunde ha som undervisningsmaterial, förutom det som hon själv gjort tidigare på kurserna.

–Jag var verkligen vild och galen och skulle bara tova! utbrister Christina.

I den vevan började Christina att vara med på julmarknader och andra event.

–Jag hade hur många sjalar, kjolar och jackor som helst, flera klädställningar fulla och behövde sälja av. Det hade blivit för mycket helt enkelt, säger hon lätt generat.

Fantastiska klädesplagg

Att hitta sätt att använda det nunotovade på är inga problem enligt Christina.

–Jag tycker att det är fantastiskt till olika slags klädesplagg, som sjalar, kjolar, ponchos, västar…

VAD ÄR NUNOTOVNING?

- Ordet nuno är japanska och betyder tyg.
- Nunotovning eller nunofiltning är en teknik utvecklad i början av 1990-talet av Polly Stirling, en fiberkonstnär från Australien och hennes japanska assistent.
- Nunotovning innebär att ett vävt tyg bearbetas med ett eller flera lager ull, som filtas in i tyget. Då får man ett nunofiltat tyg som är lätt, mjukt, starkt och smidigt.

–Eftersom ullen ska kunna vandra igenom tygets trådar behöver ullen vara finfibrig. Och då blir resultatet inte så slitstarkt, däremot desto mjukare och skönare.

Dessutom har tygvalet också betydelse för hur det färdiga resultatet kommer att se ut. Om det är matt eller blankt bidrar också till hur exklusivt eller vardagligt plagget blir, hur ullen vandrar igenom fibrerna och hur mycket det drar ihop sig.

1. På en klädställning i ateljén hänger olika plagg som inspiration.
2. Christina har också lärt sig göra "burkar", dekorationsföremål som är inspirerade av raku-keramik med krackelerad, bubblig yta. Detta är en nunotovad mix av olika ulltyger, som ger ett kraftigare resultat.
3. En gles bomullsgasväv tillsammans med tovad ull, resultatet blir en häftig strukturmix.
4. Den nunotovade sjalen är otroligt lätt, väger max 30 gram!

Kanske har du som läsare nu blivit intresserad och själv skulle vilja prova på nunotovning, och då uppmuntrar Christina dig så klart att testa.

– Det är alltid lättast att gå en kurs och ha en kursledare som kan guida dig och visa de olika momenten. Men om du vill prova själv hemma är det också enkelt, satsa på en bra beskrivning som visar momenten steg för steg, säger Christina.

Tålamod en dygd

– Tänk på att detta är en långsam tovning, du måste ha tålamod och får inte stressa ullen om du ska få ett lyckat resultat.

Halvt på skämt och halvt på allvar förtydligar och betonar Christina att tålamod är något av det viktigaste som behövs, förutom ull och övrigt material.

"Jag var verkligen vild och galen och skulle bara tova!"

– Hanterar du ullen för snabbt, för hårt eller för intensivt, tovar ullen bara med sig själv och passerar inte igenom tyget. Så detta är en snäll teknik även för dem som har ont i händerna, du ska inte trycka utan bara bearbeta material lätt, lätt – då blir det bäst.

Christina säger att utmaningen är att man ska hantera ulltopsen på rätt sätt och inte använda för mycket ull åt gången.

– Det vanligaste nybörjarfelet är annars att man använder för lite vatten, så att ullen inte tovar sig tillräckligt. Man kan nästan inte ta för mycket vatten, gör du det flyter materialet iväg, då är det bara att fånga upp det igen och börja om.

– Börja med något litet projekt så lär du dig snabbt, uppmuntrar Christina.

Som prova på-projekt är detta en tacksam teknik. Du behöver inte så mycket material, redskap eller gott om plats. Händerna, lite bubbelplast, vatten, en droppe diskmedel och en liten bordsyta, cirka 60 x 70 cm är tillräckligt – diskbänken eller ett bord med vaxduk funkar fint.

Dyrast är om man siktar på att använda sidentyg, men beroende på ditt projekt är det inte så mycket som behövs. En materialsats för någon hundralapp kommer man långt med.

– Skulle det sedan bli så att du inte är nöjd med resultatet, kan du alltid sy några vackra stygn eller sy på en pärla, som min kompis **Bergisa** säger, tipsar Christina med glimten i ögat.

Som nybörjare ska du inte göra det svårt för dig själv, tycker Christina. Använd material som är enkla att hantera, när du bemästrar dem kan du börja experimentera och vidga ramarna.

Som i så många andra sammanhang är det konsten att välja rätt material till det valda användningsområdet som är nyckeln till framgång. Genvägen dit kan vara att gå en kurs eller att köpa en materialsats som är anpassad till din kunskapsnivå, då är det lättare att lyckas och du blir nöjd.

Lyckat eller inte?

Blir det numera alltid ett lyckat resultat när man är så erfaren och duktig som Christina?

– Nunotovning är lite som livet, det blir inte alltid som vi tänkt – ofta blir det bättre! Man ska bara släppa lite på kontrollen!

– Det sker konst inne i paketet när man rullar det, säger Christina nästan andäktigt. Det är där förvandlingen sker. När materialen samarbetar blir det ullmagi! Ibland blir det konstigt, men oftare är det konst!

Christina plockar fram olika plagg och

En vacker poncho som är tovad på sari-siden.

CHRISTINAS RÅD TILL DIG SOM VILL KOMMA IGÅNG MED NUNOTOVNING

- Hitta en bra beskrivning – eller gå en kurs med kursledare.
- Tålamod.
- Släpp kontrollen, lås dig inte vid förväntning, hantera utifrån resultatet.

Det gäller att vara generös med vattnet när man nunotovar.

visar varierande resultat, några blev inte som hon tänkt sig. Då fick hon istället hitta på en ny lösning, som exempelvis till en krage, som hon sedan blev mycket nöjd med. Var öppen för det resultat du får, samarbeta med materialet är hennes råd.

– Och ska du göra kläder så gäller det att lära sig hur mycket materialet krymper och tänka på att lägga till krympmån på mönstret, annars kan man få sig en överraskning. Men det det är sådant du lär dig med tiden, säger Christina. Gillar du att återbruka gäller det att kombinera flera plagg eftersom ett färdigt plagg som passar nu kommer att bli för litet när det är nunotovat.

Hantverk är livet

Från första början var det Christinas mormor som lärde henne grunderna att sticka, brodera korsstygn och sy på maskin. Mormor hade jobbat med damkonfektion och sydde balklänningar och kostymer, allt som behövdes. Christina själv började med att sy dockkläder, men skolslöjden däremot tyckte hon inte var så kul. Att sy och vara kreativ på beställning på schemalagd tid inspirerade henne föga.

– Det gick så långsamt framåt, att sy några sömmar varje måndagseftermiddag passade inte mig. Då smugglade jag det med hem och sydde färdigt, säger Christina och ler lite klurigt.

Som vuxen blev det istället storkök och ekonomi i yrkeslivet, men hantverket har alltid funnits med på fritiden.

– Jag är en nyfiken person och vill prova på mycket. Jag har alltid många projekt på gång, det är också då idéerna kommer! När händerna jobbar sätter hjärnan igång, då gäller det att ha papper och penna eller min skissbok i närheten, så att jag kan skriva upp mina snilleblixtar.

Instagram är en flödande skattkista att hämta inspiration ifrån. Där kan man hitta olika konton där hantverkare visar upp sina alster och där kan du också diskutera och kommentera. Christina har både svenska och internationella favoritprofiler.

– **Charity** är en engelska som bor i Holland, henne har jag gått kurs hos. Hon är vild! Och gör stora klänningar! Hon är dessutom anledningen till att jag hittade den danska tovningsföreningen Grima.

En annan av Christinas absoluta favoritkällor är Pinterest, där man kan söka inspiration och själv samla bilder i anslagstavlor. Just nu är det västar som fångar hennes intresse.

– När jag skissar är det siluetten och formen jag fokuserar på. Nästa steg är att tänka på vem som ska ha plagget, därefter är det kvaliteten i tyget som styr. Som sista punkt gäller det att se vilka ulltops som talar till mig, det ska kännas rätt.

Många av tygerna som hänger här är undersköna saris som Christina köper från Indien. Här finns också vitt siden som hon syrafärgar till vackra nyanser. Det är tydligt att färger ligger henne varmt om hjärtat. Dock är grått och svart hennes minst populära, grönt och petrol är i topp.

När intervjun görs håller Christina på att förbereda sig inför Fårfesten i Kil. Det är mycket som ska packas och fixas. Stora delar av butiken ska med och där ska hon också ha sin populära kurs, som ofta är fulltecknad. Och många kursdeltagare återkommer ofta och längtar efter ännu mer kunskap.

Alla älskar ull

– Alla älskar ull, tänk det kommer många bussar långt ifrån! Och ikväll blir det tovningscafé här i ateljén!

På provdockor längs ena väggen hänger olika pågående projekt, en cerise sari lockar henne och ska kanske bli en klänning, kanske inte. På en annan hänger en lång väst som man kan ha utanpå en kappa. I ateljén sprakar det av färger och kreativitet. Och mer lär det blir!

– Varje gång jag själv varit på kurs vill jag gärna att det klickar till, att jag får inspiration till mitt eget skapande. Det här är mina skapelser, det är en bit av mig i alla mina alster. Jag vill inte göra kopior av någon annan. □

HÄR HITTAR DU CHRISTINAS ALSTER:

- Instagram: @skovmosebyhand
- Hemsida och webbshop: skovmosebyhand.se

PROVA NUNOTOVNING:
GÖR CHRISTINAS HANDLEDSVÄRMARE

Nunotovade handledsvärmare

Sugen på att prova på nunotovning? Christina Skovmose bjuder på ett fint mönster med en steg-för-steg-beskrivning. Lycka till!

Mönster **Christina Skovmose** Foto **Gugge Zelander**

Christina Skovmose med sina fina handledsvärmare.

Storlekar S/M (M/L)

Höjd S/M 22 cm (M/L 22 cm)

Bredd S/M 15–16 cm, (M/L 17–18 cm)

Material för nunotovning
S/M 65 x 22 cm sidentyg, (M/L 76 x 22 cm) sidentyg, 15 g merinoull, plastfoam, bubbelplast eller plastficka till mall – S/M: Klipp 2 st bitar à 22 x 15 cm, (M/L): Klipp 2 st bitar à 22 x 18 cm

Övriga tillbehör
Vatten, diskmedel, dänkflaska, bubbelplast/fodertyg till inrullning (1,5 m x 40 cm), 1 handduk, disktrasa, 2–3 bitar resårband, bordsyta minst 60 x 90 cm som arbetsyta.

Bra att veta Väljer du att köpa en färdig materialsats är allt material med i paketet.

GÖR SÅ HÄR

Läs gärna igenom hela beskrivningen innan du börjar.

1. Dela ulltopsen på längden till 4 lika stora delar: först en gång och dessa två delas ännu en gång = 4 långa remsor.

2. Lägg sidentyget på en bit bubbelplast så att du har 30 cm plast runt hela tygbiten.

3. Dra fina, tunna tussar av ullen och lägg dessa på tyget i ett fiskbensmönster. Obs! Spara lite ulltussar för att ev fixa till skarven, se bild 9.

4. Använd en dänkflaska med ljummet vatten och en droppe diskmedel för att blöta ullen. Det ska vara riktigt blött. Klappa med handen och se till att det inte finns luft kvar i ullen.

5. Lägg en hoprullad, blöt handduk i ena kortsidan och rulla upp bubbelplasten och ditt material runt handduken. Ett alternativ är att dänka materialet medan du rullar om du inte har tillräckligt stor plats från början.

6. Knyt om med resårband i varje sida som en smällkaramell. Rulla fram och tillbaka med lätta rörelser i ca 15 minuter. Ullen ska ta sig igenom sidentyget och långsamt tova ihop sig.

7. Rulla ut tyget igen och lägg på plastmallarna som ska hålla ullen separerad så att det blir en öppning för handen. Klipp tyget på mitten, från långsida till långsida. Nu har du början till de två handledsvärmarna.

8. Vik tyget över plasten, lägg omlott på mitten med ca 2 cm. Gör likadant på andra handledsvärmaren.

9. Lägg ev på dekorationsfibrer i skarven. Dänk med vatten och rulla ihop igen. Rulla fram och tillbaka med lätt hand i ca 20 minuter.

10. Öppna och gnugga lätt på tyget för att se om det tovat ihop sig. Det ska sitta fast och hålla ihop. Om ullen känns lös rullar man lite mer, ca 5 minuter.

11. Ta bort plasten, pressa bort det kalla vattnet när materialet ligger plant på bordet. Krama därefter ur dem lätt i ljummet vatten.

12. Vänd handledsvärmarna med lätt hand på bordet ca 30 gånger för att tova ytterligare. Vänd ut och in på dem några gånger, var noga med att kolla så att öppningen inte tovar ihop sig. Forma dem till färdigt mått. Kolla så att kanterna är jämna, gnugga lite på dem om de är ojämna. Vänd handledsvärmarna lätt på bordet ytterligare några gånger och dra lätt i materialet tills de har rätt mått.

13. Stryk på ullsidan med högsta värme och ånga så får du fram en fin lyster på sidenet.

Mönsterfrågor
stickat@egmont.se

UNIKT MÖNSTER

Bara i Stickat & sånt

Pretty in pink i ikonisk cardigan

Rosa är en av vårens hetaste trendfärger och i butikerna ser vi olika varianter av Chanelinspirerade koftor och cardigans. Stickat & sånts designer Katarina Segerbrand har tagit fram det här mönstret till er läsare. Dags att plocka fram stickorna!

Mönster **Katarina Segerbrand /@katarinasegerbrand** Foto **Gugge Zelander**

Storlekar XS (S) M (L) XL (XXL)

Plaggets mått
Övervidd: 81 (87) 95 (104) 113 (130) cm
Längd: 50 (52) 54 (56) 58 (60) cm
Ärmlängd: 44 (45) 46 (47) 48 (49) cm

Garn Esther (55 % ull, 45 % bomull), 50 g = 230 m, Permin

Garnåtgång Fg 1: 3 (4) 4 (5) 5 (6) n i fg 883426 (natur). Fg 2: 3 (3) 4 (4) 5 (6) n i fg 883454 (rosa)

Stickor Rundsticka 2,5 och 3 mm (60 cm alt 80 cm), strumpstickor 2,5 och 3 mm (ärmar)

Masktäthet 28 m x 35 v slätstickning 2-färgsmönster på st 3 = 10 x 10 cm

Tillbehör 8 (8) 9 (9) 10 (10) st pärlemoknappar ca 15 mm, markörer

GÖR SÅ HÄR

Bak- och framstycke

Lägg med rundsticka 2,5 mm och fg 1 upp 215 (231) 255 (279) 303 (351) m (1:a v = avigsidan) och sticka fram och tillbaka i slätstickning 1:a = avigt, efter 7 v stickas 1 v rät från avigsidan (= vikvarv).

Byt till rundsticka 3 mm och fortsätt sticka slätstickning 1:a v = rät. Efter 7 v stickas mönster enligt diagram.

Sätt en markering i var sidan för Bakstycket = 111 (119) 131 (143) 155 (181) m. Vänster resp. höger framstycke = 52 (56) 62 (68) 74 (85) m.

När arbetet från vikvarvet mäter 9 (9) 10 (10) 11 (11) cm stickas för fickorna:

DIAGRAM

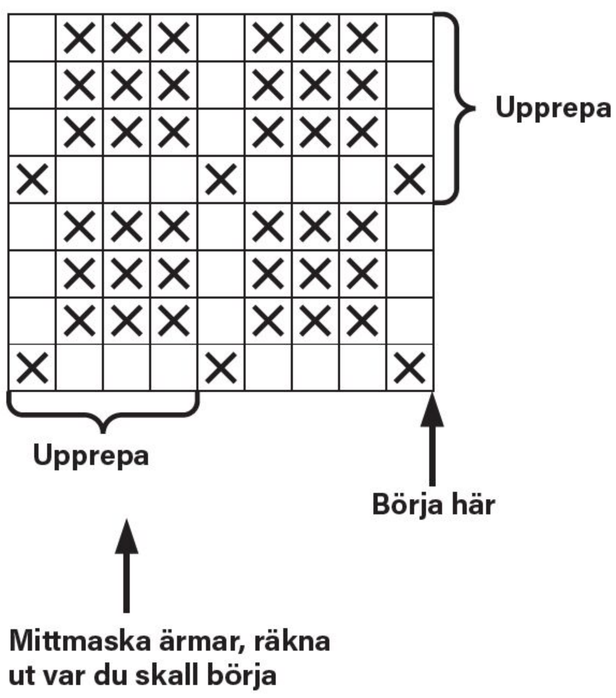

TECKENFÖRKLARING

☐ = Natur
☒ = Rosa

Vänster framstycke

Sticka 1 kantm, 10 (11) 12 (13) 14 (15) m, sticka med en avvikande tråd över 31 m, sätt tillbaka dessa m på stickan och fortsätt sticka mönster, när det återstår 42 (43) 44 (45) 46 (47) m, sticka med en avvikande tråd över 31 m, sätt tillbaka dessa m på stickan och fortsätt sticka mönster, sticka de rest m i mönster.

Fortsätt sticka mönster och när arbetet från vikvarvet mäter 33 (34) 35 (36) 37 (38) cm stickas var del för sig. Sticka varvet ut och maska av för ärmhålen på var sida om markeringen med 4 (4) 5 (5) 5 (6) m = totalt 8 (8) 10 (10) 10 (12) m i var sida.

Vänster framstycke: Fortsätt maska av för ärmhålet med 3-2-1-1-1-1-1 (3-2-1-1-1-1-1-1) 3-2-1-1-1-1-1-1-1-1 (3-2-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1) 3-2-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1 (3-2-2-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1) m vartannat varv.

FÖRKLARINGAR

Kantm = Den yttersta m i var sida stickas rät alla varv. (när du stickar fram och tillbaka)

Enkelint i början av v = Lyft 1 m rät, lyft nästa m rät, sticka dessa 2 m tillsammans rät i bakre maskbågen

Enkelint i slutet av v = sticka 2 m tillsammans rät

Öka 1 m = Lyft tråden mellan 2 m, vrid den och sticka 1 m

Knapphål = 2 m tillsammans, 2 omslag, 2 m tillsammans, på nästa v sticka 1 am, 1 rm i de 2 omslagen.

Osynlig avmaskning
Vänd arbetet med avigsidan utåt och fördela m på 2 stickor. Håll stickorna parallellt i vänster hand och sticka med ytterligare 1 sticka i höger hand. Tag 1 m från främre och 1 m från bakre stickan och sticka ihop de 2 m rätt, sticka ihop nästa 2 m likadant, drag den första m över den andra = 1 m på stickan. Fortsätt sticka ihop och avmaska alla m på samma sätt.

Enfärgade fickpåsar stickas fast på avigsidan.

Midjelång, rak modell, med dekorativa ficklock och knappslå. En klassisk modell som inte blir omodern.

➤ När arbetet från vikvarvet mäter 42(44) 46 (48) 50 (52) cm maska av för halsen 9-3-2-1-1 (9-3-2-1-1) 11-3-2-1-1 (11-3-2-1-1) 12-3-2-1-1 (10-3-2-1-1) m.

När hela arbetet från vikvarvet mäter 50 (52) 54 (56) 58 (60) cm sätts axelns m på en tråd och gör senare enligt osynlig avmaskning se förklaring.

Bakstycket

Maska av i var sida för ärmhålet som på vänster framstycke. När arbetet från vikvarvet mäter 48 (50) 52 (54) 56 (58) cm, sätt de mittersta 31 (31) 35 (35) 37 (37) m för nacken på en tråd och sticka var sida för sig.

Maska av ytterligare 3-1 m. Sätt axelns m på en tråd och gör enligt osynlig avmaskning (se förklaring), när hela arbetet från vikvarvet mäter 50 (52) 54 (56) 58 (60) cm.

Höger framstycke

Stickas lika vänster framstycke men åt motsatt håll.

Ärmar

Lägg med strumpstickor 2,5 mm och fg 1 upp 61 (63) 63 (65) 67 (69) m, fördela m jämt fördelat på 4 stickor och sticka runt i slätstickning = alla varv stickas räta.

Sätt en markering mellan 1:a och sista m, här sker ökningar och avm för ärmhålet. Efter 7 v stickas 1 v avigt (= vikvarv).

Byt till strumpstickor 3 mm och sticka 7 varv, därefter stickas mönster enligt diagram.

När arbetet mäter 2 cm ökas 1 m på var sida om markeringen. Upprepa ökningen med ca 3 (3) 2,5 (2,5) 2,5 (2) cm mellanrum till det finns 85 (87) 91 (95) 101 (107) m.

När hela arbetet från vikvarvet mäter 44 (45) 46 (47) 48 (49) cm, maska av för ärmkupan på var sida om markeringen

OBS! Se till att du maskar av på samma mönstervarv som på bak- och framstycket för att få mönsteranpassning med 4-3-2 (4-3-2) 5-3-2 (5-3-2) 5-3-2 (6-3-2-2) m

Gör 1 enkelintagning i var sida innanför kantm. Upprepa med 3 varvs mellanrum totalt 3 (2) 3 (2) – (–) ggr.

Sticka 1 v. Gör 1 enkelintagning i var sida innanför kantm, upprepa med 1 varvs mellanrum totalt 15 (17) 17 (19) 24 (24) ggr. Sticka 1 v.

Maska av 2 m i början av varje varv sammanlagt 2 ggr. Maska av de återstående 27 (27) 27 (29) 29 (29) m.

Montering

Spänn ut plaggdelarna enligt mått, ånga försiktigt. Sticka ihop axlarna (enligt osynlig avmaskning).

Halskant

Plocka med rundsticka 2,5 mm och fg 1 upp 116 (116) 120 (120) 124 (124) m inkl m från tråden och sticka slätstickning fram och tillbaka 1:a v stickas avigt.

Efter totalt 6 v stickas 1 v rm från avigsidan (= vikvarv). Fortsätt sticka slätstickning (1:a v = rät), efter 6 v. Maska av rät.

Vänster framkant

Plocka från rätsidan med st 2,5 mm och fg 1 upp 1 m i varje v men hoppa över ca vart 6:e v. Sticka slätstickning fram och tillbaka 1:a v stickas avigt.

Efter totalt 10 v stickas 1 v rm från avigsidan (vikvarv) . Fortsätt sticka slätstickning (1:a v = rät), efter 10 v. Maska av rät.

Höger framkant

Stickas lika vänster men gör 8 (8) 9 (9) 10 (10) knapphål efter 5 v (= mitt på kanten).

Detta gäller även på kanten efter vikvarvet, efter 4 v görs ytterligare 8 (8) 9 (9) 10 (10) knapphål för att hålen skall hamna mitt för varandra efter att kanten viks i vikvarvet. Det översta 2 cm från överkanten och det nedersta 2 cm från nederkanten och de övriga med jämna mellanrum.

Fickor

Drag ur den avvikande tråden och sätt de nederst m på st 2,5 mm och de andra på en tråd

Ficklock: sticka slätstickning fram och tillbaka med fg 1, 1:a v = avigt.

Efter totalt 6 v stickas 1 v rm från avigsidan = vikvarv. Fortsätt sticka slätstickning (1:a v = rät), efter 6 v. Maska av rät.

Fickpåse: Plocka upp m från tråden på st 2,5 och fg 1, sticka slätstickning i 6 cm. Maska av rät.

Vik i vikvarvet och fäst med ex kaststygn, sy till i sidorna. Sy fast fickpåsen på avigsidan. Gör likadant för den andra fickan.

Sy i ärmarna. Sy i knappar. Vik i varje vikvarv och fäst på avigsidan med ex kaststygn.

Tips!

Läs igenom texten innan du påbörjar ditt arbete, detta för att du inte skall missa något moment.

Garn- och mönsterfrågor
stickat@egmont.se

Vid kallbadhuset i Malmö kan vindarna från havet kyla. Då är det skönt att värma sig med en cardigan.

Bedårande söta hängselbyxor i blått

De små hängelbyxorna får ett vackert skimmer tack vare nässelfibrer i garnet. Nässelfibrerna ger garnet extra slitstyrka, samtidigt som det får en vacker glans. Eftersom nässlorna inte tar upp färg när garnet färgas blir resultatet fint melerat.

Mönster & foto **Onion Knit**

Storlekar 0 (3) 6 (9/12) mån

Plaggets mått
Midjevidd (tänjbar): 44 (47) 51 (54) cm
Längd (exkl hängslen): 26 (28) 32 (34) cm

Garn No. 3 Organic Wool + Nettles (ekologisk ull 70 %, nässelfiber 30 %). 50 g = 80 m, Onion Knit

Garnåtgång 2 (2) 3 (3) nystan i fg 1113 (himmelsblå)

Stickor Rundsticka 3 mm och 3,5 mm (40 cm), strumpsticka 3 mm

Masktäthet 24 m x 31 v i slätst på stickor 3,5 mm = 10 x 10 cm

Tillbehör 2 st knappar

GÖR SÅ HÄR

Byxor

Stickas uppifrån och ner. Lägg upp 120 (128) 136 (144) m på rundsticka 3 mm (40 cm). För ihop arb och sticka i resår (2 rm, 2 am), till arb mäter 5 (5) 6 (6) cm.

Byt till rundsticka 3,5 mm och på nästa varv runt öka så här:: *8 am, öka 1 m rät* (= 135 (144) 153 (162) m).

Sticka rakt upp i mönster (8 am, 1 rm), till arb mäter 6 (7) 7 (8) cm efter resåren.

Ökningsvarv: *4 am, öka 1 m avigt, 4 am, 1 rm*, uppr *–* (= 15 (16) 17 (18) m mer/ tot 150 (160) 170 (180) m).

Sticka rakt upp i mönster (9 am, 1 rm), till arb mäter 12 (13) 14 (15) cm från resåren.

Ökningsvarv: *9 am, öka 1 m avigt, 1 rm*, uppr *–* (=15 (16) 17 (18) m mer/ tot 165 (176) 187 (198) m).

Sticka rakt upp i mönster (10 am, 1 rm), till arb mäter 18 (20) 22 (24) cm från resåren.

Byxben

Avm de första 8 (9) 9 (11) m (byxkil bak), sticka 66 (70) 74 (76) m (ben), placera markör, 16 (18) 20 (24) m (byxkil fram), placera markör, 66 (70) 74 (76) m (ben), avm de sista 9 (9) 10 (11) m (kil bak).

Klipp garnet och fäst garnet igen vid kilmaskorna fram, sticka nu 2 (2) 3 (4) cm bara över dessa 16 (18) 20 (24) m – fram och tillbaka i mönster.

Avmaska och sy sedan fast den främre kilen mot de avm maskorna på kilen bak.

Fördela byxbenets 66 (70) 74 (76) m på strumpstickor 3 mm. Fäst garnet vid kilsömmen bak, och plocka upp 4 (4) 6 (8) m längs sidan av kilen (= 70 (74) 80 (84) m).

Sticka i varv runt i resår (2 rm, 2 am) samtidigt minska på första varvet till 60 (64) 68 (72) m, sticka i resår till benet mäter 3 (3) 4 (4) cm.

Avmaska utan att strama. Sticka det andra byxbenet lika.

Hängslen

Lägg upp 15 (15) 17 (17) m på strumpstickor 3 mm och sticka fram och tillbaka i resår: 1 rät kantm, *1 am, 1 rm*, uppr *–* och sluta med 1 am, 1 rät kantm.

Sticka totalt 6 v som m visar och sticka sedan knapphål:

Varv 1: Sticka 6 (6) 7 (7) m som m visar, avm 3 m, sticka v ut.

Varv 2: Sticka 6 (6) 7 (7) m, 1 omsl, sticka 6 (6) 7 (7) m

Varv 3: Sticka 6 (6) 7 (7) m, sticka 1 rm+1 am+1 rm (1 rm+1 am+1 rm) 1 am+1 rm+1 am (1 am+1 rm+1 am) i omslaget fr föreg varv, sticka v ut.

Sticka sedan rakt upp i resår till hängslet mäter 14 (16) 17 (19) cm.

Sticka ett hängsle till.

Montering

Fäst alla lösa trådar. Sy fast hängslen mitt bak, sida vid sida.

Sy fast knapparna mitt i resårkanten, ca 5 (5) 6 (6) cm från mitt fram på byxan.

FÖRKLARINGAR

Varv runt = sticka i varv runt, öka 1 m avigt = plocka upp tråden mellan m till vä sticka, sticka den avigt och vridet, öka 1 m rät = plocka upp tråden mellan m till vä sticka, sticka den rät och vridet

Omsl = omslag, lägg garnet runt höger sticka

m = maska/maskor

Tips!

Sätt knappar i grenen i stället för att sy ihop den, för betydligt smidigare "toalettbesök".

Garn- och mönsterfrågor
033-127711, permin@permin.se (mönster 791456)

Använd byxorna med en liten tröja under för att skydda den känsliga baby-huden när solen är stark.

Lätt och luftig som ett moln

Glesstickad tröja med raglanärmar och rund halsringning. Bålen stickas nerifrån och upp med rundstickor, medan du använder strumpstickor till ärmarna. De stora stickorna och mönsterstickningen ger ett skönt luftigt resultat.

Mönster **Sigrun Gilje Hindal** Foto **Garnius**

Tröjan stickas med räta vridna maskor och omslag som skapar öglor.

Storlekar XS (S) M (L) XL (XXL)

Plaggets mått
Övervidd: 87 (93) 100 (110) 113 (120) cm
Längd: 60 (61) 62 (63) 64 (65) cm
Ärmlängd: 46 (47) 48 (48) 49 (49) cm

Garn Mohair (58 % mohair, 37 % ull, 5 % polyamid) 50 g = 90 m, Merinor

Garnåtgång 200 (250) 250 (300) 350 (400) g i fg 010 (natur)

Stickor Strumpstickor 7 och 8 mm, rundsticka 7 och 8 mm (kort och lång)

Masktäthet 12 m hålmönster på st 8 mm = 10 cm

GÖR SÅ HÄR

Bålen

Lägg upp 104 (112) 120 (128) 136 (144) m på rundst 7 mm och sticka runt 7 cm resår, 1 vriden rm, *2 am, 2 vridna rm*, upprepa *–* varvet ut, men sluta med 1 vriden rm.

Byt till rundst 8 mm och sticka vidare runt i hålmönster enligt förklaring.

Sätt också markör i varje sida, mellan 2 vridna rm, med 52 (56) 60 (64) 68 (72) m på fram- och bakstycket och låt markörerna följa uppåt i arb.

Sticka till arb mäter 38 cm (alla storlekar), eller önskad längd.

Ärmhål

På nästa varv: avm 2 m på varje sida av markörerna = 4 m avm i varje sida och ➤

FÖRKLARING HÅLMÖNSTER

De vridna räta maskorna från resåren fortsätter vidare in i mönstret, medan hålen placeras över de aviga maskorna.

Sticka runt
Varv 1: 1 vriden rm, *avm 2 m, 2 vridna rm*, upprepa *–* varvet ut, men sluta med 1 vriden rm.

Varv 2: 1 vriden rm, *2 omslag (gör öglor), 2 vridna rm*, upprepa *–* varvet ut, men sluta med 1 vriden rm. Viktigt att omslagen inte blir för lösa eller för strama så det blir svårt att sticka.

Varv 3–4: 1 vriden rm, *2 am, 2 vridna rm*, upprepa *–* varvet ut, men sluta med 1 vriden rm.

Upprepa varv 1–4.

Sticka fram och tillbaka
Varv 1 (rätsidan): 1 vriden rm, *avm 2 m, 2 vridna rm*, upprepa *–* varvet ut, men sluta med 1 vriden rm.

Varv 2 (avigsidan): 1 vriden am, *2 omslag (gör öglor), sticka 2 vridna am*, upprepa *–* varvet ut, men sluta med 1 vriden am.

Varv 3: 1 vriden rm, *2 am, 2 vridna rm*, upprepa *–* varvet ut, men sluta med 1 vriden rm.

Varv 4: 1 vriden am, *2 rm, 2 vridna am*, upprepa *–* varvet ut, men sluta med 1 vriden am.

Upprepa varv 1–4.

➤ 96 (104) 112 (120) 128 (136) m återstår på stickan.

Lägg arb åt sidan och sticka ärmarna

Ärmar

Lägg upp 28 (32) 32 (36) 36 (40) m på strumpst 7 mm och sticka 7 cm resår runt: 1 vriden rm, *2 am, 2 vridna rm*, upprepa *–* varvet ut, men avsluta med 1 vriden rm.

Sätt markör mellan sista och första m på varvet, byt till st 8 mm och sticka vidare i hålmönster.

Ökning: Öka 1 m på varje sida av markören med 9 (9,5) 6 (6) 4,5 (4,5) cm mellanrum 4 (4) 6 (6) 8 (8) ggr = 36 (40) 44 (48) 52 (56) m. Låt de öktade m gå in i hålmönstret.

Sticka till arb mäter 46 (47) 48 (48) 49 (49) cm = samma varv i mönstret som på bålen innan avm för ärmhål.

Ärmhål

Avm 2 m på varje sida av markören = 4 m avm och 32 (36) 40 (44) 48 (52) m på stickan.

Lägg arb åt sidan och sticka den andra ärmen lika.

Oket

Sätt ärmarna in på varje sida av bålen, vid avm för armhål och sätt markör mellan varje del = 4 markörer.

Varvet börjar bak på vänster ärm. Sticka 1 varv mönster över alla m. Första och sista m på varje del ska vara 1 vriden rm = 160 (176) 192 (208) 224 (240) m.

Fortsätt med mönster och börja raglanminskningar på nästa varv.

Raglanminskning

1 vriden rm, 2 rm eller am tills, det som passar bäst i mönstret, sticka till det återstår 3 m innan nästa markör, sticka 2 m vridna rm eller am tills, det som passar bäst i mönstret, 1 vriden rm, upprepa *–* varvet ut = 8 m minskat på varje varv. Det är nu 2 vridna rm mellan minskningarna i varje övergång.

Upprepa minskningarna vartannat varv. Sticka totalt 10 (11) 12 (13) 14 (15) minskningar och avm nu för hals = 80 (88) 96 (104) 112 (120) m på stickan.

Avmaskning för hals

Avm för hals på samma varv som nästa raglanminskning. Avm de mittersta 6 (6) 6 (8) 10 (12) m på framstycket och sticka fram och tillbaka, se till at avm kommer på 1:e eller 3:e varv i mönstret.

Minska nu på varje varv från räts och avm också för hals i varje sida vartannat varv 2, 1 (2, 2) 3, 2 (3, 2) 3, 2 (3, 3) m. Sticka totalt 14 (15) 16 (17) 18 (19) raglanminskningar och avm de sista 42 (42) 48 (54) 60 (64) m.

Halskant

Sticka upp runt halsen ca 60 (60) 64 (68) 72 (72) m på kort rundst 7 mm, m-antalet måste vara delbart med 4.

Sticka 5 cm resår, 2 vridna rm, 2 am. Anpassa resåren så de vridna rm mitt på framstycket, bakstycket och i raglanminskningarna fortsätter upp i halskanten.

Montering

Fäst lösa trådar och sy ihop under ärmarna.

Ånga arbetet lätt från avigsidan.

Mohair ger tröjan lyster och glans.

Tips!

Tänk på att det finns två varianter av beskrivningen till hålmönstret, beroende på om du stickar på rundsticka eller fram och tillbaka med strumpstickor.

Garn- och mönsterfrågor
www.garnius.no/kundservice

Mysig mohair Garn i 80 % kid mohair och 20 % nylon, 215 m, 25 g, passar stickor nr 3, finns i flera färger, 80 kr, Sytrenegrene.com

Ögongodis Snygg, smart småförvaring i konstläder, fodrad med mjukt sammetstyg, perfekt till nålar, maskmarkörer m m, 139 kr, Hobbii.se

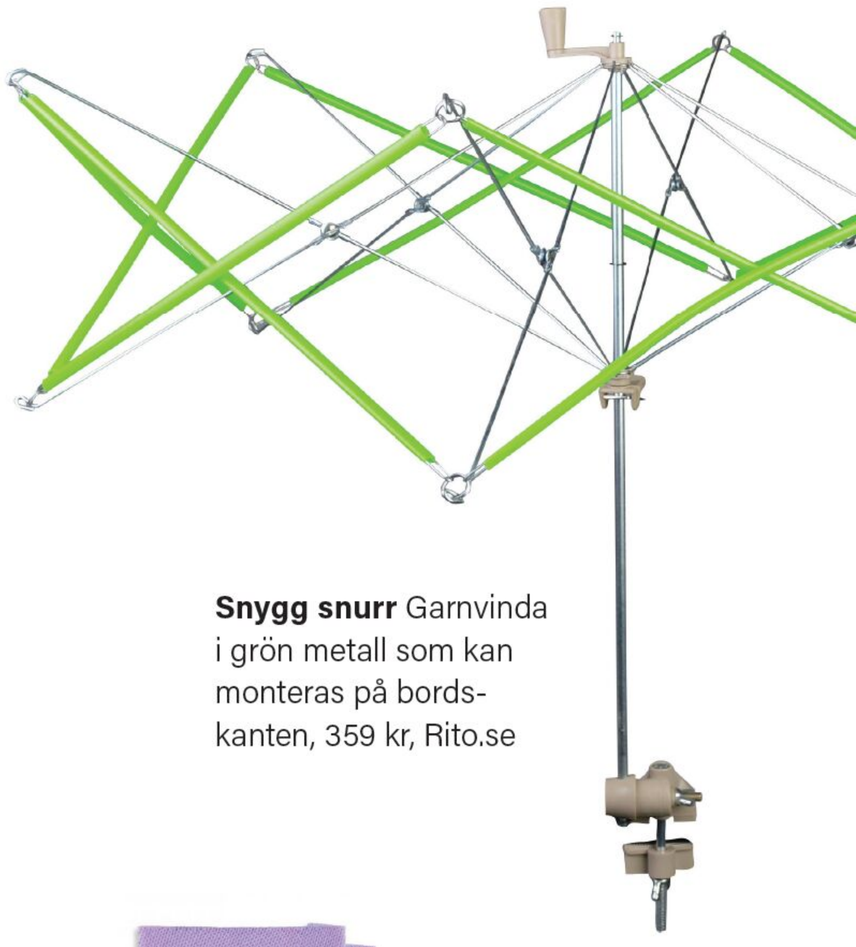

Snygg snurr Garnvinda i grön metall som kan monteras på bordskanten, 359 kr, Rito.se

Pigga prylar

I längtan efter ljuset och värmen får man låta stick-tillbehören muntra upp! Glada färger, smarta funktioner, vacker design och roliga motiv ger god skaparenergi.

Av **Emma Olevik** Foto **Respektive företag**

Pricken över i:et Söta etiketter till ditt färdigstickade plagg, sys eller limmas fast, set med 20 st, blandade motiv, 42 kr, Hobbii.se

Kantig ergonomi Knitpro J'adore jumperstickor har en fyrkantig form som är ergonomisk att greppa. Lämplig både för nybörjare och personer med värk i leder. Finns i flera storlekar, från 147 kr, Mymayflower.se

Mjuk ordning Sött stickfodral i återvunnen bomull och polyester, 22 x 12 cm, 106 kr, Systrenegrene.com

Praktiskt bärbart Läcker garnväska i konstläder, 41 cm hög och 22 cm i diameter, inuti finns 4 fack, ett stort och tre mindre, samt praktiskt hål för garn, 949 kr, Rito.se

Trendig i bolero

Den här boleron sätter pricken över i på din outfit. Boleron har en lös passform med långa ärmar. Den stickas nedifrån och upp, med raglanminskningar i oket. Mät precis ovanför bysten och välj den storlek som ger ca 15–18 cm rörelsevidd.

Mönster & foto **Järbo**

Många storlekar!

Storlekar XS/S (M/L) XL/2XL (3XL/4XL)

Plaggets mått
Övervidd: 100 (115) 130 (145) cm
Ärmlängd: 52 (54) 54 (54) cm

Garn Fin merino (100 % merino), 50 g = 200 m

Garnåtgång 300 (320) 350 (380) g i fg 30306 (Pink Blossom)

Stickor Rundsticka 3,5 och 4 mm (80 cm)

Masktäthet 20 m x 28 v slätst på st 4 mm = 10 x 10 cm

Tillbehör 4 markörer

GÖR SÅ HÄR

Ärmar

Lägg på st 4 mm och med dubbel tråd upp 60 (60)72 (72) m. Sticka ett varv slätst runt. Sticka sedan efter diagrammet.

Efter diagrammet stickas ärmen runt i slätstickning till den mäter ca 22 (24) 24 (24) cm. Nu görs första ökningen under ärmen.

Ökningsvarv: 1 rm, ö1v, sticka rm till 1 m återstår, ö1h, 1 rm.

Upprepa ökningsvarvet med ca 4 (4) 3 (3) cm mellanrum och sammanlagt 7 (8) 8 (9) ggr. Det är nu 74 (76) 88 (90) m för ärmen.

Sticka nu till ärmen mäter ca 52 (54) 54 (54) cm. På nästa varv ska det maskas av maskor för ärmhålet. Maska av 8 (9) 10 (10) m, sticka varvet runt till 8 (9) 9 (10) m återstår, maska av dessa. Sätt ärmens maskor på en tråd och låt vila. Sticka en till ärm på samma vis.

Bål

Lägg på st 4 mm upp 200 (230) 260 (290) m. Placera en markör (M1) i början av varvet och en efter 100 (115) 130 (145) m (M2). Dessa markerar sidorna på bålen.

Sticka 12 varv runt i slätstickning, dessa bildar en rullkant längst ner på boleron. Nu ska några omgångar förkortade varv göras för att göra bakstycket lite längre.

Förkortade varv

De förkortade varven görs med tekniken german short rows.

Varv 1 (räts): Sticka 5 rm, vänd och gör en dubbelm.

Varv 2 (avigs): Sticka am fram till 5 m efter M2, vänd och gör en dubbelm.

Varv 3 (räts): Sticka rm fram till 5 m före senaste dubbelm, vänd och gör en dubbelm.

Varv 4 (avigs): Sticka am fram till 5 m före senaste dubbelm, vänd och gör en dubbelm.

Varv 5 (räts): Sticka rm fram till 5 m före senaste dubbelm, vänd och gör en dubbelm.

Varv 6 (avigs): Sticka am fram till 5 m före senaste dubbelm, vänd och gör en dubbelm.

Nu stickas bålen runt i slätstickning i ca 2 cm till där du också stickar dubbelmaskorna enligt beskrivningen ovan.

Nu ska det maskas av för ärmhål i båda sidor. Sticka fram till 8 (9) 10 (10) m före M2, maska av 16 (18) 20 (20) m och ta samtidigt bort markören, sticka rm fram till 8 (9) 10 (10) före M1, maska av 16 (18) 20 (20) m och ta samtidigt bort markören.

Du är nu tillbaka på framstycket. Sticka över framstyckets m.

Ok

Nu ska fram- och bakstycket stickas ihop med ärmarna och raglanminskningar påbörjas.

FÖRKLARINGAR

ö1h = Lyft med höger sticka en maska från det undre varvet och sätt den på vänster sticka, sticka den i främre maskbågen som för att sticka den rät.

ö1vx = Lyft med höger sticka en maska från det undre varvet och sätt den på vänster sticka, sticka den i bakre maskbågen som för att sticka den vriden rät.

Popcornmaska = Sticka i främre och bakre maskbågen två ggr, lyft sen av maskan. Sätt tillbaka de fyra maskorna från höger till vänster sticka och sticka ihop dem i bakre maskbågarna.

Centrerad minskning = lyft två maskor tillsammans rätt, 1 rm, dra de två lyfta maskorna över de stickade = 2 m minskade.

German short rows = Lyft den första maskan avigt med garnet framför arbetet. För garnet över höger sticka och dra till bakåt så att maskan vränger sig och du får en maska med "dubbla ben", en dubbelmaska.

Fortsätt att sticka vidare som vanligt. När dubbelmaskan senare stickas ska de "dubbla benen" stickas som en maska.

Det kan vara bra att markera var vändmaskan är – markören gör det lättare att räkna, och du missar inte maskan när du stickar vidare.

Video: https://youtu.be/Sn28lla3W9s

Ögleuppläggning = Bilda nya maskor genom att lägga tråden som en ögla om höger sticka. Upprepa för angivet antal nya maskor.

M = Markör.

PM = Placera markör.

Bålen kan förlängas genom att sticka flera varv slätstickning i början.

Fint mönster på ärmslutet. stickas efter diagram.

➤ PM (början av varvet), sticka över första ärmens m, PM, sticka över bakstycket, PM, sticka över andra ärmens m, PM, sticka över framstycket. Det är nu 284 (310) 356 (390) m för oket.

Nu ska raglanminskningar göras för att forma oket.

Varv 1: *Lyft M, 1 rm, LLR, sticka fram till 3 m före nästa M, 2 r tills, 1 rm*, upprepa *–* 3 ggr till.

Varv 2: sticka varvet runt i slätst. Upprepa dessa två varv sammanlagt 22 (24) 24 (24) ggr.

På de två största storlekarna stickas nu baravarv 1 sammanlagt 3 (4) ggr. Det är nu 108 (118) 140 (166) på stickorna.

Nu minskas 0 (0) 20 (30) m jämnt fördelat.

Nu ska en i-cordavmaskning göras. Börja med att lägga upp 3 nya m på höger sticka med ögleuppläggning. *För över de 3 m på vänster sticka, 2 rm, 2 rm tills i bakre maskbågarna* Upprepa *–* till hela halsringningen är avmaskad och endast 3 m återstår. Maska av dessa och sy med maskstygn ihop med starten på i-corden.

Avslutning

Sy med smygstygn ihop ärmhålen. Fäst trådar.

Blocka arbetet genom att fukta det och låta det plantorka. Spänn ut enligt angivna mått.

DIAGRAM

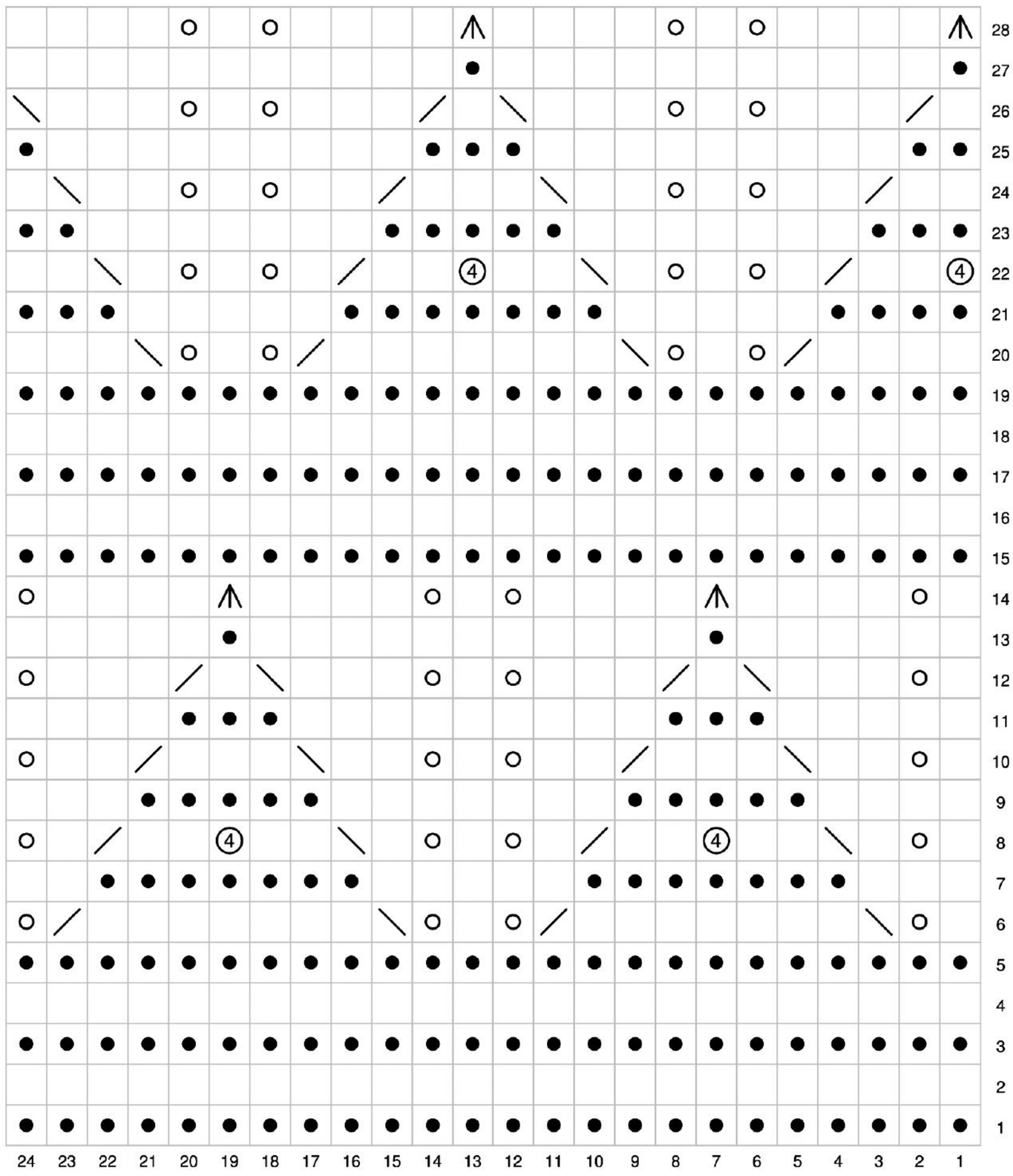

TECKENFÖRKLARING

- = Rm från RS, am från AS
- = Am från RS, rm från AS
- = LLR
- = 2 rm tills
- ④ = Popcornmaska
- = Centrerad minskning
- o = Omslag

Oket formas med raglan-minskningar

Tips!

Garnalternativ: Junior Raggi (75 % ull, 25 % polyamid), 50 g = 200 m

Garn- och mönsterfrågor
033-12 77 11, permin@permin.se

Mysiga sockor

Du stickar sockorna i dubbelt garn. Välj att sticka dem med två trådar i samma färg eller med olika färg på trådarna för en melerad effekt.

Mönster & foto **Onion knit**

Storlekar S (M) L (XL)

Fotens längd 25 (26) 27 (28) cm

Garn Nettle sock yarn (70 % ull, 30 % nässelfibrer), 50 g = 185 m, Onion

Garnåtgång 150 (150) 150 (150) g i fg nr 1011 (grå-grön)

Stickor Strumpstickor 4 mm

Masktäthet 21 m x 26 v på st nr 4 med 2 trådar i slätstickning = 10 x 10 cm.

GÖR SÅ HÄR

Skaft

Lägg upp 44 m med 2 trådar, fördela m på strumpstickor och sticka runt som följer: 6 rm (det är dessa som flätas, *2 am, 2 rm* upprepa från * till * och avsluta med 2 am.

På 4:e v och sedan på vart 8:e v stickas flätvridning genom att sätta de 3 första m på v på en hjälpsticka framför arbetet, sticka 3 rm och sticka sedan de 3 m från hjälpst rm. Det stickas totalt 8 flätvridningar.

Fortsätt med resårmönster ytterligare 3 v.

Sticka 1 v rm och minska 4 m jämnt fördelat på v.

Häl

Räkna från mitten av flätan 10 m ut mot båda sidor och sticka hälen över dessa 20 m.

Sticka 18 v slätstickning, men första m på alla v lyfts am på alla v.

På efterföljande avigvarv börjar hälen, stickas till det är 7 m kvar på st, sticka 2 am tills och vänd.

Sticka till det är 7 m kvar och sticka 2 rm tills, vänd.

Sticka till det är 6 m kvar och sticka 2 am tills, vänd.

Sticka till det är 6 m kvar och sticka 2 rm tills, vänd.

Sticka så här fram och tillbaka till det är 8 m kvar på stickan, avsluta med ett avigvarv.

Nu plockas det upp 10 nya m på båda sidor av hälen i länkarna, de 8 resterande m fördelas på 1:a och 4:e st, fortsätt runt i räta.

På vart 3:e v, stickas de två sista m på första stickan r tills och de två första m på 4:e stickan vr r tills, totalt 4 ggr. Det är nu 40 m på v.

Sticka 30 (33) 36 (39) v rm.

Tåspetsen

På 1:a och 3:e stickan stickas 3:e och näst sista m vr r tills och på 2:a och 4:e stickan stickas 2:a och 3:e m r tills, på vartannat v totalt 5 ggr. Sticka nu intagningar på varje v totalt 3 ggr. Tag av garnet och drag det igenom de resterande m.

Sticka en strumpa till och fäst trådar.

Garn- och mönsterfrågor

033-127711, permin@permin.se (mönster 791678)

Birgitta Helmersson, designern som har noll spill i fokus – Zero Waste.

”Noll spill och återvunnet är tidens melodi”

Att se hur högen med tygrester växte var inget för Birgitta Helmersson, som mindes farmor Annas devis om att ta tillvara på allt och inte kasta något. Möt designern från Australien som flyttat till Malmö och sina svenska rötter, förvaltat tanken och kommit fram till Zero Waste – tekniken att sy kläder utan spill.

Av **Anette Frennessen** Foto **Gugge Zelander**

Från Malmös surrande gatuliv tar vi klivet in i ateljén med några trappsteg till den kreativa miljön. Trots – och tack vare – sitt helsvenska namn har **Birgitta Helmersson** tagit ett mycket större kliv än så – från Australien till Malmö.

Det är pappa **Karl-Gustav** och farmor **Anna** som bidragit till att hennes svenska rötter hållits aktiva genom åren. Farmor Anna till och med som inspirationskälla till Birgittas textila ådra genom textilierna hon tillverkade, vävning, broderi, återanvändning och lagning – inget extravagant utan alltid enkelt, praktiskt och användbart.

– Jag älskade alltid att titta i farmors garderob med alla hennes kläder som hon sytt själv. På vinden hade hon sin vävstol som var spännande och jag minns alla trasmattor hon gjorde. Farmor tog tillvara på allt och kastade inget! Vackert och praktiskt var hennes melodi och är nu mitt sätt att tänka, berättar Birgitta.

Birgittas mamma var konstnär och den kreativa miljön och inspirationen var ett självklart inslag när Birgitta växte upp. Att göra saker med händerna har därför alltid varit ett nöje och ett naturligt uttryckssätt för henne.

Birgittas textila resa började med att hon som 12-åring hemma i Perth, Australien, gjorde sina första försök att sy egna kläder. Hon kämpade med att sy ihop delarna för hand, månad efter månad, innan mamma **Katharine** gav henne en symaskin.

Färdiga plagg hängs så klart på bästa plats i skyltfönstret i centrala Malmö.

Hon lärde sig att göra mönsterdelar på en kurs där hon var minst 30 år yngre än övriga deltagare och lyckan var total när första plagget provades – och passade perfekt!

– Jag hade till och med mitt eget klädmärke, Birgitta Helmersson, när jag var 19 år, och sydde upp min egen kollektion som jag gick runt i butikerna i Perth och sålde.

Åren rullade på och nya kurser påbörjades för att hon skulle lära sig det praktiska och tekniska bakom mönsterkonstruktion och klädsömnad. Och mycket lärde hon sig själv med passionen som drivkraft. Slutligen kunde hon uppnå sin dröm som klädesigner.

Åren som följde hade Birgitta flera olika anställningar.

– Jag jobbade bland annat hos ett skrädderi och där lärde jag mig mycket! Det blev min stabila textila grund. Men först trodde de inte att jag kunde sy så bra, utan jag fick ha hand om enklare provningar och uppläggningar. Men när det inte fanns så mycket kunder sydde jag av spillbitar – och när ägaren fick syn på detta fick jag börja sy i stället, skrattar Birgitta.

Hållbarhet i fokus

Från Perth tog Birgitta klivet till Melbourne och nya utmaningar.

– En kompis i Melbourne som var kostymdesigner behövde hjälp och där hoppade jag in, det blev mitt stora steg in i mode- och textilbranschen.

Det etiska, hållbara tänket med lokalproducerat intresserade henne och särskilt tygspillet blev hennes fokus. Då var det

Tillsammans med skräddarlärlingen Katarina Larsson klipper Birgitta ut mönsterdelar.

Katarina Larsson i färdig blus, med ett motveck mitt bak och krage. Allt tyg är använt, inget har blivit över.

”När jag tänker på ett nytt plagg är det ofta en siluett som tilltalar mig, som ger mig inspiration.”

vanligt att en designer skissade plagget och lämnade sedan över till en mönsterkonstruktör.

Ibland blev resultatet att mycket tyg gick till spillo och Birgittas lösning blev att design och mönsterkonstruktion behöver gå hand i hand för att tyg och plagg ska mötas i en lyckad lösning.

– Det är många bitar som ska passa ihop när ett plagg produceras, först är det designen, sedan de tekniska lösningarna, dels för själva mönsterkonstruktionen, dels för att plagget ska passa kroppen på ett vackert sätt. Man lägger ett pussel! Och helst med så lite spill som möjligt.

Birgitta berättar om gånger när designern inte hade sömnadskunskapen men ville få till ett plagg – hitta på en lösning kunde svaret bli på en ibland nästan omöjlig uppgift.

– Jag älskar design, men jag älskar också att fundera ut de tekniska lösningarna, hur man lättast och bäst ska klippa ut mönsterdelarna för att få plagget så fint som möjligt. Dessutom blev detta ekonomiskt bra också, när tyget räckte till mer, säger Birgitta.

Det var nu hennes tankar på Zero Waste – noll spill – tog fart. Även om det i produktionen blev endast lite spill per plagg växte restberget när det var i en större skala. Rester som bara slängdes på golvet för att sedan slängas på sopberget.

Zero Waste är inte nytt

– Men Zero Waste är egentligen inget nytt, det har funnits länge, förtydligar Birgitta. Se till exempel på hur man syr en kimono, eller hur den textila produktionen var förr i världen. Då ville man verkligen använda allt och kunde inte bara slänga 20 procent av tyget.

Farmor Annas tankar om att ta tillvara vaknade åter till liv hos Birgitta och nu blev detta en konkret lösning för henne. Förra året kom hon också ut med boken *Zero Waste-mönster: 20 svinnsmarta syprojekt till din garderob* (Tukan förlag).

– Nu har jag kommit fram till min egen metod inom Zero Waste och tanken med min bok, är att ha olika grundmönster att jobba utifrån och sedan kombinera olika delar för att få till ett plagg och en garderob. När man sedan lärt sig den tekniken

Sweatshirten Birgitta har på sig säljs som ett separat mönster, ZW Jumper.

BIRGITTAS RÅD TILL DIG SOM VILL BÖRJA SY:

- Bara kör på och var inte rädd för att prova på saker.
- Ha kul och njut av din kreativitet.
- Våga göra misstag! Det är så man lär sig.

Efter många år i yrket behöver Birgitta inte så detaljerade skisser. Med några streck och kommentarer har hon fäst tankarna på pappret.

Det är mycket som händer vid ateljéns stora klippbord. Birgitta har sitt eget klädmärke *Birgitta Helmersson* och tillsammans har hon och Sam unisexmärket *Helgrose.*

kan man själv förändra och utveckla dessa grundmönster och få ännu fler delar som sammansatta bildar olika plagg.

Grunden i hennes bok är nybörjarvänliga grundmönster, eller blocks, som Birgitta själv säger och som handleder novisen vidare med förklaringar och illustrationer. Dessa grundmönster kan sedan modifieras och förvandlas till ytterligare 15 projekt för den som sedan börjar känna sig varm i kläderna och vill utveckla sitt kunnande.

– Många som använt sig av bokens mönster har sagt att detta varit ett bra sätt att lära sig hur man bör tänka mönsterkonstruktionsmässigt och då kan man våga vara kreativ på egen hand. Då får man ett självförtroende, kör på! säger Birgitta.

– En kund som börjat att sy efter denna metod berättade för mig att hon numera alltid beställer mindre tyg än vad som egentligen behövs, för att utmana sig själv och sy efter Zero Waste istället för traditionell teknik, säger Birgitta och fortsätter:

– Och skriv ner vad du gör allt eftersom, Nästa gång kanske du vill förlänga ärmarna och då kan du se i boken hur du gjort tidigare gånger och kan ta hjälp av dina egna anteckningar, tipsar Birgitta.

Det positiva med Zero Waste är att man är mer medveten och tar hänsyn och respekterar materialet, för att få så lite spill som möjligt. På samma gång uppmuntrar det dig att vara kreativ och känna lust och glädje med den här utmaningen – och stolthet när du lyckas.

Vän av ordning undrar förstås om det kan finnas några nackdelar med den här metoden.

– Du behöver tänka till lite extra på vilket tyg du använder och tygbredd, förklarar Birgitta. Rätt tyg till rätt plagg, det kan göra väldigt stor skillnad. Det kan uppfattas som en nackdel, men blir samtidigt också en utmaning, och gillar du utmaningar har du vänt nackdelen till en fördel. Jag själv känner mig extra kreativ om jag får begränsningar. Man får tänka lite annorlunda.

Ett nytt liv i Sverige

Efter uppbrottet med dåvarande pojkvännen flyttade Birgitta till ett kollektiv där hon träffade **Sam**, men det var ingen ljuv romantik som uppstod i första taget.

– Vi gillade verkligen inte varandra första tiden, jag tyckte att han var för cool och var inte alls intresserad. Sedan växte vår vänskap, till bådas förvåning. Och så föddes vår dotter **Astrid** 2012.

2013 startade Birgitta sitt klädmärke Birgitta Helmersson och tankarna på att flytta tillsammans till Sverige växte fram. Sam är också mycket kreativ och har bland annat varit smyckedesigner, men är kock i grunden och de hade planer på att starta en restaurang när det flyttat hit.

2018 blev tankarna verklighet och de tog klivet till Sverige. I stället för restaurang

TIPS: SY KLÄDER MED ZERO WASTE

- Tänk på hur plagget du vill göra passar ihop med tyget.
- Ta vara på hela tyget och planera utifrån den mängd du har.
- Detta tips fick jag nyligen av en kund – hon köper alltid mindre tyg än vad mönstret kräver, sedan hittar hon på ett kreativt sätt att lägga ut mönstret – eller lägger till med tyg från sitt eget förråd för att få det att fungera.
- Var kreativ med de resurser du redan har tillgängliga innan du köper nytt – eller köp second hand.

”Jag älskade att titta i farmors garderob med kläder som hon sytt själv!”

blev det ytterligare ett klädmärke, Helgrose, som de har gemensamt. Unisexkläder som är inspirerade av arbetskläder och dem designar de tillsammans.

– Vi gör nästan allt själva, Sam har hand om bokföring, tar alla bilder till hemsidan och så vidare. Som småföretagare måste man vara något av en multikonstnär, säger de båda nästan samtidigt.

I ateljén finns det både ett lugn och på samma gång en kreativ energi. Sam håller på vid stora klippbordet och klipper tygprover som ska fotograferas till ett nytt projekt.

Plötsligt öppnas dörren och **Katarina** som är hantverkslärling kommer från sin lunch och sätter sig vid sin symaskin som sedan surrar igång hemtrevligt i bakgrunden. Tygrullarna dunsar på klippbordet och vi hör hur saxen klipper med bestämda klipp.

På väggen hänger några skisser på kommande plagg, som är just enkelt skissade.

– Min process idag är annorlunda mot hur jag jobbade för några år sedan. När jag får en idé kanske jag gör en enkel skiss men oftast skissar jag nu direkt på tyget i stället, säger Birgitta. Då skissar jag alltså hur mönsterdelarna ska ligga på tyget. Det är så jag kan koppla ihop möjligheterna för att göra plagget samtidigt som jag tänker inget spill. Nu när jag har jobbat så här länge har jag ett bibliotek av mönsterdelar som jag kan variera mellan. Och det är just detta som är det viktiga vid designprocessen – att samtidigt tänka på genomförandet för att hitta den optimala lösningen.

Till detta kommer förstås mycket matematik och räknande för att få till olika storlekar, men till detta har Birgitta hjälp av datorn.

– När jag tänker på ett nytt plagg är det ofta en siluett som tilltalar mig, som ger mig inspiration. Sedan är tygvalet viktigt och därefter processen med hur man ska lägga mönsterdelarna på tyget som är min drivkraft.

– Att lösa problem är roligt!

Birgitta i sin egen jacka, sydd enligt Zero Waste-metoden.

Återvunnet

Idag har familjen utökats med ännu en dotter, **Aila**. När Astrid var liten och hade födelsedag designade mor och dotter ett plagg tillsammans och lillasyster Aila älskar att ha dessa finplagg på sig.

– Astrid älskar kläder och att designa, men intresset för sömnad har ännu inte vaknat hos henne. Och Aila är så liten ännu så länge, det är rita och pärlplattor som gäller för henne.

På en hylla ligger tygtravar som Birgitta köpt på loppis och second hand. Och här anar vi också arvet efter farmor Anna.

– Second hand-tyger började jag med när farmor gick bort, där fanns massor av tyg som jag tog hand om. Och sedan har jag bara fortsatt efter det.

Zero Waste, noll spill och återvunnet är både dåtidens och nutidens melodi och också framtidens när vi lärt oss Birgittas teknik för klädsömnad. □

HÄR HITTAR DU BIRGITTA

- Instagram: @birgittahelmersson
- Hemsida: www.birgittahelmersson.com

Den blomstertid nu kommer

Flerfärgad kofta dekorerad med små virkade blommor, som sys fast när koftan är färdig. Fälten i olika färger placeras asymmetriskt, men ger ändå ett harmoniskt uttryck.

Mönster **Ane Kydland Thomassen** Foto **House of yarn**

Storlek 2–12 år

Storlekar 2 (4) 6 (8) 10 (12) år

Plaggets mått
Övervidd: 64 (69) 74 (79) 84 (89) cm
Längd: 32 (36) 40 (44) 48 (52) cm
Ärmlängd: 24 (27) 33 (36) 38 (40) cm, eller önskad längd

Garn PUS (70 % babyalpacka, 17 % akryl, 13 % polyamid), 50 g = 100 meter, Du Store Alpakka

Garnåtgång
Färg 1: 1 (2) 2 (2) 2 (3) nystan i fg 4066 (fuchsia).
Färg 2: 2 (2) 2 (3) 3 (4) nystan i fg 4064 (ljusbeige melerad).
Färg 3: 1 (1) 1 (2) 2 (2) nystani fg 4069 (brun).
Färg 4: 1 (1) 1 (2) 2 (2) nystani fg 4068 (klarröd).
Färg 5: 1 (1) 1 (2) 2 (2) nystan i fg 4067 (buteljgrön)

Stickor Rundst 5 mm och 6 mm (stor och liten), strumpst 5 mm och 6 mm

Virknål 6 mm

Masktäthet 16 m x 21 v slätstickning på st 6 mm = 10 x 10 cm

Tillbehör 3 knappar

Bra att veta Resåren börjar/slutar inte på samma sätt på alla delar. Detta är för att delarna ska passa ihop när man syr ihop varje sida på slutet.

GÖR SÅ HÄR

Bakstycke

Lägg upp 53 (57) 61 (65) 69 (73) m med färg 1 på st 5 mm. Sticka 5 cm resårstickning fram och tillbaka enligt följande (1:a v = avigsidan): OBS! Dra åt första och sista maskan på varje v ordentligt, för att få en fin kant.

Avigsidan: Sticka 1 am, *1 rm, 1 am*, upprepa *–* varvet ut.

Rätsidan: Sticka 1 rm, *1 am, 1 rm*, upprepa *–* varvet ut.

Byt till st 6 mm. Sticka nu fram och tillbaka i slätstickning.

Byt till färg 2 när arbetet mäter 14 (16) 18 (20) 22 (24) cm.

När arbetet mäter 30 (34) 38 (42) 46 (50) cm avmaskas de mittersta 17 (19) 19 (21) 23 (23) m för nacken.

Sticka färdigt var sida för sig, och avmaska ytterligare 1 m på nästa varv för nacken = 17 (18) 20 (21) 22 (24) axel-m.

Sticka till arbetet mäter 32 (36) 40 (44) 48 (52) cm. Maska av.

Sticka den andra sidan på samma sätt, men spegelvänt.

Höger framstycke

Lägg upp 24 (26) 28 (30) 32 (34) m med färg 3 på st 5 mm. Sticka 5 cm resårstickning fram och tillbaka enligt följande (1:a v = avigsidan): OBS! Dra åt första och sista maskan på varje v ordentligt, för att få en fin kant.

Avigsidan: Sticka 1 am, *1 rm, 1 am*, upprepa *–* varvet ut.

Rätsidan: Sticka 1 rm, *1 am, 1 rm*, upprepa *–* varvet ut.

Byt till st 6 mm. Sticka nu fram och tillbaka i slätstickning.

Byt till färg 4 när arbetet mäter 14 (16) 18 (20) 22 (24) cm.

När arbetet mäter ca 16 (18) 21 (24) 26 (28) cm, och nästa v är ett v från rätsidan, minskas det för v-ringning enligt följande: Sticka 1 kant-m, 2 vridna rm tillsammans, sticka varvet ut som tidigare.

Upprepa minskningarna för v-ringning med 1,5 cm mellanrum 6 (7) 7 (8) 9 (9) gånger till = 17 (18) 20 (21) 22 (24) axel-m.

Sticka till arbetet mäter 32 (36) 40 (44) 48 (52) cm. Maska av.

Vänster framstycke

Lägg upp 24 (26) 28 (30) 32 (34) m med färg 5 på st 5 mm. Sticka 5 cm resårstickning fram och tillbaka enligt följande (1:a v = avigsidan): OBS! Dra åt första och sista maskan på varje v ordentligt, för att få en fin kant.

Avigsidan: Sticka 1 am, *1 am, 1 rm*, upprepa *–* varvet ut, avsluta med 1 kant-m.

Rätsidan: Sticka 1 rm,*1 rm, 1 am*, upprepa *– varvet ut, avsluta med 1 kant-m.

FÖRKLARINGAR TEKNIKER

Är du osäker på tekniken? Se förklarande filmer på YouTube.

Sy ihop axelsömmarna:
https://www.youtube.com/watch?v=-MdjGQMVZwEg

Sy ihop i sidorna:
https://www.youtube.com/watch?v=-Zn0i34Vszok

Virkade puffmaskor:
https://www.youtube.com/watch?v=-FNWkPN2dcDM

DIAGRAM

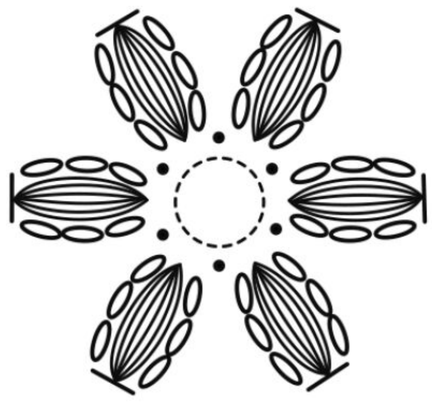

TECKENFÖRKLARING

Magisk ring: Linda garnet runt vänster pekfinger 2 gånger, stick in virknålen i ringen, och virka 1 sm

lm = luftmaska

sm = smygmaska

Puff-m: *Gör ett omslag på virknålen, stick in nålen i den magiska ringen, gör ett nytt omslag, gå tillbaka samma väg och dra upp garnet till samma höjd som 1 st*, upprepa *–* 2 gånger till, gör ett omslag på virknålen och dra garnet genom de 6 första öglorna, gör ett nytt omslag på nålen och dra igenom de 2 sista öglorna.

Obs! Hela blomman virkas på 1 varv. Fäst varje ”kronblad” med 1 smyg-m runt den magiska ringen (se diagrammet). Se vår instruktionsfilm för puff-m.

➤ Byt till st 6 mm. Sticka nu fram och tillbaka i slätstickning. Byt till färg 1 när arbetet mäter 14 (16) 18 (20) 22 (24) cm.

När arbetet mäter ca 16 (18) 21 (24) 26 (28) m, och nästa v är ett v från rätsidan, minskas för v-ringning i slutet av v enligt följande: Sticka till det återstår 3 m, sticka 2 rm tillsammans, 1 kant-m.

Upprepa minskningarna för v-ringning med 1,5 cm mellanrum 6 (7) 7 (8) 9 (9) gånger till = 17 (18) 20 (21) 22 (24) axel-m.

Sticka till arbetet mäter 32 (36) 40 (44) 48 (52) cm. Maska av.

Montering

Sy ihop axelsömmarna med madrasstygn så att sömmen inte syns. Sy ihop innanför den yttersta maskbågen i kant-m i var sida. Lämna en öppning på 13 (14) 15 (16) 17 (18) cm för ärmhål.

Höger ärm

Börja nederst i ärmhålet. Sticka upp 40 (44) 48 (52) 54 (56) m med färg 5 innanför 1 kant-m på st 6 mm.

Sätt en markör mitt under ärmen. Sticka runt i slätstickning. När ärmen mäter 3 cm, minskas 1 m på var sida om m med markör genom att sticka 2 vridna rm tillsammans före markören och 2 rm tillsammans efter markören.

Upprepa minskningarna med 3 (3) 3 (3) 3,5 (3,5) cm mellanrum, totalt 5 (6) 7 (8) 8 (8) gånger = 30 (32) 34 (36) 38 (40) m.

Byt samtidigt till färg 2 när arbetet mäter 10 (11) 14 (16) 17 (18) cm. Sticka till ärmen mäter 19 (22) 28 (31) 33 (35) cm, eller till 5 cm före önskad längd.

Byt till st 5 mm, och sticka runt i resårstickning med 1 rm, 1 am i 5 cm. Maska av löst i resårstickning.

Sticka den andra ärmen på samma sätt.

Vänster ärm

Stickas som höger ärm, men börja med färg 3, och byt till färg 4.

Framkant

Sticka upp ca 8 m per 5 cm längs höger framstycke, nacken och vänster framstycke med färg 2 på st 5 mm = ca 121 (135) 147 (163) 179 (191) m. Maskantalet ska vara jämnt delbart med 2+1.

Sticka 3 cm resårstickning fram och tillbaka enligt följande (1:a v = avigsidan): OBS! Dra åt första och sista maskan på varje v ordentligt, för att få en fin kant.

Avigsidan: Sticka 1 am, *1 rm, 1 am*, upprepa *–* varvet ut.

Rätsidan: Sticka 1 rm, *1 am, 1 rm*, upprepa *–* varvet ut.

När kanten mäter 1,5 cm, görs 3 knapphål jämnt fördelade på höger framkant. Det nedersta knapphålet placeras ca 1 cm från kanten och det översta ca 1 cm under den första minskningen för v-ringning.

Knapphål: Sticka 2 m tillsammans, 1 omslag, 2 vridna m tillsammans. Sticka rm eller am tillsammans enligt vad som passar bäst med resårstickningen.

Nästa v stickas 1 m, 1 vriden m i omslaget (rm eller am efter vad som passar bäst).

Sy i knappar.

Virka 16 blommor enligt diagrammet. (4 blommor vardera av färg 1, färg 3, färg 4 och färg 5.)

Sy fast 1 blomma på varje färgparti framtill på jackan, sy fast 1 blomma framtill och baktill på varje färgparti på ärmarna och 2 blommor på varje färgparti baktill.

Tips!

Hitta rätt storlek:
1. Mät ett liknade plagg som passar.
2. Jämför måtten med mönstret.
3. Välj storlek utifrån övervidden på bålen.
4. Bål och ärmar kan stickas längre eller kortare vid behov.

Garn- och mönsterfrågor
stickat@egmont.se

På bakstycket placeras två blommor på varje färgparti.

Sagolikt vacker brudklänning

En fantastisk brudklänning i spindelvävstunn design. En klänning som bär på drömmar om kärlek, ett pärlbestrött konstverk med detaljer av spets. Sticka den fina sjalen med pärlor till för en kompett klädsel i romantikens tecken.

Mönster **Lise-Lotte Nilsson** Foto **Klaus Rudbæk**

Storlekar S (M) L (XL)

Plaggets mått
Bystmått: 76 (82) 88 (94) cm.
Längd: Valfri längd, stl S mäter 141 cm

Garn Entrådigt Kidmohair (65 % kidmohair, 35 % merinoull), 50 g = 350 m, Brushed lace (72 % kidmohair, 28 % mullbärssilke), 25 g = 210 m, Mohair by Canard

Garnåtgång Entrådig kidmohair 650 (700) 750 (800) g i fg 1100, Brushed Lace, 100 (125) 125 (125) g i fg 3000

Stickor Rundst 3,5 mm (60 och 120 cm), rundst 5 mm (40 och 60 cm) och ev strumpst 3,5 mm till muddarna. Virknål: 3 eller 3,5 mm.

Masktäthet 23 m x 32 v på st 3,5 mm med 2 trådar entrådig kidmohair = 10 x 10 cm. 17 x 26 v på st 5 mm med Brushed Lace i spetsmönster = 10 x 10 cm. 22 v på st 3,5 mm med Brushed Lace i slätstickning = 10 cm.

Tillbehör Markörer, pärlor i akryl ca 150 st à 4 mm, ca 70 st à 6 mm, ca 20 st à 8 mm

Tips!

De sista härvorna kidmohair nederst på klänningen räcker till ca 13 cm längd. Klänningens längd bör provas under stickningen. Observera att mer garn än angivet då kan behövas.

GÖR SÅ HÄR

Livet stickas nerifrån och upp med två trådar entrådig kidmohair. Därefter plockas maskor upp i nederkanten för kjolen, som stickas uppifrån och ner med ökningar.

Ärmkanten stickas med två trådar entrådig kidmohair, medan resten av ärmen stickas med en tråd Brushed Lace och hålmönster.

På livets halskant stickas en smal kant med Brushed Lace som därefter ”virkas” ner.

Pärlor stickas enligt mönster på ärmarna och på fri hand på halsduken.

Klänningens liv

Lägg upp 156 (170) 188 (204) m på rundst 3,5 mm. Sätt en markör vid varvets början och i andra sidan. Sticka runt 6 v rätt.

Öka för midjan på varje sida av markörerna: 1 rm, lyft tråden mellan två maskor och sticka den vridet rätt, sticka tills 2 m återstår före nästa markör, lyft tråden mellan två m och sticka den vridet rätt, 2 rm, lyft tråden mellan två m och sticka den vridet rätt, sticka till 1 m återstår på varvet, plocka upp tråden mellan två m och sticka den vridet rätt, 1 rm.

Upprepa ökningen på varje 12:e (12:e) 14:e (14:e) varv totalt 5 gånger.

När arb mäter 19 (20) 21 (22) cm maska av för ärmhål: Gå tillbaka 3 m på varvet, maska av 6 m, sticka till 3 m före nästa markör, maska av 6 m och sticka klart varvet.

Bak- och framstycke stickas fram och tillbaka i slätstickning.

FÖRKLARING

2 rm tills framifrån = Lyft 2 m, en i sänder, sticka ihop dem framifrån på höger sticka.

Bakstycke

Första v är från AS. Maska av ytterligare för ärmhål: 2 m, 1 m x 4 (2 m, 1 m x 5) 2 m x 2, 1 m x 4 (2 m x 2, 1 m x 5) i var sida.

När ärmhålet mäter 15 (16) 17 (19) cm maskas de mittersta 26 (29) 34 (36) m av för halsen. Sticka färdigt var sida för sig.

Maska av ytterligare för halsen: 2 m, 1 m x 2.

När ärmhålet mäter 18 (19) 20 (22) cm, tag av garnet och sätt maskorna på en tråd/maskhållare.

Sticka den andra sidan likadant och när garnet tas av ska du lämna tillräckligt långt garn för att senare kunna sticka ihop och maska av axelsömmarna.

Framstycke

Första v är från AS. Maska av för ärmhål som på bakst.

När ärmhålet mäter 7 (8) 9 (10) cm maskas de mittersta 16 (17) 20 (22) m av för halsen. Sticka var sida för sig.

Maska av ytterligare för halsen: 2 m x 1, 1 m x 7 (2 m x 1, 1 m x 8) 3 m x 1, 1 m x 8 (3 m x 1, 1 m x 8).

När ärmhålet mäter 18 (19) 20 (22) cm, sticka ihop maskorna med bakstyckets axelmaskor och maska samtidigt av.

Sticka den andra sidan likadant. ➤

Lite väl vågad?
Komplettera med
en underklänning.

Halskant

Plocka upp 128 (132) 136 (140) m med två trådar Brushed Lace på rundst 3,5 mm och sticka runt i 2,5 cm.

Vik ner kanten och fäst den med virknål: För virknålen genom nästa maska nederst där den plockats upp och in bakom maskan på stickan, dra garnet igenom och fram på RS. Upprepa – det är nu två m på virknålen.

Dra den främre maskan genom den bakre och fortsätt på detta sätt varvet runt. Avsluta med att dra tråden in till AS så den kan fästas där.

Kjol

Plocka upp 156 (170) 188 (204) m med två trådar entrådig kidmohair runt livets uppläggningskant. Sätt en markör vid varvets början.

På nästa varv ökas jämnt fördelat till 200 (216) 240 (248) m genom att plocka upp tråden mellan två maskor och sticka den vriden rät. Placera ut 8 markörer på varvet med 25 (27) 30 (31) m mellan varje.

Öka nu vid varje markör genom att plocka upp tråden före markören och sticka den vriden r. Detta blir 8 ökningar per varv.

Upprepa ökningarna på vart 8:e varv totalt 9 (8) 7 (7) ggr och därefter för alla storlekar på vart 6:e varv 38 gånger.

Nu finns det 576 (592) 616 (624) m och vidden är 250 (257) 267 (271) cm. Om du önskar en smalare kjol, gör färre ökningar – varje ökning ger cirka 3,5 cm i vidd.

Prova nu klänningen för att avgöra hur lång den ska vara. När önskad längd har uppnåtts, sticka 1 v avigt och därefter 6 v rätt.

Sy upp kanten med maskstygn: Vik kanten och hitta motsvarande maskbåge att sy i. Det ska vara den uppåtgående maskbågen du precis kan se. För nålen genom första maskan på stickan bakifrån (avigt), sy genom maskbågen uppifrån och ner, för nålen genom nästa maska på stickan framifrån (rätt), ta av maskan från stickan och för nålen genom nästa maska bakifrån.

För nålen genom samma maskbåge underifrån och upp, och därefter genom nästa maskbåge uppifrån och ner. För nålen framifrån igenom maskan på stickan, ta av den, för nålen bakifrån i nästa maska Upprepa *–* hela varvet runt.

Skölj upp klänningen så de stickade maskorna jämnar till sig och låt den ligga plant för att torka.

Klänningens liv och kjolen stickas i slätstickning.

Ärmar

Mudd: Lägg upp 38 (38) 40 (42) m på strumpstickor 3,5 mm med två trådar entrådig kidmohair och sticka runt 12 v. Sätt en markör vid varvets början.

Vik ner kanten och sticka ihop den med uppläggningskanten.

Spindelvävstunna ärmar med små pärlor.

Sticka 5 v. Öka 1 m på varje sida av markören. Upprepa ökningen på vart 6:e varv totalt 4 gånger.

När mudden mäter 10 cm, byt till stickor 5 mm och en tråd Brushed Lace. Första v stickas rät och samtidigt ökas 22 (22) 24 (24) m jämnt fördelat.

Sticka mönster enligt diagrammet och räkna ut så mönstret hamnar centrerat på ärmens ovansida.

Öka 1 m på varje sida av markören på vart 5:e varv tills det finns 126 (126) 130 (130) m.Var noga med att maskantalet hela tiden stämmer med de ökningar som görs.

DIAGRAM

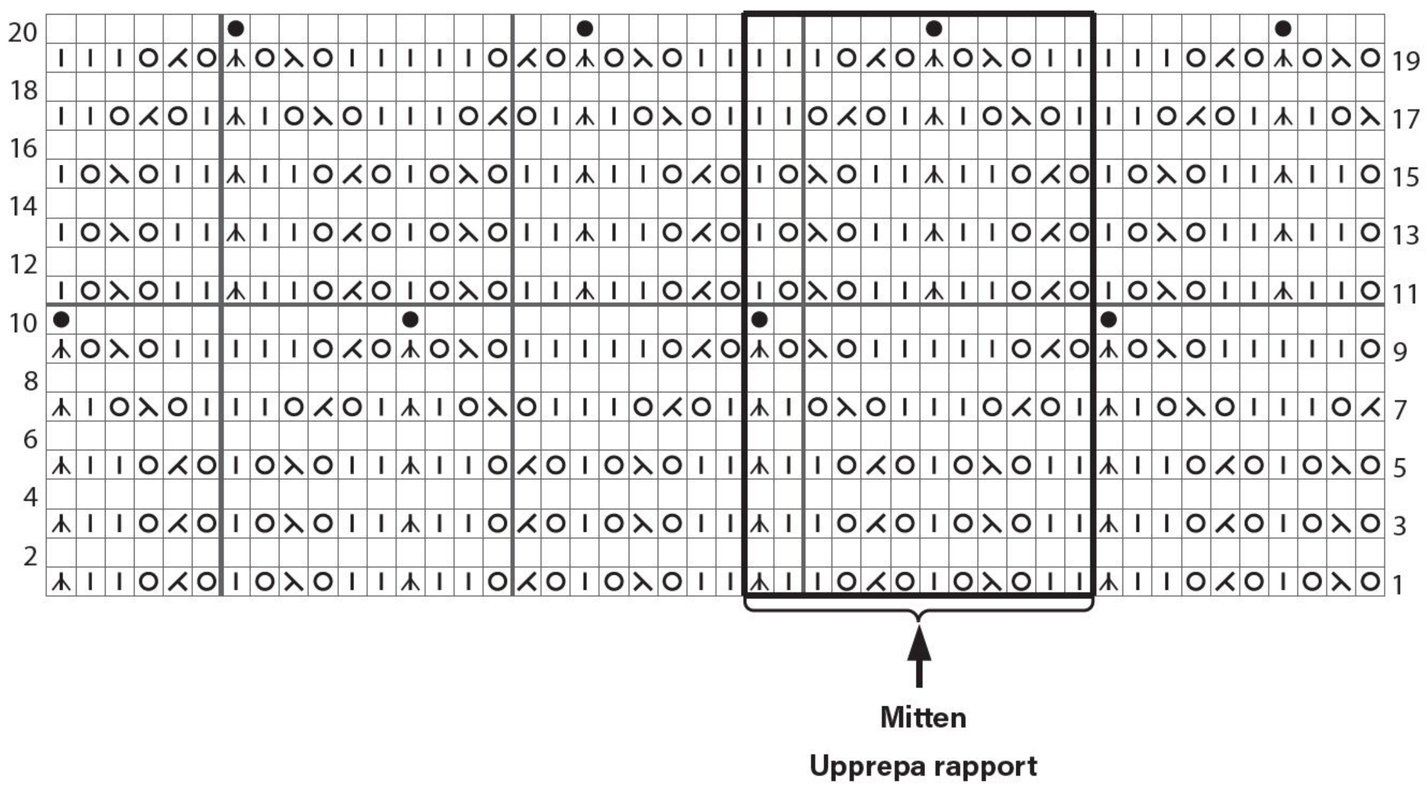

När ärmen mäter 50 (50) 52 (52) cm och nästa v är ett ojämnt varv, maska av för ärmhål: Gå tillbaka 3 m på varvet, maska av 6 m, sticka klart varvet. Resten av arb stickas fram och tillbaka.

Maska av ytterligare 2 m x 1 i var sida. Sticka sedan ihop 2 rm (från RS) i var sida till 96 (96) 92 (92) m återstår. Var noga med att kontrollera att maskantalet stämmer.

Maska av alla maskor.

Sjal med pärlor och i-cordkant

Sjalen på modellen mäter 13,5 cm x 196 cm från spets till spets. Sticka in pärlor på halsduk i din egen önskade ordning.

Lägg upp 6 m.

V 1: Sticka 3 aviga, ta 3 m löst av med garnet framför arbetet.

V 2: Sticka 3 räta, ta 3 m löst av med garnet bakom arbetet.

V 3: Sticka 3 aviga, ta 3 m löst av med garnet framför arbetet.

V 4: Sticka 3 räta, öka 1 m, ta 3 m löst av med garnet bakom arbetet.

V 5: Sticka 4 aviga, ta 3 m löst av med garnet framför arbetet.

V 6: Sticka 3 räta, öka 1 m, 1 rät, ta 3 m löst av med garnet bakom arbetet.

V 7: Sticka 5 aviga, ta 3 m löst av med garnet framför arbetet.

Fortsätt att öka på varje rät varv direkt efter de 3 i-cord-maskorna till det finns 32 m på stickan. Sticka tills sjalen mäter 181 cm eller önskad längd

Sticka spetsen: 2 rm, 2 r tills framifrån, sticka till 3 m återstår, lyft de 2 sista m. Fortsätt minska på varje RS varv tills 6 m återstår.

Maska av och sticka ihop de två första och två sista m för en snygg kant.

Ånga muddarna på ärmarna. Sy i ärmarna i ärmhålen, lägg veck eller rynka överst på ärmen. Fäst lösa trådar.

TECKENFÖRKLARING

- = Omslag
- = 2 rm tills
- = 2 rm vridet tills
- = 3 rm tills
- = Rät maska
- = Rm vid rundst, am när det stickas fram och tillbaka
- = Sätt en pärla på maskan

Garn- och mönsterfrågor
stickat@egmont.se

Dressed for success i klänning med matchande sjal.

Det är ”julafton” på lagret när en lastbil med överskottsgarn kör in på gårdsplanen, för personalen vet aldrig vilka skatter som gömmer sig i kassarna.

”Jag räddar garn som ingen vill ha”

En lastbil på väg till soptippen med ett flak fyllt av garn blev starten på Zuzanas uppdrag: att rädda garn från att bli avfall. Varje dag ser hon till att kasserat garn blir till tröjor och strumpor i stället.

Av **Elina Holm** Foto **Trine Bukh, Privat**

När **Zuzana Obel** beställer garn till sin butik vet hon aldrig vilka färger och kvaliteter som kommer in genom dörren. En dag öppnade hon kartongerna och hittade en vacker ljusblå kashmir-viskos. Det enda problemet var att tråden var tunn som sytråd och därför inte lämplig för att sticka med.

–Jag tänkte ”det är läckert, men hur ska vi få ut något av det”? Men sedan fick jag idén att spola om den till ett tjockt garn med 32 trådar, berättar Zuzana, som kastade sig in i det stora projektet, som slutade med att hon stickade en tröja med hålmönster till sig själv av det fina garnet.

–Blusen blev fin, men projektet...? Det var lite galet. Och inte något man normalt skulle göra. Men jag har inget problem med att spendera två år på att sticka en tröja, om jag kan rädda lite garn som annars skulle ha kastats bort.

Julafton på lagret

Zuzanas affär, Garnspecialisten, bygger på just denna tankegång: att ge konstgjord andning till överskottsgarn. Här är alla varor på hyllorna rester från modeindustrin, som skulle förstöras – om inte Zuzana såg guld där andra ser sopor.

När man tittar runt i Garnspecialistens showroom är det svårt att föreställa sig att någon skulle kasta bort utbudet av varor. Här finns garn i alla sorters färger – från stark rosa och lysande gul till dämpad olivgrön och mjuk beige. Och ett överflöd av kvaliteter: bomull, linne, silke, merino...

Zuzanas garner är fluffiga, mjuka och läckra!

Men om du är på jakt efter specifika varor måste du leta någon annanstans, för urvalet här är unikt.

–Varje gång en lastbil med nya garner kommer är det som julafton i lagret. Vi är så spända på att se vilka skatter som lådorna döljer, ler Zuzana.

På väg till soptippen

Det var just en sådan lastbil som fick Zuzana att komma på idén om att sälja restgarn. År 2016 hade hon en liten internetgarnbutik som hon drev från sin källare som ett hobbyprojekt. På en semester i England besökte hon en vävfabrik, men det var inte så mycket själva rundturen som fastnade på näthinnan, utan lastbilen som Zuzana fick syn på utanför. På flaket hade den en enorm container som – fick hon veta – var fylld med överblivet garn.

–De berättade att de tyvärr inte kunde använda resterna, och de hade inte plats för det, så det skulle kasseras, berättar Zuzana.

När Zuzana stickar har hon som princip att aldrig slänga rester. Hon avskyr slöseri och älskar att hitta på något att använda sitt överblivna garn till.

Ofta saknar garnet banderoler, så man kan inte veta exakt vilket garn det är. Men vackert är det alltid!

”Jag har inget problem med att spendera två år på att sticka en tröja, om jag kan rädda lite garn som annars skulle ha kastats bort.”

–Jag hade hört talas om textilavfall innan, men aldrig om garnavfall, och jag tänkte: Det måste vi helt enkelt göra något åt!

Vackert, men fel

Väl hemma kunde Zuzana inte släppa tanken på den dyrbara lasten med den dystra framtiden. Hennes nyfikenhet hade väckts: Var det ett enstaka fall, eller var det ett riktigt problem?

Tyvärr visade det sig vara det senare, kom hon fram till genom sin efterforskning. Kort därefter hade hon träffat avtal med ett antal fabriker i Italien om att köpa det garn de hade över, för att det antingen producerades i för stora mängder eller var ”fel” färger eller strukturer i förhållande till kundens önskemål.

–Garnet är inte defekt. Kanske skulle det ha haft en annan nyans eller varit mer fluffigt, men det är fortfarande vackert garn. Det är hemskt att tänka att det skulle slängas bort, säger Zuzana, som tycker att principen om att använda andras rester för att skapa något nytt gör stickningsupplevelsen mer unik.

–Vårt garn är inget du kan hitta någon annanstans. Det finns inga mönster med det, och något av det kan vara lite galet – så du måste bli kär i garnet och sedan lista ut vad det ska användas till, understryker Zuzana, som lägger stor vikt vid att berätta för kunderna att de ska köpa tillräckligt med garn för sina projekt.

När det inte finns mer, finns det inte mer. Det behöver dock inte vara ett hinder, för det begränsade utbudet främjar kreativitet, och det finns alltid någon som lyckas se möjligheterna och skapa något speciellt av även de mest röriga resterna. Det ser Zuzana dagliga bevis på när kunder skickar bilder av sina skapelser.

Personligen fyller hon sin treåriga dotters garderob med färgglada kläder, som aldrig hade kommit till världen utan överskottsgarn.

–Jag sparar själv alla mina rester och stickar åt min dotter. Jag blir stolt när jag ser henne gå runt i en tröja som jag har gjort av något som annars skulle ha slängts. Jag älskar att se garnet få nytt liv, och jag hoppas att det på sikt får henne att bli medveten om återvinning.

Skattkammare av avfall

Zuzana tycker det är skrämmande att tänka på att hennes skattkammare av garn skulle ha blivit avfall om hon inte råkade fråga om lastbilen i England den dagen för nio år sen.

–Jag får gåshud varje gång jag pratar om det. Garnen är fluffiga, läckra och mjuka, och om man gillar att sticka skulle man aldrig slänga dem, säger Zuzana, som varje dag blir överraskad av samma sak: Att avfall kan se ut så här! □

VAD KOSTAR GARNSPILLET?

Varje år hamnar mer än en miljon ton garn som överskottsgarn, det vill säga att det antingen kasseras eller ligger i ett lager och samlar damm.

Överskottsgarn är ett växande fenomen inom textilindustrin. Det beror antingen på överproduktion (de stora industrimaskinerna kan inte producera små mängder garn) eller felproduktion (garnet lever inte upp till designerns önskemål om färg eller struktur, men har inga fel).

Så mycket av jordens resurser går till spillo för varje kilo kasserat garn:

- Cirka 1 500 liter vatten
- Cirka 16 kg CO_2
- Cirka 6 kilowattimmar

Det motsvarar åtta bad i badkaret, en biltur på nästan 120 kilometer eller mer än 100 nybakade bullar. Sedan 2017 har Garnspecialisten räddat över 100 ton garn.

Källor: Garnspecialisten (beräkningarna baseras bland annat på WRAP, Review of Data on Embodied Water in Clothing Summary Report, 2012, Reverse Resources, White Paper, Textile Research, Preferred Fiber & Materials, Market Report, 2021)

Här finns garn i alla färger.

– Jag hade hört talas om textilavfall innan, men aldrig om garnavfall, och jag tänkte: Det måste vi helt enkelt göra något åt!

Blå, blå retrovibbar

Modellen har raglanärm och v-ringning och stickas uppifrån och ner. Den passar förstås lika bra till en gullig tjej som till en söt kille. Garnet är en skön blandning av ull och bomull. Ett plus för att du kan tvätta tröjan i maskin på ullprogram.

Mönster & foto **Onion Knit**

Storlekar 1 (2) 4 år

Plaggets mått
Övervidd: 58 (63) 69 cm
Längd: 32 (35) 39 cm

Garn Berta (55 % ull, 45 % bomull), 50 g = 170 m, Permin

Garnåtgång
Bottenfärg: 3 (3) 4 n i fg 23 (ljus turkos), kontrastfärg: 1 (1) 1 n i fg 46 (klarblå)

Stickor Strumpstickor 4 mm och rundsticka 4 mm (60 cm) Strumpstickor 3 ½ mm och rundsticka 3 ½ mm (60 cm)

Masktäthet 21 m x 30 v i slätstickning på st nr 4 = 10 x 10 cm.

GÖR SÅ HÄR

Ok

Lägg upp 48 (52) 56 m på rundst 3 mm och sticka 1 v a. (Det stickas fram och tillbaka på rundstickan).

Sätt mark efter 2 m (framstycke), 12 (13) 14 m (ärm), 20 (22) 24 m (bakstycke), 12 (13) 14 m (ärm). De sista 2 m är framstycke.

Det ökas till raglan på alla jämna v och stickas a på alla ojämna v.

V 2: 1 r, 1 r vr upp, 1 r, * 1 r, 1 r vr upp, r till 1 m före nästa mark, 1 r vr upp, 1 r* (uppr *–* totalt 3 ggr), 1 r, 1 r vr upp, 1 r

V 4: 1 r, 1 r vr upp, 1 r, 1 r vr upp, 1 r, *1 r, 1 r vr upp, r till 1 m före nästa mark, 1 r vr upp, 1 r* (uppr *–* totalt 3 ggr), 1 r, 1 r vr upp, 1 r, 1 r vr upp, 1 r.

V 6: 1 r, 1 r vr upp, 3 r, 1 r vr upp, 1 r, *1 r, 1 r vr upp, r till 1 m före nästa mark, 1 r vr upp, 1 r* (uppr *–* totalt 3 ggr), 1 r, 1 r vr upp, 3 r, 1 r vr upp, 1 r.

V 8: 1 r, 1 r vr upp, 5 r, 1 r vr upp, 1 r, *1 r, 1 r vr upp, r till 1 m före nästa mark, 1 r vr upp, 1 r* (uppr *–* totalt 3 ggr), 1 r, 1 r vr upp, 5 r, 1 r vr upp, 1 r

Fortsätt på detta sätt till det är ökat 7 (8) 9 ggr (= 116 (130) 144 m). Avsluta med ett r-v.

Lägg upp 4 m i förlängningen av v och sticka nu runt. Varvets början placeras mitt i de 4 upplagda m.

V 1: Sticka till 1 m före mark, 1 r vr upp, 1 r, *1 r, 1 r vr upp, sticka till 1 m före nästa mark, 1 r vr upp, 1 r* (uppr *–* totalt 3 ggr), 1 r, 1 r vr upp, sticka v färdigt.

V 2: Stickas r.

Fortsätt med dessa 2 v till det är gjort totalt 18 (20) 22 ökn till raglan (= 208 (230) 252 m).

Dela upp till kropp och ärmar så här: Sticka över framstyckets 28 (31) 34 m, sätt ärmens 48 (53) 58 m på tråd, lägg upp 4 nya m, sticka över bakstyckets 56 (62) 68 m, sätt den andra ärmens m på tråd, lägg upp 4 nya m, sticka v färdigt (= 120 (132) 144 m).

Sätt mark i mitten av de först upplagda m i ärmhålet, detta är nu varvets början.

Kropp

Sticka rakt ner till arb mäter 12 (14) 17 cm från ärmhålet.

Sticka 3 (4) 4 cm med mönster i kontrastfärg efter diagrammet. Sticka därefter 1 cm med bottenfärgen.

Byt till kontrastfärgen och rundst 3 ½ mm och sticka 1 v r, 1 v a, därefter 3 cm slätstickning/r. Maska av.

Ärmar

Fördela ärmens m på strumpstickor 4 mm. Sätt till garnet mitt i ärmhålet, plocka upp 2 m, sticka r över ärmens m, plocka upp 2 m (= 52 (57) 62 m).

Sticka ärmens m rakt ner slätstickning/r, men på 2:a v och därefter vart 6:e v minska så här: 1 r, 2 r tills, sticka till det är 3 m kvar på v, 2 r vr tills, 1 r.

Uppr minskn totalt 4 (6) 7 ggr (= 44 (45) 48 m. Sticka rakt ner till ärmen mäter 20 (23) 26 cm.

Byt till strumpst 3 ½ mm. Sticka 6 (6) 6 v resår (1 r, 1 a), där det på första v minskas 0 (1) 0 m.

Maska av i resår.

Hals

Plocka med rundst 3 ½ mm och bottenfärg upp ca 67 (71) 77 m i halsringningen: Sätt till garnet nederst i höger sida (det plockas inte upp m i de upplagda m mitt fram), upp längs sidan plockas 1 m i varje v, i själva halsen plockas 1 m i varje upplagd, vänster sida görs som den högra (det skall vara ett ojämnt antal).

Sticka nu resår fram och tillbaka: 1 kantm-r, *1 a, 1 r* (uppr *–* tills det är 2 m kvar), 1 a, 1 kantm-r. Sticka totalt 6 (6) 6 v som m visar. Maska av i resår.

Montering

Sy upp fållen nedtill med elastiska stygn. Sy till resåren nederst i halsringningen. Pressa arb under fuktiga dukar.

DIAGRAM

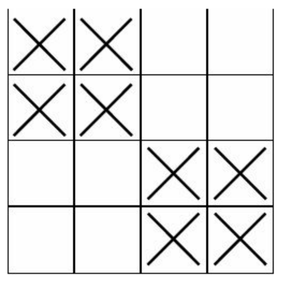

FÖRKLARINGAR

Mark = markering eller markör

1 r vr upp = 1 rät vridet upp (tag upp länken mellan m på st och sticka den vridet r)

Garn- och mönsterfrågor
033-127711, permin@permin.se (mönster 791603)

Här går en liten
kille med håven!

Sött set till baby

Sticka ett helt set med kofta, byxor och mössa, eller välj ett eller två plagg du vill göra. Garnet är luftigt spunnet och ekologiskt. Och vill du inte sticka i vitt finns det en rad olika färger att välja på.

Mönster & foto **Onion Knit**

Storlekar 0 (3) 6 (9) månader

Plaggets mått
Övervidd: Kofta: 44 (47) 50 (53) cm, byxor: 46 (50) 53 (57) cm.
Längd: Kofta: 22 (24) 27 (30) cm, byxor: 30 (32) 36 (39) cm

Garn Organic Cotton (100 % bomull), 50 g = 185 m, Onion Knit

Garnåtgång 5 (5) 6 (6) nystan i fg 101 (naturvit) till hela setet

Stickor Strumpstickor 3 och 3,5 mm, rundstickor 3 och 3,5 mm (40 och 60 cm)

Masktäthet 24 m x 36 v i slätstickning eller 26 m x 40 v i mönster på stickor 3,5 mm = 10 x 10 cm

Tillbehör 6 (6) 7 (7) knappar

Bra att veta Sticka som maskorna visar: Sticka rm över rm och am över am (kantm stickas alltid räta). Observera: Koftan stickas nedifrån och upp. Byxorna stickas uppifrån och ner.

Kofta

GÖR SÅ HÄR

(Stickas fram och tillbaka på rundsticka)
Lägg upp 111 (119) 127 (135) m på rundsticka 3 mm (60 cm) och sticka resår:
1 kantm, *1 am, 1 rm* (upprepa till 2 m återstår, 1 am, 1 kantm). Sticka totalt 12 (12) 14 (14) v som maskorna visar.
Byt till rundsticka 3,5 mm (60 cm) och sticka mönster till arb mäter 14 (15) 17 (20) cm. Avsluta med v 1 eller 3 i mönstret.
Dela för fram och bakstycken.

Höger framstycke

Sticka mönster över de första 27 (29) 31 (33) m. Sticka första och sista maskan rät.
När ärmhålet mäter 5 (6) 6 (7) cm, maska av för halsringningen på höger sida med 4,3,1 (4,3,1) 4,3,2,1 (4,3,2,1) m vartannat v (= 19 (21) 21 (23) m).
Sticka rakt till ärmhålet mäter 8 (9) 9 (10) cm. Låt arb vila.

Bakstycke

Lägg upp 1 m (kantm), börja med nytt garn på vänster sida av framstycket och sticka mönster över de följande 57 (61) 65 (69) m, lägg upp 1 m i slutet av varvet (kantm) (= 59 (63) 67 (71) m).
Sticka rakt tills bakstycket har samma höjd som framstycket. Låt arb vila.

Vänster framstycke

Stickas över de sista 27 (29) 31 (33) m. Första och sista m stickas rät.
När ärmhålet mäter 5 (6) 6 (7) cm, maskas av för halsringningen i vänster sida med 4,3,1 (4,3,1) 4,3,2,1 (4,3,2,1) m vartannat v (= 19 (21) 21 (23) m).
Sticka rakt till ärmhålet mäter 8 (9) 9 (10) cm. Låt arb vila.

Sticka ihop axlarna

Sätt framstyckenas axelmaskor på strumpstickor. Lägg ihop stickorna mot varandra (räta mot räta). Använd en tredje strumpsticka och sticka ihop maskorna från både ➤

FÖRKLARINGAR

mark = markering/markör
ökn = lyft tråden mellan två m och sticka den vridet rät
dm = vänd med dubbelmaska (German Short Row): vid vändningen lyfts första maskan avigt med garnet framför arbetet, lägg garnet över stickan och dra åt så att maskan vränger sig och ser ut som en dubbelmaska. När dubbelmaskan senare ska stickas, stickas den som en maska.

Mönster på bål och mössa (stickas fram och tillbaka)
V 1–3: Sticka rätt.
V 4: 1 kantm, *1 am, 1 rm*, upprepa till 2 m återstår, 1 am, 1 kantm.
V 5–6: 1 kantm, sticka som maskorna visar, 1 kantm.

Mönster på ärmar (stickas runt)
V 1: Sticka avigt.
V 2: Sticka rätt.
V 3: Sticka avigt.
V 4–6: *1 rm, 1 am*, upprepa hela varvet runt.

Resår med knytband i midjan och muddar nedtill.

➤ fram- och bakstycken samtidigt som du maskar av.

Maska av halsens maskor på vanligt sätt. Sticka ihop och maska av den andra axelns maskor på samma sätt.

Ärmar

Plocka upp 48 (52) 56 (58) m innanför kantmaskorna i ärmhålet med strumpstickor 3,5 mm.

Sticka mönster runt på strumpstickorna och minska på vart 6:e v enl följ: 2 rm tills, sticka till 2 m återstår, sticka 2 rm tills. Minska totalt 4 (4) 5 (5) ggr (= 40 (42) 46 (48) m).

Sticka rakt till ärmen mäter 10 (11) 13 (15) cm. Avsluta om möjligt med v 3 i mönstret, och minska 8 (6) 6 (4) m jämnt fördelat = 32 (36) 40 (44) m.

Byt till strumpstickor 3 mm och sticka 12 (12) 14 (14) varv resår (1 rm, 1 am). Maska av i resår. Sticka den andra ärmen likadant.

Halskant

Plocka upp ca. 49 (55) 61 (65) m (ojämnt antal) runt halskanten med rundsticka 3 mm och sticka 5 (5) 6 (6) v resår som i nederkanten. Maska av i resår.

Höger framkant

Plocka upp 59 (63) 69 (75) m och sticka 5 (5) 6 (6) v resår som i halsen. Maska av i resår.

Vänster framkant

Stickas som höger framkant, men på 3:e v stickas knapphål: Markera var knapphålen ska placeras, sticka 2 m tillsammans, 1 omsl m vid varje markering.

Sy i knapparna mitt emot knapphålen.

Byxor

GÖR SÅ HÄR

Lägg upp 112 (120) 128 (136) m på rundsticka 3 mm och sticka resår (1 rm, 1 am) till arb mäter 3 (3) 4 (4) cm.

Byt till rundsticka 3,5 mm och sticka 1 varv rätt. Byxbak och byxben stickas i slätstickning.

Sticka förkortade varv enligt följande:

13 (14) 15 (16) rm, vänd med dm, sticka avigt till varvets början, vänd inte.

13 (14) 15 (16) am, vänd med dm, sticka rätt till varvets början, vänd inte.

18 (19) 20 (21) rm, vänd med dm, sticka avigt till varvets början, vänd inte

18 (19) 20 (21) am, vänd med dm, sticka rätt till varvets början, vänd inte.

23 (24) 25 (26) rm, vänd med dm, sticka avigt till varvets början, vänd inte.

23 (24) 25 (26) am, vänd med dm, sticka rätt till varvets början, vänd inte.

Fortsätt sticka runt i slätstickning till arb mäter 15 (16) 18 (20) cm, mätt mitt bak.

Byxben

Sticka de första 56 (60) 64 (68) m över på strumpstickor 3,5 mm. Lägg upp 2 (2) 4 (4) m i slutet (= 58 (62) 68 (72) m).

Sticka runt i slätstickning, varvet börjar mitt i de upplagda maskorna.

På nästa varv och framledes var 8:e v, minskas så här: 1 rm, 2 rm tills, sticka till 3 m återstår, 2 vr rm tills, 1 rm. Minska totalt 3 (3) 4 (4) ggr (= 52 (56) 60 (64) m).

Sticka rakt till byxbenet mäter 12 (13) 14 (15) cm från de upplagda maskorna.

Byt till strumpstickor 3 mm. Sticka 1 varv rätt. Sticka 3 (3) 4 (4) cm resår (1 rm, 1 am).

Maska av i resår.

Sticka det andra byxbenet på samma sätt.

Montering

Fäst alla trådar och sy ihop byxorna i grenen.

Virka eller tvinna en snodd om ca 80 (90) 90 (100) cm och trå det genom det nedersta varvet på resåren.

Se till att resåren blir lagom fast, så att mössan sitter bra på babyns huvud.

Mössa

GÖR SÅ HÄR

Framkant: Lägg upp 73 (79) 85 (91) m på stickor 3 mm och sticka resår: 1 kantm, *1 am, 1 rm*, upprepa till 2 m återstår, 1 am, 1 kantm. Sticka totalt 4 v som maskorna visar.

Byt till rundsticka 3,5 mm och sticka mönster till arb mäter 12 (13) 15 (17) cm. Avsluta efter 3:e eller 6:e v i mönstret. På sista v minskas 1 m (= 72 (78) 84 (90) m).

Nacke: Vik arbetet på mitten (räta mot räta), så att maskorna är lika många på båda sidor.

Sticka med en tredje sticka ihop maskorna från båda stickorna och maska av samtidigt.

Nederkant: Plocka upp ca. 67 (71) 75 (81) m (ojämnt antal) i nederkanten innanför kantmaskorna med rundsticka 3 mm.

Sticka 3 (3) 3 (3) v resår som på mössans framkant. Maska av i resår.

Snoddar

Sticka två snoddar om ca 18 (19) 20 (21) cm: Lägg upp 4 m på en strumpsticka.

Skjut maskorna till andra änden av stickan, för garnet bakom arbetet och sticka 4 rm, upprepa *–*.

Sy fast banden vid resåren i nederkanten.

Tips!

Video som visar hur du gör German short row:
www.youtube.com/watch?v=Sn28lla3W9s

Garn- och mönsterfrågor
033-12 77 11, permin@permin.se
(mönster 791730)

Färgglada fötter

Boken *Sticka sockor – 24 färgglada projekt* av Julie Ann Lebouthillier (Tukan förlag) bjuder på ett stort utbud av olika mönster till sockar för varje humör och tillfälle. Här finns både grunderna för nybörjaren och utmanande tekniker för den erfarne.

Textilfest i norr

FOTO: GETTY IMAGES

Den 5–6 april arrangeras *Textilfest* i Skellefteå. Helgen kommer innehålla en stor mässa med försäljning av textila material, utställningar, slöjdaktiviteter, föredrag och workshoppar. Läs mer om arrangemanget på textilfest.wordpress.com

Äventyrliga maskor

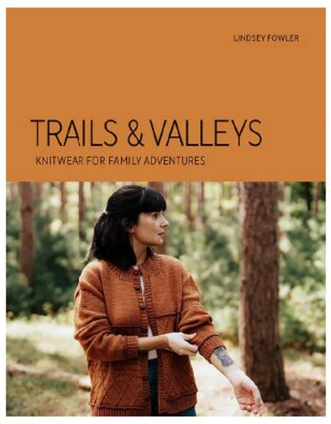

Från Laine publishing kommer nya boken *Trails & Valleys: Knitwear for Family Adventures*. Den innehåller 15 mönster av Lindsey Fowler inspirerade av minnen från familjeutflykter, mysiga stugor och skogsstigar.

FOTO: SÄTERGLÄNTAN

Gå en kurs i sommar

På Sätergläntan i Dalarna finns en uppsjö av sommarkurser i olika hantverk. Vad sägs exempelvis om Designa och virka din egen kudde, Brodera djur och natur eller Re-knit: förändra, förvandla och laga dina stickade plagg? Läs mer och anmäl dig på saterglantan.se

FOTO: JOHAN ÖSTERHOLM

På Lisa Englunds första stora separatutställning kan du bland annat se *Knullskatan* (2024)

Garnmålare

Årets Beckersstipendiat Lisa Englund skapar bildvävar av växtfärgat garn där textilt färggehör möter ett starkt personligt bildberättande. Av **Emma Olevik**

Textilkonstnären Lisa Englund, även kallad *LIEN*, har tilldelats Beckers konstnärsstipendium 2025. Stipendiet delas ut för 38:e året i rad och omfattar 200 000 kr samt utställningar på Färgfabriken i Stockholm och KKAM i Höganäs.

Lisa Englund kommer från Västerås, är baserad i Stockholm och utexaminerads från Konstfack år 2023 där hon gick mastersprogrammet med inriktning textil. I hennes konstnärliga praktik ingår både att ge sig ut i skog och mark för att plocka växter, mossor och svampar till färgning av garn av ull och lin, och att förvandla detta garn till fantasieggande bildvävar.

Hennes verk visar glimtar av en magisk värld där buskar brinner, träd har skor och mystiska väsen och varelser är vilda och otämjda.

Hennes motiv berör ofta frågor kring dikotomier som kultur/natur, heligt/profant och människa/djur. Där finns blinkningar både till äldre folktro, samt till Lena Cronqvists textila bildvävar från 1960-talet och till norsksvenska Hannah Ryggens (1894–1970) textilkonst. Lisa Englunds verk bjuder på både humor och vemod i sin drömska, stiliserade värld. I juryns motivering till Beckers konstnärsstipendium lyfts både hennes starka personliga bildberättande och hennes textila färggehör fram. ”Kort sagt: Lisa Englund äras för sin unika konst i att måla med garn” avslutas juryns motivering.

→ Stipendieutställningen på Färgfabriken (1 feb–16 mars) samt på KKAM Höganäs (3 maj–1 juni) blir hennes första stora separatutställning.

***Träskmarschen* (2023) av Lisa Englund**

FOTO BARTHÉLÉMY GARCIA

Maxad A-linje

Färgglad kjol med lite hippiekänsla. Passar lika bra till vardag som till fest.
Vill du ha en kortare (eller längre) kjol är det lätt att anpassa längden.
Hela kjolen virkas med luftmaskor, fasta maskor och halvstolpar.

Mönster & foto **Lana Grossa**

Storlekar 36/38 (40/42)

Plaggets mått
Midjevidd: 40 (44) cm
Längd: 80 cm
Vidd nederkant: 70 (74) cm

Garn Elastico (96 % bomull, 4 % polyester).
50 g = 160 m, Lana Grossa

Garnåtgång
150 (200) g i fg 117 (kastanjebrun),
100 (150) g i fg 12 (midnattsblå),
100 (150) g i fg 97 (beige),
100 (150) g i fg 148 (ljus petroleum),
100 (150) g i fg 150 (pumpa),
100 (100) g i fg 161 (gulorange)

Virknål 4,5 mm

Masktäthet 16 m x 17,5 v på virknål 4,5 mm i mönster 2 = 10 x 10 cm.

Tillbehör maskmarkörer, 1 m svart resårband, 25 mm.

DIAGRAM 1

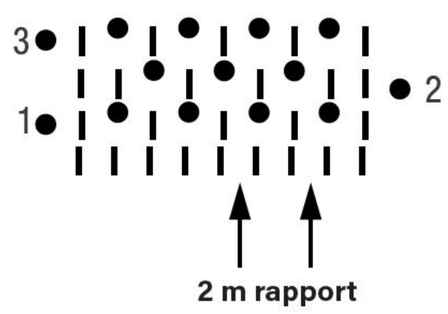

DIAGRAM 2

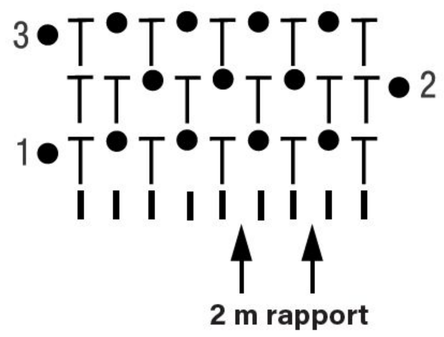

Diagram 1 och 2:
Mönster delbart med 2 + 1 + 1.
Virka v 1–3 en gång, upprepa därefter v 2 och 3.

DIAGRAM 3

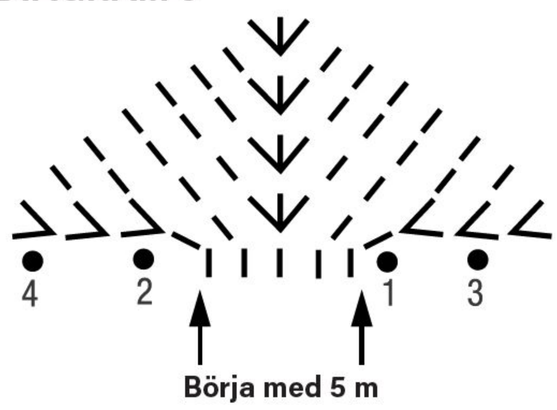

TECKENFÖRKLARING

- ● = lm
- ❙ = fm
- = 2 fm i samma m
- = 3 fm i samma m
- T = hst (halvstolpe)

GÖR SÅ HÄR

Virkas i v med fm: Börja varje v med 1 lm.

Virka 5 lm + 1 vändmaska (lm) med nål 4,5 mm och midnattsblå till kjolens första halva.

Varv 1: Virka 1 lm fortsätt sedan virka 1 fm i varje lm. Markera den mittersta maskan.

Virka i grundmönster enligt diagram 3 för att forma sidorna till arb mäter 40 (44) cm.

Fortsätt i grundmönster och börja med minskningar: Virka ihop de två första och de två sista m på v. Använd gärna en schablon i papper för att kontrollera passformen. Om det behövs gör du intagningar på alla v på rätsidan.

När arb mäter 80 cm eller har önskad längd delar du arb på mitten och fortsätter med minskningarna. Avmaska.

Virka sedan den andra halvan av kjolen på samma sätt.

Montering

Spänn ut delarna till rätt mått och nåla fast dem. Sy ihop sidsömmarna.

Använd virknål 4,5 mm och kastanjebrunt garn för att virka 1 v kräftmaskor (fm från vänster mot höger) upptill och nertill.

Sy fast resårband på insidan av linningen.

Garn- och mönsterfrågor
stickat@egmont.se

FÖRKLARINGAR

Ökning = Virka enligt diagram 3. Virka v 1–4 en gång, upprepa därefter v 3 och 4.

Grundmönster
6 v fm i midnattsblå, 4 v fm i beige, 4 v fm i midnattsblå, 4 v fm i ljus petroleum, 6 v mönster 1 i kastanjebrun, 4 v mönster 1 i pumpa = 28 v, *4 v fm i midnattsblå, 6 v mönster 2 i beige, 4 v fm i pumpa, 4 v fm i gulorange, 8 v mönster 1 i kastanjebrun, 2 v fm i midnattsblå, 4 v mönster 1 i ljus petroleum, 4 v mönster 1 i pumpa, 6 v fm i kastanjebrun, 2 v mönster 2 i beige, 2 v fm i gulorange, 6 v fm i ljus petroleum. Upprepa de 52 v från * till kjolen är klar.

Du virkar halva kjolen i taget – och får ett fint v-mönster.

Sommarens fina lilla svarta

Oemotståndlig klänning med dekorativt sicksackmönster. Du kan välja att sticka den i ett garn med en blandning av ull och bomull. Men vill du ha en lite mjukare och lyxigare känsla kombinerar du med mohair och silke.

Mönster & foto **Permin**

Storlekar S (M) L (XL)

Plaggets mått
Övervidd: 82 (88) 98 (106) cm (passar övervidd på upp till 90 (98) 108 (118) cm)
Längd: 103 (104) 105 (105) cm
Överdel, från midjan till axelns högsta punkt: 39 (41) 43 (44) cm

Garn Esther (55 % ull, 45 % bomull), 50 g = 230 m, Angel (70 % Kid mohair, 30 % silke), 25 g = 210 m, Permin

Garnåtgång
Esther 8 (9) 10 (111) nystan i fg 26 (svart), Angel 2 (3) 3 (4) nystan i fg 10 (svart). Om du väljer att sticka i enbart Esther: 10 (11) 11 (12) nystan i fg 26 (svart)

Stickor
Jumperstickor 3 mm och ev 4 mm (att lägga upp kanten på för att den inte ska bli för stram), rundsticka 2,5 mm (40 cm och 80 cm), rundsticka 3 mm (40 coh 80 cm).

Masktäthet Sicksackmönster: 28 m x 30 v på stickor 3 mm = 10 x 10 cm. Slätstickning: 24 m x 32 v på stickor 3 mm = 10 x 10 cm.

GÖR SÅ HÄR

Bakstycke

Lägg upp 197 (210) 223 (236) m löst (ev på en sticka 4 mm) med Esther.

Byt till en lång rundsticka 3 mm. Sticka 1:a varvet från avigsidan i räta m. Fortsätt i mönster efter diagram 1, sticka den yttersta kantm rät i var sida och upprepa de 13 m i rapporten varvet ut = 15 (16) 17 (18) x mönsterrapporten.

Om det så önskas stickas nu ränder enligt ovan. Kom ihåg att sträcka arb lätt efterhand. Sticka rakt upp till arb mäter 50 cm, här börjar uttagningarna.

1:a intagningen (fr rätsidan och samtidigt med hålmönstret): 1 rät kantm, *1 rm, 1 omsl, 1 rm, 2 rm tills, 1 rm, lyft 1 m rät, 2 rm tills, dra den lyfta m över, 1 rm, 2 rm tills, 1 rm, 1 omsl, 1 rm*, uppr fr *–* varv ut, sluta med 1 rät kantm = 30 (32) 34 (36) intagningar och 167 (178) 189 (200) m. Fortsätt nu efter diagram 2.

Efter 11 varv görs 2:a intagningen: 1 rät kantm, *1 rm, 1 omsl, 2 rm tills, 1 rm, lyft 1 m rät, 2 rm tills, dra den lyfta m över, 1 rm, 2 rm tills, 1 omsl, 1 rm*, uppr fr *–* varv ut, sluta med 1 rät kantm = 137 (146) 155 (164) m.

Sticka nu rakt upp efter diagram 3 till arb mäter ca 64 (63) 62 (61) cm (kom ihåg att sträcka arb på längden), sluta efter ett helt mönster.

Nu stickas 3:e intagningen: 1 rät kantm, *1 rm, 1 omsl, 2 rm tills, lyft 1 m rät, 2 rm tills, dra den lyfta m över, 2 rm tills, 1 omsl, 1 rm *, uppr fr *–* varv ut, sluta med 1 rät kantm = 107 (114) 121 (128) m.

Fortsätt efter diagram 4. Sticka 9 (9) 8 (8) cm rakt upp. Byt till slätst och minska 9 (8) 4 (0) m jämnt fördelat på första varvet = 98 (106) 117 (128) m. Sticka rakt upp till dess att det slätstickade mäter 11 (11) 12 (13) cm.

Avmaska för ärmhål i var sida på vartannat varv med 1 x 4 (5) 6 (7) m, 1 x 2 m och 2 x 1 m = 82 (88) 97 (106) m.

Sticka rakt upp till dess att hela den slätstickade delen mäter 29 (31) 34 (36) cm.

Avmaska för axlar på vartannat varv med 1 x 5 m + 2 x 6 m (3 x 6 m) 3 x 7 m (1 x 7 m + 2 x 8 m). Samtidigt med första

DIAGRAM 1

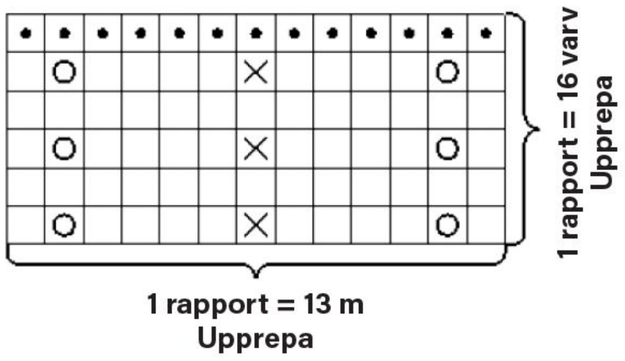

DIAGRAM 2

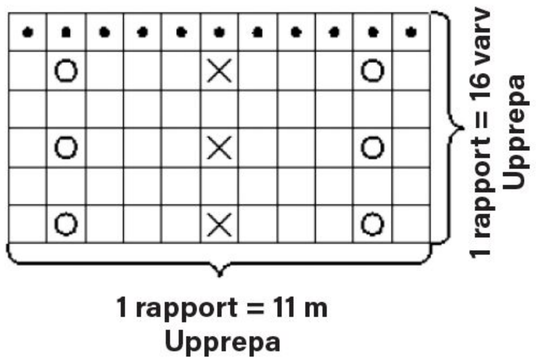

DIAGRAM 3

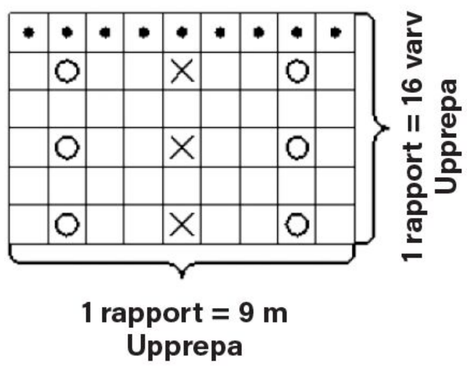

DIAGRAM 4

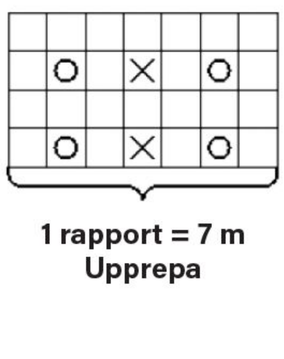

TECKENFÖRKLARING

□ = 1 rm på rätsidan och 1 am på avigsidan • = 1 am på rätsidan och 1 rm på avigsidan ○ = 1 omslag ⊠ = Lyft 1 m rät, 2 rm tills, dra den lösa m över

Svart är en färg som alltid funkar – även på sommaren!

axelavmaskningen, avmaskas de mittersta 40 (44) 47 (52) m för hals och var sida stickas färdig för sig. Avmaska ytterligare för hals på vartannat varv med 2 x 2 m.

Sticka den andra sidan lika men åt motsatt håll.

Framstycke

Stickas som bakstycket bortsett från halsen. När den slätstickade delen mäter 21 (23) 26 (28) cm avmaskas de mittersta 18 (22) 25 (30) m för hals och var sida stickas färdig för sig.

Avmaska ytterligare för hals på vartannat varv med 5 x 2 m och 5 x 1 m.

Sticka rakt upp över de resterande 17 (18) 21 (23) m och avmaska för axel som på bakstycket.

Sticka den andra sidan lika men åt motsatt håll.

Ärmar

Lägg upp 93 (106) 119 (132) m löst (ev på en sticka 4 mm) med dubbelt Angel.

Byt till stickor 3 mm, sticka mönster efter diagram 1 med ränder som på de andra delarna = 7 (8) 9 (10) x rapport.

När det har stickats 2 ränder med Angel, stickas resten av arb med Esther.

När arb mäter 10 cm minska över varvet som beskrivits under 1:a intagningen på bakstycket = 79 (90) 101 (112) m. Fortsätt efter diagram 2 arb ut.

Sticka rakt upp till ärmen mäter 14 cm. Nu avmaskas för ärmkupa, obs att antalet omslag och intagn i hålmönstret ska vara lika.

Avmaska för ärmkupa i var sida på vartannat varv med 1 x 4 (5) 7 (8) m. Därefter minskas 1 m i var sida på vart 4:e varv 2 gånger. Minska 1 m i var sida på vartannat varv 10 gånger.

Avmaska i var sida på vartannat varv med 2 (3) 4 (5) x 2 m och 1 x 4. Avmaska de sista 31 (36) 39 (44) m samtidigt som m stickas tillsammans 2 och 2.

Montering

Sy ihop axelsömmarna.

Halskant: Plocka upp och sticka m med den korta rundstickan 3 mm och med Esther, 55 (59) 63 (67) m längs hals bak och 78 (81) 84 (87) m längs hals fram = totalt 133 (140) 147 (154) m.

Sticka ett varv runt i aviga m och därefter 6 varv runt efter diagram 4.

Byt till dubbelt Angel. Sticka 1 varv runt i räta m och 1 varv runt i aviga m. Avmaska i räta m.

FÖRKLARINGAR

Mönsternoteringar = Det är viktigt att lägga upp så pass löst att kanten inte blir för stram. Klänningen stickas nerifrån och upp. Intagningar görs i zigzagmönstret, därmed nederdelen får en lätt klockad form. Arbetet sträcker sig en del på längden efterhand, därför är det viktigt att man drar lätt i arbetet underhand som man stickar. Häng upp nederdelen före den mäts.

Ränder = Växelvis 6 v med Esther och växelvis 6 v med dubbelt Angel. Det är stickat 5 ränder med Angel på bak- och framstycket och 2 ränder på ärmarna, därefter fortsätter man sticka med enbart Esther arb ut.

Garn- och mönsterfrågor
033-127711, permin@permin.se
(mönster 791472)

Tipptopp slipover med spetsmönster

Älskar du att sticka enligt diagram? Då är det här ett drömprojekt för dig! Och resultatet blir fantastiskt, den här slipovern kommer att bli en favorit i sommar!

Mönster **Carrie Rasmussen** Foto **Filcolana**

Storlekar upp till 2XL

Storlekar XS (S) M (L) XL (2XL)

Plaggets mått
Övervidd: 80 (85) 90 (100) 105 (110) cm
Längd: 53 (54) 55 (56) 58 (59)

Garn Peruvian (100 % ull), 50 g = 100 m, Filcolana

Garnåtgång 300 (300) 350 (350) 400 (400) g i fg 977 (marzipan)

Stickor Rundsticka 4,5 mm (80–120 cm, strumpstickor 4,5 mm till mönsterstickningen (omlindade maskor)

Masktäthet 20 m x 28 v mönsterstickning enligt diagram C på sticka 4,5 mm = 10 x 10 cm.

Tillbehör 1 stickmarkör, 2 maskhållare, restgarn till italiensk uppläggning

GÖR SÅ HÄR

Slipovern stickas runt nerifrån och upp.

Kroppen delas vid ärmhålen i fram- och bakstycke som sedan stickas var för sig, fram och tillbaka.

Mönstret stickas enligt diagram. Fram- och bakstycke stickas ihop vid axlarna och maskor plockas upp längs halsringning och ärmhål till resårkanterna.

Kropp

Lägg, med restgarnet på rundsticka 4,5 mm upp 81 (86) 91 (101) 106 (111) maskor. Sticka 2 v rm, fram och tillbaka. Ta av restgarnet.

Fortsätt sticka med Peruvian, sticka 1 v am. Vänd INTE, sammanfoga för att sticka runt och sticka 2 v am.

Nästa varv: *1 am, stick in höger sticka under den nedersta mellanbågen (mellan maskan på högerstickan och första maskan på vänsterstickan) stickad med Peruvian, sticka 1 rm*, upprepa *–* till det återstår 1 m, plocka upp den sista mellanbågen och sticka den rät tills med sista maskan = 160 (170) 180 (200) 210 (220) maskor.

Flytta varvets 1:a maska till högerstickan och häng en markör som visar varvets början på stickan. Den 1:a maskan på varvet är nu en rät maska.

Sticka resår (1 rm, 1 am) runt till resåren mäter 4 cm. Klipp försiktigt bort uppläggningsgarnet.

Börja sticka spetsmönster enligt diagrammen, sticka enligt följande;

Sticka varv 1–13 enligt diagram A.

Sticka 3 (3) 3 (5) 5 (7) varv vriden resår (1 am, 1 vr rm).

Sticka varv 1–5 enligt diagram A.

Sticka varv 1–6 enligt diagram B,

Sticka varv 7 i diagram B, enligt följande:1 rm, upprepa diagram B, till det återstår 2 m, lyft dessa 2 maskor till högerstickan, ta bort markören, sätt tillbaka maskorna på vänsterstickan, lyft 1 m avigt med garnet bakom arbetet, 2 rm tills, drag den lyfta maskan över och häng tillbaka markören på högerstickan.

Sticka varv 8–10 enligt diagram B.

Sticka varv 1–5 enligt diagram A.

Det fina spetsmönstret följer med på bakstycket.

➤ *Endast storlek XS, M, L och 2XL*
Sticka varv 1–17 enligt diagram C.
Sticka varv 1–5 enligt diagram A.
Sticka varv 3–18 (–) 3–18 (1–19) – (1–19) enligt diagram D, upprepa maskorna inom röd ram varvet ut.
Sticka varv 1–5 enligt diagram A.

Endast storlek S och XL
Sticka 1 vr rm, 2 am tills, sticka varv 1 enligt diagram C och upprepa diagrammets 20 maskor – (4) – (–) 5 (–) gånger, sticka 1 vr rm, 2 am tills, 1 vr rm, 1 am, upprepa diagrammets 20 maskor – (4) – (–) 5 (–) gånger, 1 vr rm, 1 am = – (168) – (–) 208 (–) maskor.

Nästa varv: 1 vr rm, 1 am, sticka varv 2 enligt diagram C och upprepa diagrammets 20 maskor – (4) – (–) 5 (–) gånger, sticka 1 vr rm, 1 am, 1 vr rm, 1 am, upprepa diagrammets 20 maskor – (4) – (–) 5 (–) gånger, 1 vr rm, 1 am.

Sticka varv 3–17 enligt diagram C på samma sätt som föregående varv.

Sticka varv 1–5 enligt diagram A.

Sticka varv 1 enligt diagram D och D1, enligt följande:

Sticka diagram D1 1 gång, sticka diagram D och upprepa maskorna inom röd ram – (6) – (–) 8 (–) gånger, sticka diagram D1 2 gånger, sticka diagram D och upprepa maskorna inom röd ram – (6) – (–) 8 (–) gånger, sticka diagram D1 1 gång.

Sticka varv – (4–18) – (–) 2–19 (–) enligt diagram D och D1 på samma sätt som föregående varv.

Nästa varv: ö1v, sticka – (84) – (–) 104 (–) rm, ö1v, sticka rm varvet ut = – (170) – (–) 210 (–) maskor.

Sticka varv 2–5 enligt diagram A.

Endast storlek M och 2XL
Sticka 3 varv vriden resår (1 vr rm, 1 am). Stanna 5 maskor före varvets slut på det sista av dessa varv.

Endast storlek XS, S, L och XL
Sticka 3 varv vriden resår (1 am, 1 vr rm). Stanna 5 maskor före varvets slut på det sista av dessa varv.

Samtliga storlekar
Dela arbetet så att bak- och framstycke kan stickas var för sig, enligt följande:

Nästa varv: Maska av 11 (10) 11 (11) 10 (11) maskor som maskorna visar, sticka 69 (75) 79 (89) 95 (99) maskor vriden resår, maska av de följande 11 (10) 11 (11) 10 (11) maskorna som maskorna visar, sticka vriden resår varvet ut, till de avmaskade maskorna.

Fortsätt att sticka fram och tillbaka på rundstickan, fram- och bakstycke stickas var för sig.

Sticka vriden resår fram och tillbaka enligt följande:

Rätsidan: Sticka de räta maskorna vridna, de aviga maskorna stickas aviga.

Avigsidan: Sticka de aviga maskorna vridna, de räta maskorna stickas räta.

Framstycke

Ärmhål
Nästa varv (avigsidan): Maska av 2 maskor avigt, sticka vriden resår varvet ut.

Nästa varv: Maska av 2 maskor rätt, sticka vriden resår varvet ut.

Nästa varv: Maska av 1 maska avigt, sticka vriden resår varvet ut.

Nästa varv: Maska av 1 maska rätt, sticka vriden resår varvet ut.

Det skall vara totalt 63 (69) 73 (83) 89 (93) maskor till framstycket.

OBS: Härifrån stickas den första och

FÖRKLARING

ö1v = vänsterlutande ökning: Lyft med vänster sticka upp tråden mellan 2 maskor, framifrån och bakåt, på stickan, sticka den vridet rät.

sista maskan på alla varv rät, dessa kantmaskor är INTE visade i diagrammen.

Fortsätt sticka vriden resår som maskorna visar, till arbetet mäter 3,5 (3,5) 4 (4) 4,5 (4,5) cm från det sista avigstickade varvet enligt diagram A. Sista varvet stickas från avigsidan.

Sticka varv 1–8 enligt diagram E, på följande sätt:

Börja vid pilen för den storlek du stickar och upprepa maskorna inom röd ram till det inte finns tillräckligt många maskor kvar för att sticka en hel rapport, de sista maskorna stickas enligt diagrammet på den andra sidan om den röda ramen, sluta vid pilen för den storlek du stickar.

Obs! Om det, i början och slutet av varvet, inte finns tillräckligt många maskor att sticka 3-över, stickas dessa maskor antingen avigt eller vridet räta enligt mönstret (sticka som maskorna visar).

Upprepa sedan varv 9–12 enligt diagram E till arbetet mäter 8,5 (9,5) 9,5 (10,5) 11,5 (11,5) cm från första varvet enligt diagrammet. Sista varvet stickas från avigsidan.

Halsringning

Fortsätt sticka mönster enligt diagram E och maska av utmed halsringningen enligt följande:

Nästa varv (rätsidan): Sticka 24 (26) 28 (33) 35 (37) maskor enligt diagrammet, maska av de följande 15 (17) 17 (17) 19 (19) maskorna rätt, sticka 24 (26) 28 (33) 35 (37) maskor enligt diagrammet.

Höger sida

Varv 1 (avigsidan): Sticka mönster enligt diagrammet till det återstår 2 m, 2 rm tills.

Varv 2: Sticka mönster enligt diagrammet.

Sticka varv 1–2 totalt 11 (11) 11 (12) 12 (13) gånger. Sista varvet stickas från rätsidan.

Det skall vara totalt 13 (15) 17 (21) 23 (24) maskor på höger axel.

Sticka varv 1–4 enligt diagram A. Sista varvet stickas från avigsidan.

Ta av garnet och låt maskorna vila på maskhållare.

Vänster sida

Börja stickade de vilande maskorna i vänster sida från avigsidan, minska utmed halskanten enligt följande: OBS! Om det, i början och slutet av varvet, inte finns tillräckligt många maskor att sticka 3-över, stickas dessa maskor antingen som avigt eller vridet räta enligt mönstret.

Varv 1 (avigsidan): Sticka 2 vr rm tills, sticka mönster enligt diagrammet varvet ut.

Varv 2: Sticka mönster enligt diagrammet varvet ut.

Sticka varv 1–2 totalt 11 (11) 11 (12) 12 (13) gånger. Sista varvet stickas från rätsidan.

Det skall vara totalt 13 (15) 17 (21) 23 (24) maskor på vänster axel.

Sticka varv 1–4 enligt diagram A. Sista varvet stickas från avigsidan.

Ta av garnet och låt maskorna vila på maskhållare.

Bakstycke

Plocka upp de vilande maskorna och börja sticka från avigsidan, först avmaskas 2 maskor avigt, sedan stickas vriden resår varvet ut.

Nästa varv (rätsidan): Maska av 2 maskor rätt, sticka vriden resår varvet ut.

Nästa varv: Maska av 1 maska avigt, sticka vriden resår varvet ut.

Nästa varv: Maska av 1 maska rätt, sticka vriden resår varvet ut.

Det skall vara totalt 63 (69) 73 (83) 89 (93) maskor.

Obs! Härifrån stickas den första och sista maskan på alla varv rät, dessa kantmaskor är INTE visade i diagrammen.

Fortsätt sticka vriden resår som maskorna visar, till arbetet mäter 3,5 (3,5) 4 (4) 4,5 (4,5) cm från det sista avigstickade varvet enligt diagram A. Sista varvet stickas från avigsidan.

Sticka varv 1–6 enligt diagram F, på följande sätt: Börja vid pilen för den storlek du stickar och upprepa maskorna inom röd ram till det inte finns tillräckligt många maskor kvar för att sticka en hel rapport, de sista maskorna stickas enligt diagrammet på den andra sidan om den röda ramen, sluta vid pilen för den storlek du stickar.

Sticka 4,5 cm vriden resår som maskorna visar.

Sticka varv 1–8 enligt diagram E, på följande sätt: Börja vid pilen för den storlek du stickar och upprepa maskorna inom röd ram till det inte finns tillräckligt många maskor kvar för att sticka en hel rapport, de sista maskorna stickas enligt diagrammet på den andra sidan om den röda ramen, sluta vid pilen för den storlek du stickar.

Obs! Om det, i början och slutet av varvet, inte finns tillräckligt många maskor att sticka 3-över, stickas dessa maskor antingen som 2-över eller avigt eller vridet räta enligt mönstret.

Upprepa därefter varv 9–12 enligt diagram E till arbetet mäter 17 (18) 19 (19) 20 (20,5) cm från början av den vridna resåren. Sista varvet stickas från avigsidan.

Axel

Nästa varv (rätsidan): Sticka 21 (23) 25 (29) 31 (32) maskor mönster (= vänster axel), maska av de följande 21 (23) 23 (23) 27 (29) maskorna, sticka de sista 21 (23) 25 (29) 31 (32) maskorna enligt mönstret (= höger axel).

Vänster axel

Varv 1 (avigsidan): Sticka mönster som maskorna visar, till det återstår 3 m före de avmaskade maskorna, 3 am tills.

Varv 2: Sticka mönster som maskorna visar varvet ut.

Sticka varv 1–2 totalt 4 gånger = 13 (15) 17 (21) 23 (24) maskor. Sista varvet stickas från rätsidan.

Ta av garnet och låt maskorna vila på maskhållare.

Höger axel

Plocka upp de vilande maskorna och börja sticka från avigsidan och sticka höger axel enligt följande:

Varv 1 (avigsidan): Sticka 3 am vr tills, sticka mönster som maskorna visar varvet ut.

Varv 2: Sticka mönster som maskorna visar varvet ut.

Sticka varv 1–2 totalt 4 gånger = 13 (15) 17 (21) 23 (24) maskor. Sista varvet stickas från rätsidan.

Ta INTE av garnet.

Flytta höger axels maskor till en sticka, använd en strumpsticka och sticka ihop maskorna med maskorna på bakstyckets högeraxel enligt följande:

Håll stickorna med de båda axlarnas maskor, rätsida mot rätsida, parallellt i vänster hand.

Sticka med extrastickan, sticka en rät maska genom de första maskorna på båda stickorna och låt maskorna falla av stickorna, sticka en rät maska genom de första maskorna på båda stickorna och låt maskorna falla av stickorna, drag den bortre maskan på höger sticka över den närmsta som vid vanlig avmaskning.

Fortsätt på detta sätt till samtliga maskor är avmaskade.

Sticka ihop vänster axel på samma sätt.

Halskant

Plocka, från rätsidan, med sticka 4,5 mm, upp maskor utmed halsringningen enligt följande:

Börja vid den ena axelsömmen och plocka upp 80 (82) 84 (88) 90 (94) maskor jämnt fördelat utmed halskanten, upplockningsfrekvens = 2 maskor/3 maskor.

Häng en markör som visar varvets början på stickan och sammanfoga för att sticka runt. ➤

DIAGRAM A

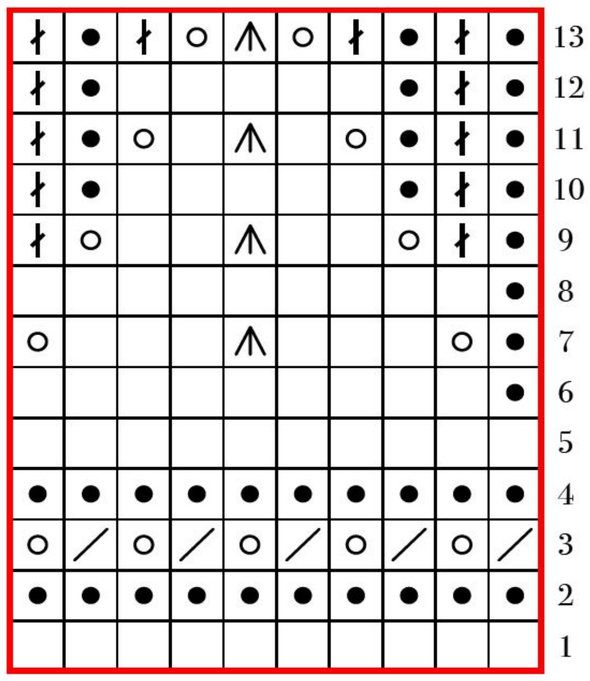

DIAGRAM B

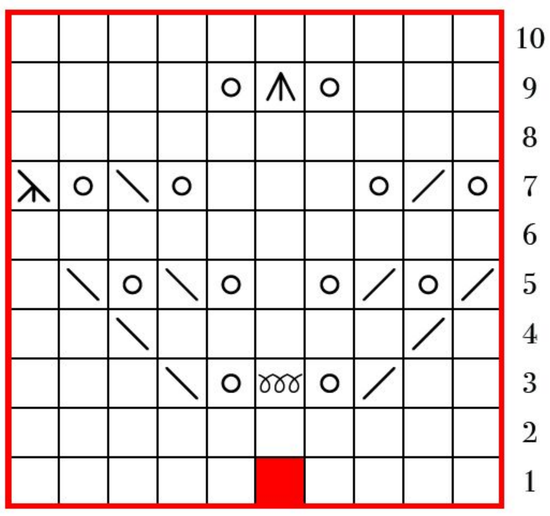

DIAGRAM C

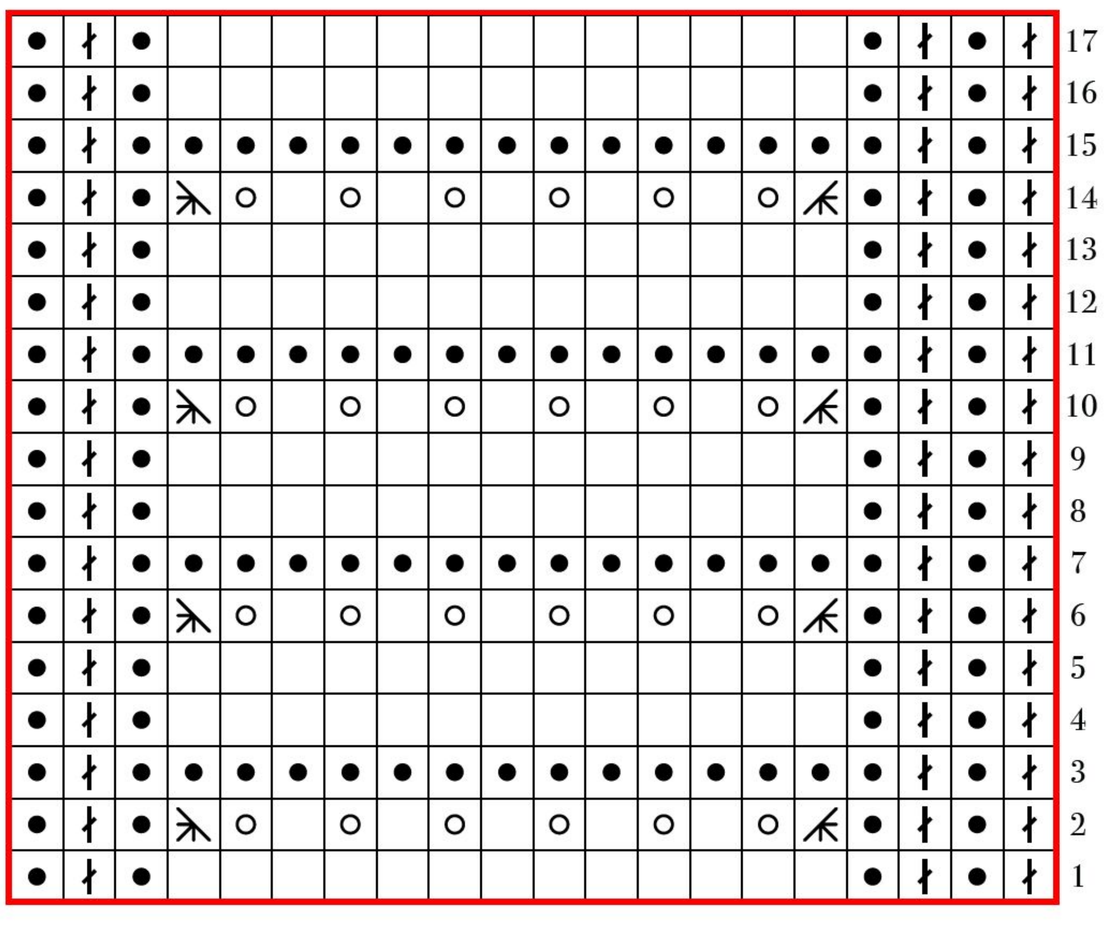

TECKENFÖRKLARING

= Rät maska på rätsidan, avig maska på avigsidan.

= Rät maska

= Avig maska på rätsidan, rät maska på avigsidan.

= Avig maska

= 2 rm vridet rätt tillsammans

= 2 rm tillsammans

= Lyft 2 m som om de skulle stickas rätt tills, sticka 1 rm och drag de lyfta maskorna över den stickade maskan (cdhpt).

= Vridet rät maska på rätsidan, vridet avig maska på avigsidan.

= 1 omslag

= 3 rm

= Lyft 1 m som om de skulle stickas avigt med garnet bakom arbetet, 2 rm tills och drag den lyfta maskan över de stickade maskorna.

= 3 rm tills

= Lyft en maska rätt, lyft en maska rätt, sätt tillbaka båda maskorna på vänster sticka och sticka ihop dem vridet rätt (llr).

= 2 am tillsammans

= 4 rm tillsammans

= 4 maskor rätt, en i taget, sätt tillbaka maskorna på vänster sticka och sticka ihop dem rätt.

= Rapport som upprepas

= Sticka 1 maska i den rödmarkerade maskan i diagrammet utan att släppa av maskan från vänsterstickan, gör 1 omslag, och sticka 1 maska i samma maska igen, dra de 3 maskorna till samma längd och låt maskan på vänsterstickan glida av stickan.

= 3-över: Stick in högerstickan i den 3:e maskan på vänsterstickan fånga upp maskan och drag den över de första 2 maskorna på stickan, sticka 1 vriden rät, 1 omslag, 1 vriden rät.

= Med strumpstickan, sticka 1 vr rm, 1 am, 1 vr rm, ta garnet och linda det motsols 2 varv runt maskorna på strumpstickan, flytta de 3 maskorna till vänsterstickan.

= Med strumpstickan, sticka 1 vr rm, 1 am, ta garnet och linda det motsols 2 varv runt maskorna på strumpstickan, flytta de 2 maskorna till vänsterstickan.

➤ Sticka 2,5 cm vriden resår (1 vr rm, 1 am).

Maska av med en sydd italiensk avmaskning, enligt följande:

Ta av garnet med en trådända som är 3 gånger så lång som resårens omkrets och trä den på en trubbig nål.

1. Stick in nålen i 1:a maskan på vänster sticka som om den skulle stickas avigt, drag igenom garnet.

2. Stick in nålen mellan 1:a och 2:a maskan, bakifrån och ut på framsidan.

3. Stick in nålen i 2:a maskan, framifrån och ut på baksidan.

4. Stick in nålen i 1:a maskan som om den skulle stickas rät, drag igenom garnet och lyft maskan av stickan.

5. Stick från framsidan in nålen, från höger mot vänster, bakom 2:a maskans främre maskbåge och framåt, drag igenom garnet.

6. Stick in nålen i 1:a maskan som om den skulle stickas avigt, drag igenom garnet och lyft maskan av stickan.

Upprepa 2–6 till det återstår 1 maska (avig) på vänsterstickan.

Avslutning:

7. Stick från framsidan in nålen, från höger mot vänster, i den först avmaskade maskan, drag igenom garnet.

8. Som punkt 6.

Fäst trådändan ordentligt.

Ärmkant (båda stickas lika)

Plocka, från rätsidan, med sticka 4,5 mm, upp maskor utmed ärmhålet enligt följande:

Börja mitt i ärmhålets botten och plocka upp 74 (78) 82 (86) 92 (96) maskor jämnt fördelat utmed ärmhålet.

Häng en markör som visar varvets början på stickan och sammanfoga för att sticka runt.

Sticka 2,5 cm i vriden resår (1 vr rm, 1 am).

DIAGRAM D

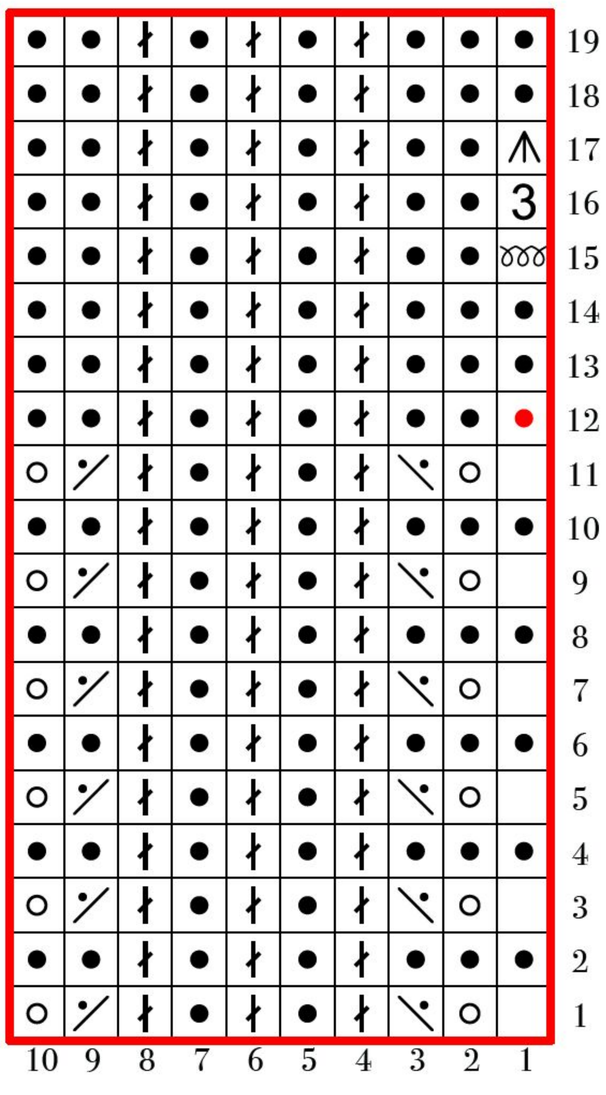

DIAGRAM D1: S OCH XL

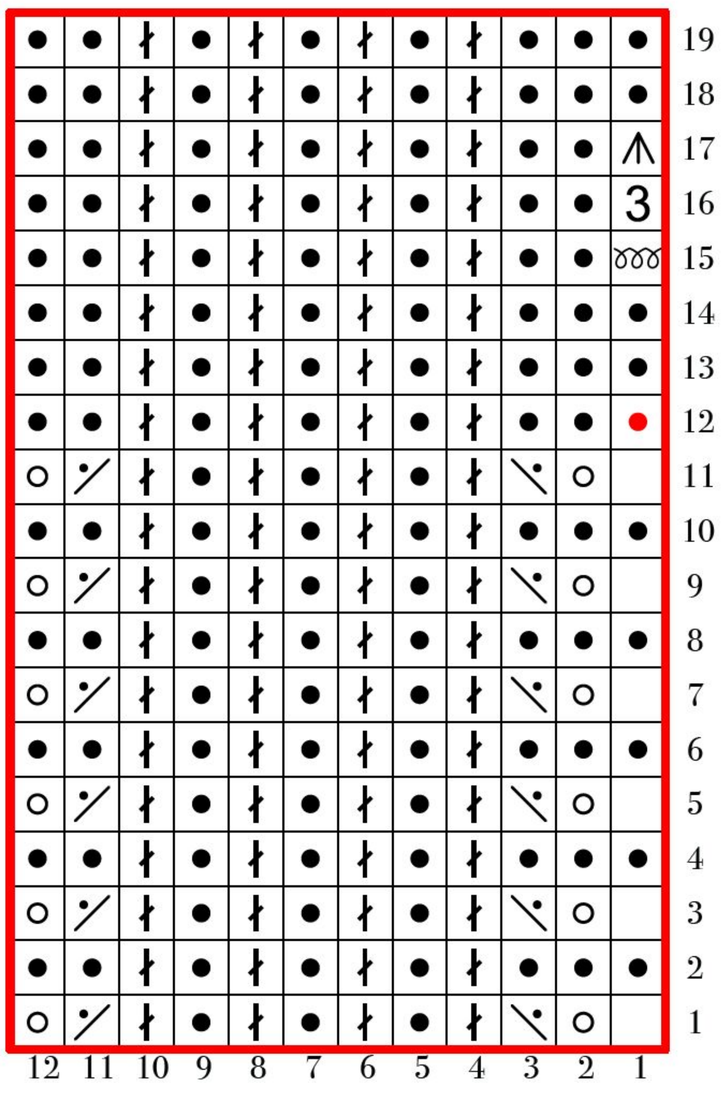

FÖRKLARING

Diagrammen läses nerifrån och upp. När du stickar fram och tillbaka läses de från höger mot vänster på varven från rätsidan och från vänster mot höger på varven från avigsidan.

När du stickar runt läses diagrammen alltid från höger mot vänster. Diagrammen läses nerifrån och upp.

DIAGRAM E

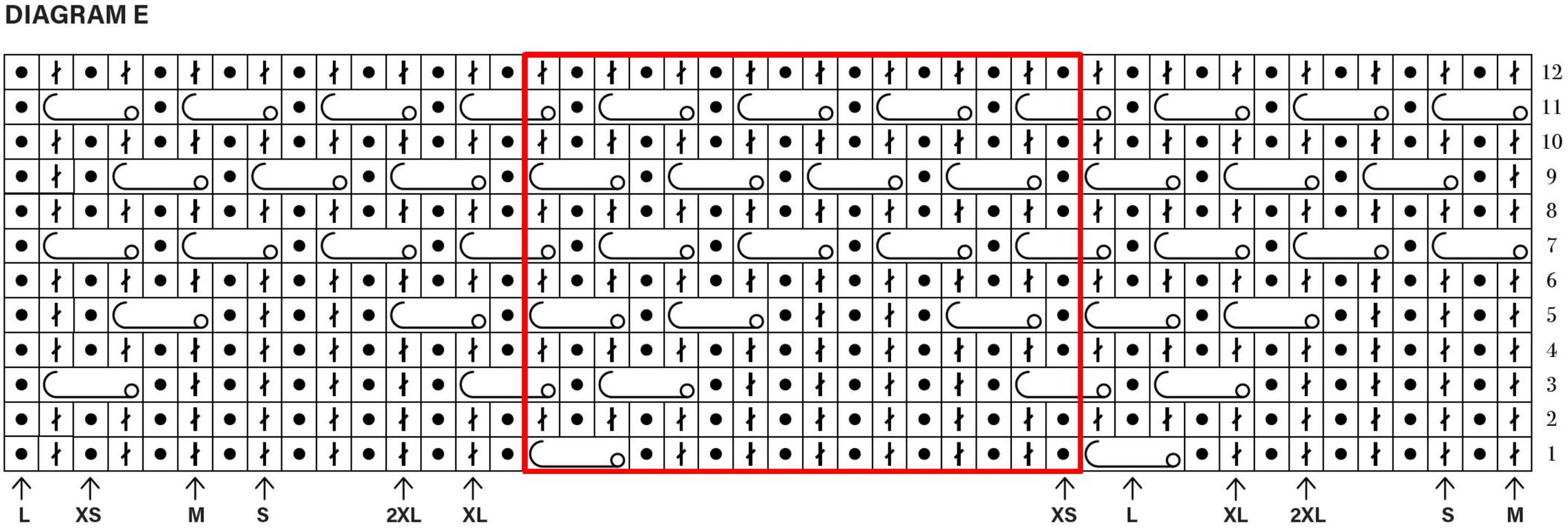

Maska av med en sydd italiensk avmaskning som på halskanten.

Montering

Fäst alla trådändor.

Skölj upp slipovern enligt tvättinstruktionen på banderollen och låt torka liggande på handduk.

DIAGRAM F: XS OCH L

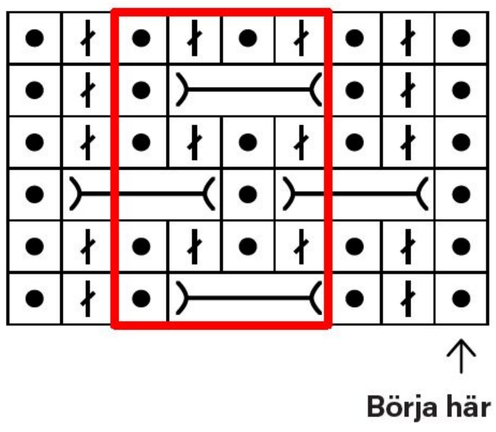

DIAGRAM F: S, M, XL OCH 2XL

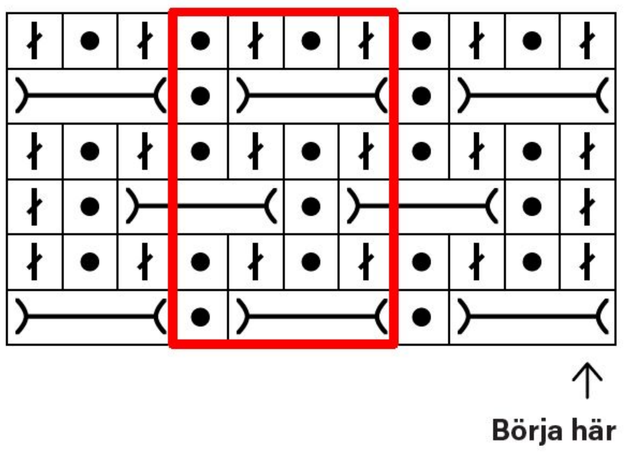

Garn- och mönsterfrågor
stickat@egmont.se

Mysiga maskor

I stickcommunityt på internet är inspirationen aldrig långt borta. Genom att dela allt från garn, mönster, process och färdiga plagg blir delad glädje dubbel glädje.

Av **Emma Olevik** Foto **Privat**

1. Skaparglädje

Marit de Zeeuw bor i Amsterdam och lärde sig sticka av sin mormor när hon var liten, men plockade upp hobbyn på allvar för några år sedan.

– Jag älskar att kunna skapa det som saknas i min egen garderob, men det känns också bra att kunna inspirera andra att leva mer hållbart.

Stickningen har nu utvecklats till mer än en hobby för henne, exempelvis har hon börjat designa egna mönster.

– Det har blivit ett sätt för mig att uttrycka min kärlek till mode och kreativitet i allmänhet.
→ Instagram: @kn.it.girl

2. Grönt är skönt

Petra Hedman nöjer sig inte med att sticka på ett plagg åt gången utan har gärna en rad projekt i gång samtidigt.

– Just nu stickar jag på bland annat en girlfriend cardigan av Ankestrick, Heirloom quilt cardigan av Katryn Seeburger, raggsockorna Troll av Maja Karlsson och Alvar dog sweater av Sari Nordlund.

Det kan vara olika saker som får henne att falla för ett visst projekt, mönster eller plagg.

– Oftast är det nog att jag ser någon som har stickat något som jag fastnar för. Jag älskar grönt så är det någon som har stickat i grönt garn är det svårt att inte falla.
→ Instagram: @petrastickar

3. Sanndröm

Katharina Dorn hade alltid drömt om att ha en butik. Så blev hon av med jobbet, skojade om att hon borde starta garnbutik, och så var bollen i rullning.

– Jag kunde inte släppa tanken: jag saknade en butik i krokarna där jag bor som säljer lite annorlunda garner.

Idag driver hon STHLM Knit Company där hon inte bara säljer garn utan tillbringar mycket tid att bolla projektidéer med sina kunder.

– Jag kan fortfarande inte riktigt tro att det är min butik! Dialogen med kunderna ger mig så mycket glädje!
→ Instagram: @sthlmknitcompany

4. Testar nytt

Malin Carlsson hittar fram till vad hon ska sticka på flera sätt, exempelvis genom att leta inspiration på olika plattformar online.

– Jag gillar att testa nya saker, nya tekniker. Jag älskar färg men stickar nästan bara strumpor med mycket färg.

Tröjan hon stickar på just nu, Zipper Sweater Light av Petiteknit, valde hon av en specifik orsak.

– Jag kände ”å, den tröjan passar perfekt till de här garnet!”, och dessutom fastnade jag för mönstret eftersom det fanns en dragkedja, och det har jag aldrig testat innan.
→ Instagram: @grodanstickar

5. Marius blev bra

Det stickade plagg **My Falkensten Oredsson** blivit mest nöjd med är nog hennes Marius genser.

– När jag började sticka var mitt mål att sticka en Marius genser. Först tyckte jag att mönstret såg svårt ut men den var jätteenkel att sticka och nu är det tröjan jag använder mest och den får mig att känna tillhörighet i mitt norska arv.

Ett annat viktigt plagg är en tröja som hennes farmor börjat på, som hon nu själv försöker färdigställa.

– Den är väldigt emotionell att sticka på då min farmor gick bort för 10 år sen men jag är glad över möjligheten att kunna sticka färdigt den.
→ Instagram: @my_stickar

6. Färgfest

Emma Nisukangas fick ett litet kit med syrafärg, en bok om naturlig färgning och ofärgat garn av sin man i present.

– Jag provade och det var jättekul, men inte alltid så lätt att få som man hade tänkt.

Emma tycker om allt med att färga garn, och har till och med börjat sälja härvor av handfärgat garn på Etsy.

– Jag gillar hela processen! Att inspireras av något i min omgivning, ett stickmönster eller sociala medier och sedan utmaningen att få fram färgen jag är ute efter.
→ Instagram: @nisuhandkraft

7. Vävlära

Stickaren **Emma Sjödin** hittade en slöjdkurs: Väv din egen halsduk i grindväv med Hilde Opedal Nordby.

– Jag vävde en halsduk till min man, och efter kursen har jag införskaffat mig en egen grindvävstol, just nu håller jag på att snurra fransarna på en filt som min alldeles nya systerdotter ska få.

Hon tycker att vävning är enkelt och att det går förvånansvärt snabbt, i alla fall om man jämför med stickningen.

– Jag gillar att det går att göra mer avancerade saker än bara tuskaft med olika tekniker om man vill det och det ser jag fram emot att experimentera med.
→ Instagram: @emmasydd

8. Smått blir klart

Carolin Grundtman har stickat från och till sedan hon lärde sig i syslöjden, men intresset tog fart när hon hittade stickcommunityt på Instagram 2022.

– De senaste 2,5 åren har jag stickat så gott som dagligen.

Hon har förvisso ett drömstickprojekt, men är ödmjuk inför att livet kräver att hon riktar uppmärksamheten åt många andra håll än mot stickningen för tillfället.

– Just nu är det mest små projekt som blir klara eftersom jag inte har så gott om sticktid med två små barn hemma, men jag drömmer om att sticka Erika Åbergs Austasjöen när livet tillåter lite mer komplicerade stickprojekt
→ Instagram: @knitsandthat

9. Våga fråga

Elin Klinberg började sticka för ett par år sedan efter att ha virkat sedan hon var liten.

– När jag letade efter virkmönster upplevde jag att utbudet av mönster på stickade plagg var större än de virkade. Det verkad roligt att bära plagg som man stickat själv.

Till någon som ska försöka lära sig att sticka tipsar hon om att de allra flesta tekniker finns på Youtube. Men hon har ett annat riktigt bra råd:

– Fråga någon du vet som stickar, det är många som gärna delar med sig av sina kunskaper.
→ Instagram: @thrivingknits

1 @kn.it.girl

2 @petrastickar

3 @sthlmknitcompany

4 @grodanstickar

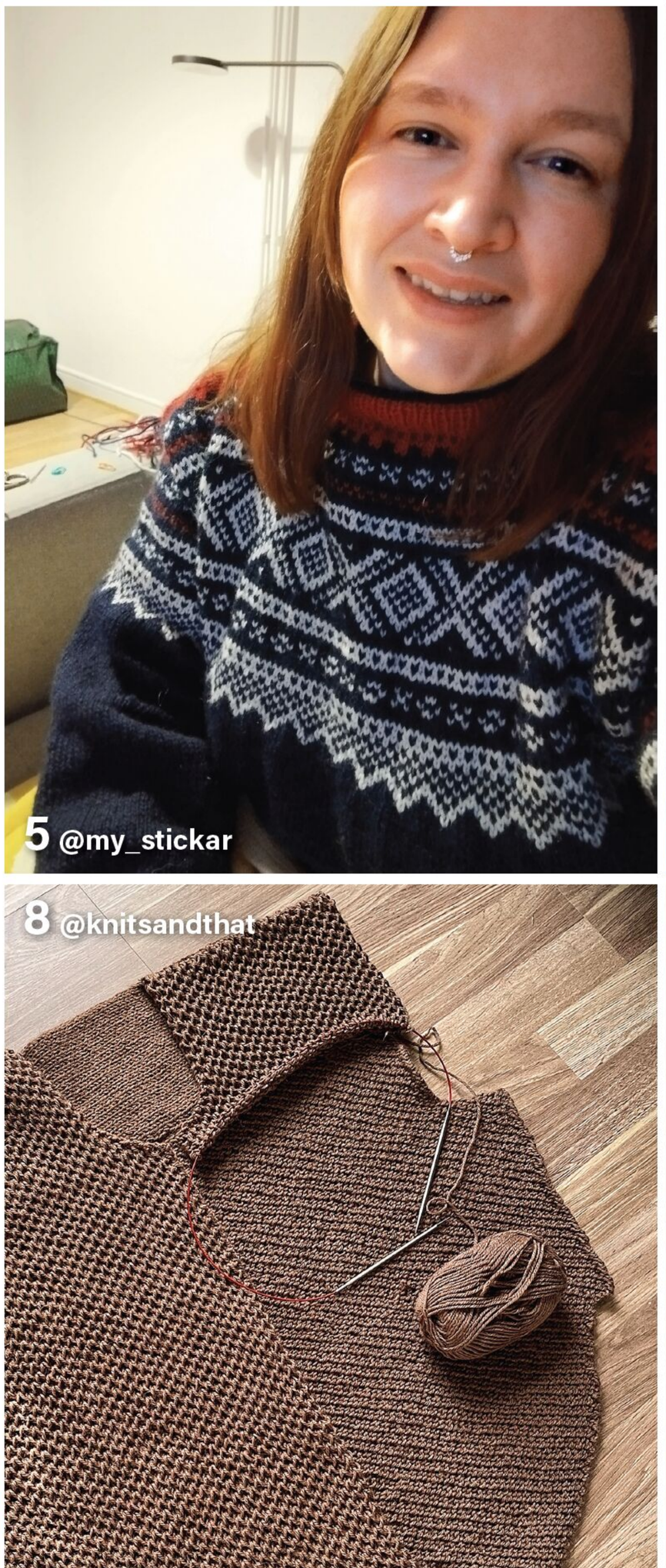
5 @my_stickar

6 @nisuhandkraft

7 @emmasydd

8 @knitsandthat

9 @thrivingknits

Bästa västen!

Perfekt projekt för dig som gillar mönsterstickning! Västen är inte tekniskt svår att sticka, men eftersom den stickas på tunna stickor och man avmaskar samtidigt som man stickar mönster bör man vara en relativt van stickare.

Mönster **Sigrun Gilje Hindal** Foto **Garnius**

Västen stickas nerifrån och upp, där man börjar att sticka resåren runt, runt.

Storlekar XS (S) M (L) XL (XXL)

Plaggets mått
Övervidd: 83 (92) 103 (113) 124 (134) cm
Längd: 57 (58) 59 (60) 61 (62) cm

Garn Baby Merino (100 % merinoull), 50 g = 170 m), Merinor

Garnåtgång
Fg 1:150 (150) 200 (200) 250 (250) g i fg 050 (beige).
Fg 2: 50 (50) 50 (100) 100 (100) g i fg 040 (ljus brunmelerat).
Fg 3: 50 (50) 50 (50) 50 (50) g i fg 090 (ljus blågrå).
Fg 4: 50 (50) 100 (100) 100 (100) g i fg 070 (denim).
Fg 5: (140) 50 (50) 50 (50) 50 (50) g i fg 140 (honung).

Stickor Rundst 2,5 och 3 mm (kort och lång)

Masktäthet 29 m slätst på st 3 mm = 10 cm

Tips!

Läs först hela beskrivningen då flera saker görs samtidigt. På några bårder måste maskantalet justeras så att de stämmer med maskantalet på varvet. Derför kommer antalet maskor i beskrivningen alltid baseras på antalet maskor som lades upp.

GÖR SÅ HÄR

Bålen

Lägg upp 240 (268) 300 (328) 360 (388) m med fg 1 på rundst 2,5 mm och sticka 9 cm resår runt, 1 rm, 1 am.

Byt till rundst 3 mm och sticka 1 varv rm och sätt markör i varje sida med 120 (134) 150 (164) 180 (194) m för fram- och bakstycket.

Sticka vidare runt i slätst enligt diagram så här:

Stl XS, M och XL: Börja vid pilen för din storlek, sticka ut diagrammet och upprepa rapporten i den röda ramen varvet ut.

Stl S, L och XXL: Börja vid pilen för din storlek, sticka ut diagrammet och upprepa rapporten i den röda ramen fram till markören i sidan.

Du har nu stickat framstycket.

Bakstycket stickas på samma sätt. Huvudbården i mönstret är nu centrerat mitt fram och bak, och är symmetrisk i sidorna.

Alla storlekar: Upprepa diagrammet vidare uppåt och öka och avmaska enligt diagrammet.

Sticka till arb mäter ca 39 cm (alla storlekar).

Ärmhål: Avmaska 3 m, sticka till 4 m återstår innan markören i nästa sida, avmaska 7 m, sticka till 4 m återstår, avmaska dessa = 7 m avmaskat i varje sida = 113 (127) 143 (157) 173 (187) m till fram- och bakstycket.

Sticka varje del vidare för sig, fram och tillbaka, och fortsätt med mönster som förut.

Tips! Om du vill, kan du lägga upp 5 klippm i varje sida över varje ärmhål. Sticka vidare runt och avmaska för ärmhål vartannat varv på varje sida av klippm enligt förklaringen.

När du kommer till avmaskningen för halsen, avmaska klippm och m mitt fram och sticka därefter varje del fram och tillbaka.

Bakstycke

Ärmhål: Avmaska i varje sida vartannat varv 3 m 1 gång, 2 m 2 ggr och 1 m 2 (3) 4 (5) 6 (7) ggr = 95 (107) 121 (133) 147 (159) m.

Älskar du hönsestrik?
Då är den här västen
något för dig!

Färgerna harmonierar fint med varandra och ger ett lugnt intryck, trots alla olia färger och mönster.

➤ Sticka rakt upp till arb mäter ca 54 (55) 56 (57) 58 (59) cm.

Avmaskning – nacken: Avmaska mitt bak 49 (55) 61 (63) 65 (67) m och sticka varje sida färdig för sig.

Avmaska vidare mot nacken vartannat varv 2 m 1 gång och 1 m 1 gång = 20 (23) 27 (32) 38 (43) axelm.

Sticka 1 varv och avmaska därefter alla m på nästa varvet, eller sticka till du kommer till ett varv i mönstret där det blir snyggare att avmaska.

Sticka den andra sidan lika, men spegelvänd.

Framstycke

Ärmhål: Avmaska för ärmhål som på bakstycket och sticka till arb mäter ca. 50 (51) 52 (53) 54 (55) cm.

Avmaskning – hals: Avmaska mitt fram 33 (39) 45 (47) 49 (51) m och sticka varje sida vidare för sig.

Avmaska vidare mot halsen vartannat varv 3 m 1 gång, 2 m 2 ggr och 1 m 4 ggr = 20 (23) 27 (32) 38 (43) axelm.

Avmaska på samma varv i mönstret som på bakstycket.

Montering

Fäst lösa trådar och sy axelsömmarna.

Kanter

Halskant: Börja vid vänster axelsöm med fg 1 och kort rundst 2,5 mm. Sticka upp från rätsidan ca 52 (54) 56 (58) 60 (62) m längs framstycket och ca 40 (42) 46 (50) 54 (58) m längs bakstycket = ca 92 (96) 102 (108) 114 (120) m.

Sticka 2 cm resår, 1 rm, 1 am. Avmaska med rm över rm och am över am.

Ärmhålskanter: Börja nedan i ärmhålet och sticka jämnt upp från rätsidan ca 88 (92) 96 (100) 104 (108) m med kort rundst 2,5 mm och fg 1.

Sticka 2 cm resår, 1 rm, 1 am. Avmaska med rm över rm och am över am.

Ånga det färdiga plagget *väl* så det blir platt och jämnt.

Tvättråd

Använd ullprogrammet på maskinen och tvättmedel för ull. Använd inte sköljmedel.

Forma plagget enligt de angivna måtten medan det är fuktigt, och torka det plant.

Ånga det lätt när det är helt torrt.

DIAGRAM

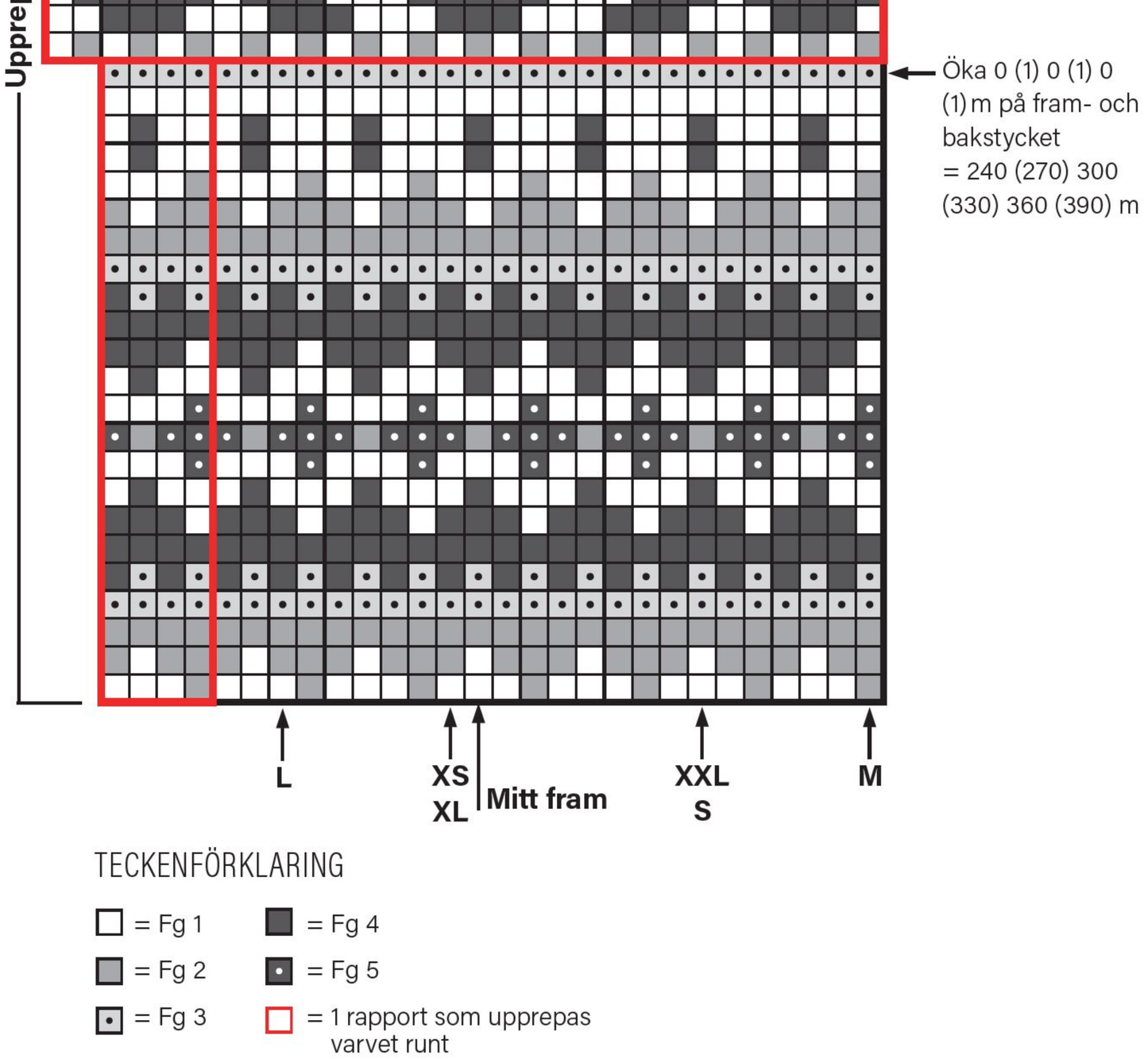

Garn- och mönsterfrågor
stickat@egmont.se

INSPIRERANDE LÄSNING – FÅ HÄLSA DIREKT HEM I BREVLÅDAN!

6 nr *för bara* **299:-**

Hälsa är fullmatad med bästa maten och kostråden, inspirerande motion, själshälsa och vardagstips om hur du kan leva hälsosamt på ett lustfyllt sätt. Vi finns för dig som värdesätter god hälsa, värnar om miljön och vill ha harmoni och balans i livet.

» Beställ enkelt på www.dintidning.se/HS5522

Välkommen till Vadstena i sommar!

I Föreningen Svenska Spetsars butik på Rådhustorget 3 säljs färdiga spetsar och allt material man behöver för att knyppla. Webbutiken finns på svenskaspetsar.se

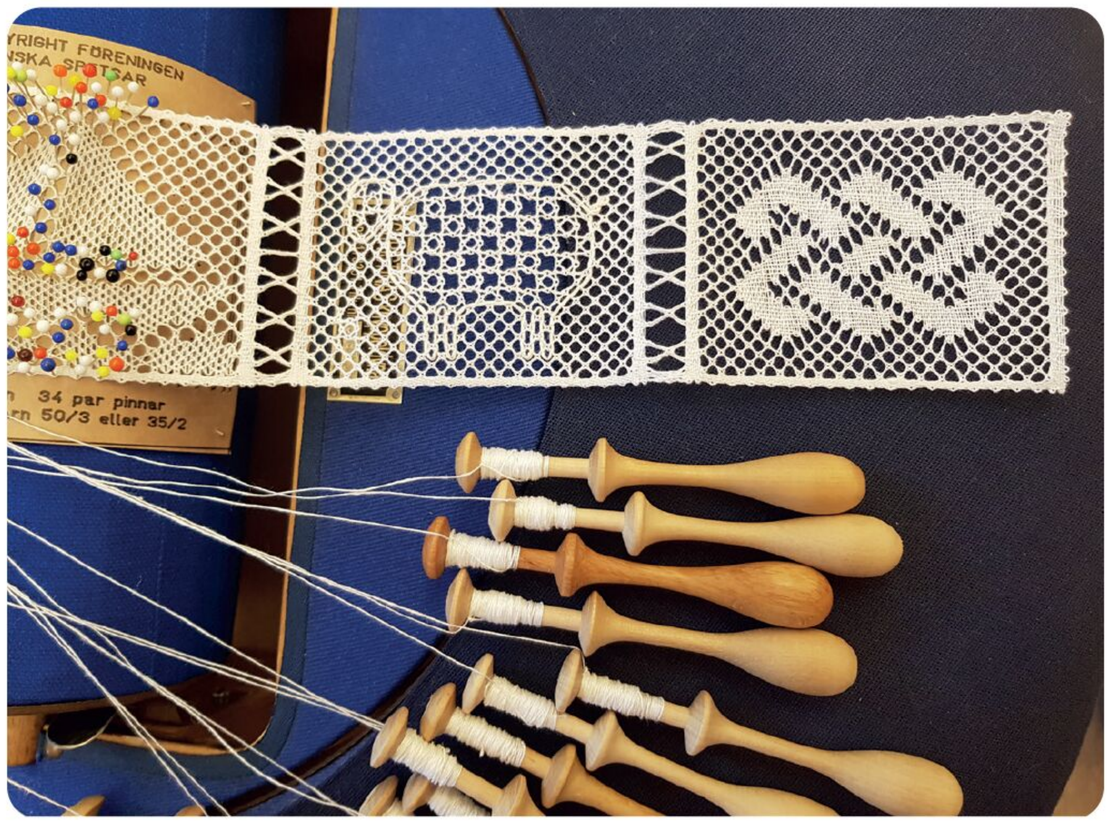

Vi har kurser i knyppling i en eller två veckor mellan 23 juni och 4 juli. Anmälan senast den 7 april.

Det finns kurser både för nybörjare och mer avancerade knypplare.
Besök svenskaspetsar.se/kurser för att se hela kursutbudet. Vi håller till på Vadstena folkhögskola, vid Vätterns strand, där det också finns logi.

Den 27 juni, på eftermiddagen, äger Stora Knyppeldagen rum, då Storgatan i Vadstena fylls av knypplare.

Hela sommaren 2025 pågår också en knypplingsutställning på Vadstena slott.

FÖRENINGEN · SVENSKA · SPETSAR

www.svenskaspetsar.se

Fixa fina påskägg av tygremsor

En gammal blus, ett litet överblivet tygstycke och en fläckad duk kan ge dina påskägg den finaste inpackning. Som stomme använder du frigolit, så äggen blir fjäderlätta att hänga upp.

Mönster & foto **Tina Gustafsson**

Vackert återbruk!

Du behöver Matchande stuvbitar, frigolitägg, hobbylim och en pensel. Du hittar frigolitägg att ha som bas på bland annat skapamer.se.

Övriga tillbehör Det är enklast att skära till remsorna med hjälp av en rullkniv mot en skärmatta, men du kan även klippa dem med en textilsax.

GÖR SÅ HÄR

1. Skär eller klipp ca 1 cm breda remsor av dina tyger. De ska vara lika långa som äggets omkrets på höjden. Gör en remsa till upphängning dubbelt så lång. (Bild 4)

2. Limma fast en tygremsa i taget runt ägget, genom att pensla lim på avigan och sedan pressa fast den från äggets topp och runt om. Nästa remsa ska överlappa föregående en liten bit.

Spara den längsta remsan till sist. Börja limma den på samma sätt, med start i toppen. När du kommer runt har du en bit remsa över. Vik ner den, så du får en upphängningsögla, och limma fast änden.

3. Knyt fast en remsa i en rosett runt öglan.

Tips!

Kombinera gärna flera olika tyger för att få in påskens alla härliga färger.

Garn- och mönsterfrågor
stickat@egmont.se

Pyssla fram de finaste äggen till påsk. Våra är 11 cm höga och du kan så klart göra dem i vilken storlek du önskar, men det är enklast med lite större ägg.

Drömsk design

Inspirationen till sjalen kommer från den ikoniska pendeln Le Klint 172, designad 1971 av Poul Christiansen. Färgbytena går nästan in i varandra och de öppna ökningarna låter ljuset lysa igenom mer än vid minskningarnas veck och ger ett skugglikt uttryck.

Mönster & foto **Filcolana**

Storlekar Onesize

Plaggets mått
Överkanten, från spets till spets: 220 cm
Djup, från nacken till spetsen: 65 cm

Garn Saga (100 % lammull), 50 g = 300 m, Filcolana

Garnåtgång Färg A: 70 g i fg 101 (Natural White), färg B: 65 g i fg 977 (Marzipan), färg C: 65 g i fg 950 (Very Light Grey)

Stickor Rundsticka 3,5 mm (100 cm)

Masktäthet 17 maskor x 38 varv slätstickning på sticka 3,5 mm = 10 x 10 cm.

Färgbytena är subtila och övergångarna diskreta.

FÄRGBYTE UTAN ATT FÄSTA

Håll garnet som vid flerfärgsstickning, garnändan som skall fästas lägger du på fingrarna närmast knogen och det nya garnet som du skall fortsätta sticka med håller du längst fram på fingret.

Sticka med garnet du skall byta till och tag garnet växelvis över och växelvis under det "gamla" garnet. Upprepa detta i 5–7 cm. Klipp av garnändan (som du byter ifrån).

GÖR SÅ HÄR

Sjalen stickas uppifrån och ner, från mitten vid nacken och utåt/neråt mot kanten.

Ökningar görs både längs ytterkanterna och i mönstret.

Mönstret med stora och små kurvor skapas av grupperade ökningar och staplade minskningar.

Det ökas ganska många maskor på vissa varv som sedan minskas på ett annat varv vilket gör att maskantalet varierar ganska mycket.

Färgordning: A, B, C, A, B, C, osv.

Vi föreslår att du gör "färgbyte utan att fästa" (se ruta) på de två räta varven som följer på ett färgbyte.

Lägg med färg A på sticka 3,5 mm upp 9 maskor.

Varv 1 (avigsidan): 1 am, sticka 1 am f&b totalt 3 gånger, 1 am, sticka 1 am f&b totalt 3 gånger, 1 am =15 maskor.

Varv 2: 1 kant-rm, 1 omslag, 7i1, 5 rm, 7i1, 5 rm, 7i1, 1 omslag, 1 kant-rm.

Varv 3: 1 kant-am, sticka rm till 1 m återstår, 1 kantam.

Ta av färg A och byt till färg B.

Varv 4: 1 kant-rm, 1 omslag, sticka rm till 1 m återstår,1 omslag, 1 kant-rm.

Varv 5: 1 kant-am, sticka am till 1 m återstår, 1 kant-am.

Varv 6: 1 kant-rm, 1 omslag, 10 rm, StCi7, 7 rm, StCi7, sticka rm till 1 m återstår, 1 omslag, 1 kant-rm.

Varv 7: 1 kant-am, sticka am till 1 m återstår, 1 kantam.

Varv 8: 1 kant-rm, 1 omslag, *7i1, 5 rm*, upprepa *–* till 2 m återstår, 7i1, 1 omslag, 1 kant-rm.

Varv 9: 1 kant-am, sticka rm till 1 m återstår, 1 kantam.

Ta av färg B och byt till färg C.

Liten kurva

Varv 10 (rätsidan): 1 kant-rm, 1 omslag, sticka rm till 1 m återstår, 1 omslag, 1 kant-rm.

Varv 11: 1 kant-am, sticka am till 1 m återstår, 1 kantam.

Varv 12: 1 kant-rm, 1 omslag, 10 rm, *StCi7, 7 rm*, upprepa från * till * till 2 m återstår, 1 rm, 1 omslag,1 kant-rm.

Varv 13: 1 kant-am, sticka am till 1 m återstår, 1 kantam.

Varv 14: 1 kant-rm, 1 omslag, *7i1, 5 rm*, upprepa från * till * till 2 m återstår, 7i1, 1 omslag, 1 kant-rm.

Varv 15: 1 kant-am, sticka rm till 1 m återstår, 1 kantam.

Upprepa varv 10–15 i "liten kurva" och byt färg efter varje rapport (följ färgordningen A, B, C, A, B, C).

Sticka på detta sätt till du stickat varje färg 7 gånger, räknat från uppläggningen, sluta med färg C. Sista varvet stickas från avigsidan.

Sticka övergången till "stor kurva".

Ta av färg C och byt till färg A.

Varv 16 (rätsidan): 1 kant-rm, 1 omslag, sticka rm till 1 m återstår, 1 omslag, 1 kant-rm.

Varv 17: 1 kant-am, sticka am till 1 m återstår, 1 kantam.

Varv 18: 1 kant-rm, 1 omslag, 10 rm, *StCi7, 7 rm*, upprepa *–* till 2 m återstår, 1 rm, 1 omslag, 1 kantrm.

Varv 19: 1 kant-am, sticka am till 1 m återstår, 1 kantam.

Varv 20: 1 kant-rm, 1 omslag, *11i1, 5 rm*, upprepa *–* till 2 m återstår, 11i1, 1 omslag, 1 kant-rm. ➤

Tips!

Provlappen är mätt efter tvätt och ordentlig våtspänning (blockning). Det kan vara svårt att mäta stickfastheten på själva sjalen så vi föreslår att du gör en slätstickad provlapp som du sköljer upp och spänner ut för att kontrollera din stickfasthet.

Sjalen är drygt två meter bred upptill, härlig att svepa in sig i.

Mönstret med stora och små kurvor skapas av grupperade ökningar och staplade minskningar.

➤ Varv 21: 1 kant-am, sticka rm till 1 m återstår, 1 kantam.

Ta av färg A och byt till färg B.

Varv 22 (rätsidan): 1 kant-rm, 1 omslag, sticka rm till 1 m återstår, 1 omslag, 1 kant-rm.

Varv 23: 1 kant-am, sticka am till 1 m återstår, 1 kantam.

Varv 24: 1 kant-rm, 1 omslag, 14 rm, *StCi9, 10 rm*, upprepa *–* till 2 m återstår, 1 rm, 1 omslag, 1 kantrm.

Varv 25: 1 kant-am, sticka am till 1 m återstår, 1 kantam.

Varv 26: 1 kant-rm, 1 omslag, *11i1, 7 rm*, upprepa *–* till 2 m återstår, 11i1, 1 omslag, 1 kant-rm.

Varv 27: 1 kant-am, sticka rm till 1 m återstår, 1 kantam.

Ta av färg B och byt till färg C.

Stor kurva

Varv 28 (rätsidan): 1 kant-rm, 1 omslag, sticka rm till 1 m återstår, 1 omslag, 1 kant-rm.

Varv 29: 1 kant-am, sticka am till 1 m återstår, 1 kantam.

Varv 30: 1 kant-rm, 1 omslag, 15 rm, *StCi11, 11 rm*, upprepa *–* till 1 m återstår, 1 omslag, 1 kantrm.

Varv 31: 1 kant-am, sticka am till 1 m återstår, 1 kantam.

Varv 32: 1 kant-rm, 1 omslag, *11i1, 7 rm*, upprepa *–* till 2 m återstår, 11i1, 1 omslag, 1 kant-rm.

Varv 33: 1 kant-am, sticka rm till 1 m återstår, 1 kantam.

Upprepa varv 28–33 i ”stor kurva” och byt färg efter varje rapport till du stickat totalt 3 ”stora kurvor” med färg C, dvs totalt 10 ”kurvor” i varje färg räknat från uppläggningen.

Byt till färg A.

Kant

Varv 34 (rätsidan): 1 kant-rm, 1 omslag, sticka rm till 1 m återstår, 1 omslag, 1 kant-rm.

Maska av från avigsidan enligt följande:

Sticka 1 rm, *sticka 1 rm, sätt tillbaka de båda m på vänsterstickan och sticka ihop dem vridet rätt (i bakre maskbågen)*, drag den 1:a m över den andra som vid vanlig avmaskning, 1 rm*, upprepa *–* till samtliga m är avmaskade.

Montering

Fäst alla trådändar (om detta inte är gjort efter hand).

FÖRKLARINGAR

1 kant-rm = Sticka 1 rm med 2 omslag om stickan innan du drar garnet genom maskan.

1 kant-am = Sticka 1 am i det ena av omslagen från föregående varv och släpp det andra av stickan.

1 am f&b (ökning) = Sticka 1 am i främre och 1 am i bakre maskbenet på samma maska = 1 maska ökad.

7i1 (ökning) = Sticka, utan att släppa maskan av vänsterstickan, 1 rm, 1 omslag, 1 rm, 1 omslag, 1 rm, 1 omslag, 1 rm i samma maska, släpp sedan maskan av vänsterstickan = 7maskor stickade i samma maska.

11i1 (ökning) = Sticka, utan att släppa maskan av vänsterstickan, 1 rm, 1 omslag, 1 rm, 1 omslag, 1 rm, 1 omslag, 1 rm, 1 omslag, 1 rm, 1 omslag, 1 rm i samma maska, släpp sedan maskan av vänsterstickan = 11 maskor stickade i samma maska.

StCi7 (staplad centrerad intagning där 7 maskor minskas till 1) = *Lyft 2 rm som om de skulle stickas tillsammans, 1 rm, drag de lyfta m över den räta m, flytta 2 m från höger till vänster sticka och dra åt garnet något* upprepa *–* totalt 2 ggr och sluta med att lyfta 2 m rätt som om de skulle stickas tillsammans, 1 rm och drag de lyfta m över den räta m. 7 maskor är ihopstickade till 1 centrerad maska.

StCi9 (staplad centrerad intagning där 9 maskor minskas till 1) = *Lyft 2 rm som om de skulle stickas tillsammans, 1 rm, drag de lyfta m över den räta m, flytta 2 m från höger till vänster sticka och dra åt garnet något* upprepa *–* totalt 3 ggr och sluta med att lyfta 2 m rätt som om de skulle stickas tillsammans, 1 rm och drag de lyfta m över den räta m. 9 maskor är ihopstickade till 1 centrerad maska.

StCi11 (staplad centrerad intagning där 11 maskor minskas till 1) = *Lyft 2 rm som om de skulle stickas tillsammans, 1 rm, drag de lyfta m över den räta m, flytta 2 m från höger till vänster sticka och dra åt garnet något* upprepa *–* totalt 4 ggr och sluta med att lyfta 2 m rätt som om de skulle stickas tillsammans, 1 rm och drag de lyfta m över den räta m. 11 maskor är ihopstickade till 1 centrerad maska.

Skölj upp sjalen enligt tvättinstruktionen på banderollen.

Spänn ut sjalen så att överkanten böjer sig lätt uppåt. Sätt en nål i varje 11i1-ökning i det sista varvet med hål så att kantens uddar dras ut.

Låt sjalen torka helt innan nålarna tas bort.

Garn- och mönsterfrågor
stickat@egmont.se

Eleganta måsten i vårgarderoben!

Ponchon görs i ett enda tygstycke och utan att sy ett enda stygn.

Skapa en härligt varm och elegant poncho eller sy en kappa med fina detaljer – perfekt för kyliga dagar. Lättburet och lagom varmt!

Mönster **Anne Dorte Johanson**
Foto **Anitta Behrendt**

Poncho

Storlekar One size

Material 1,6 m senapsgul valkad ull, 4 öljetter 14 mm, 1,5 m tjockt anoraksnöre, strykbar vlieseline

GÖR SÅ HÄR

1. Klipp ut tyget så att det mäter 160 x 130 cm. Vik tyget på mitten, så att det mäter 80 x 130 cm. Runda av hörnen på motsatt sida av vikningen. Använd eventuellt en tallrik som mall för att klippa efter.

2. Klipp ut halsöppningen som en halvcirkel, 18 cm bred och 6 cm hög, mitt på vikningen. Prova ponchon genom att dra den över huvudet och justera ev öppningen om den känns för liten.

3. Markera var öljetterna ska placeras: 38 cm från den övre kanten och 10 cm från mittlinjen. Stryk fast ett litet stycke vlieseline på baksidan av tyget där öljetten ska sitta. Montera öljetterna enligt instruktionen på förpackningen.

4. Trä anoraksnöret genom ringarna och gör en knut i varje ände, eller sy över ändarna för att förhindra att snöret fransar sig.

Tips!

Prova var du vill ha öljetterna. Du kanske vill ha dem högre upp eller längre ner.

Lättburen kappa utan foder, perfekt till våren!

Kappa

Storlekar One size

Material 1,5 m duvblå valkad ull, 2,5 m ullband, hyska och hake, sysilke, strykbar vlieseline

GÖR SÅ HÄR

Mönster och tillklippning

1 ruta = 2 x 2 cm. Rita upp mönstret i full storlek.

Framstycket består av två delar. Bakstycket är ett helt stycke och ska läggas mot vikningen av tyget.

Placera mönsterdelarna på tyget. Sömsmån på 1,5 cm är inkluderad.

Klipp ut följande delar:
Bakstycke: 1 gång mot vikning
Övre framstycke: 2 gånger
Nedre framstycke: 2 gånger

Montering

1. Stryk vlieseline längs ficköppningen på det nedre framstycket. Lägg det övre och nedre framstycket räta mot räta och sy ihop. Klipp ett litet hack i sömsmånen så att fickpåsen kan pressas nedåt och den övriga sömsmånen kan pressas åt var sitt håll. Sy för hand med sysilke längs båda sidorna av sömmen för att hålla sömsmånen på plats.

2. Sy ihop axelsömmarna räta mot räta. Pressa sömsmånen åt var sitt håll och fäst den genom att sy fast den med sysilke.

3. Vik ullbandet runt framkanterna och halsringningen, nertill viks det in mot avigsidan. Sy fast bandet med maskin (det kan vara bra att tråckla först). Se till att inte sträcka ut vare sig tyget eller bandet.

4. Klipp två bitar ullband på 7 cm vardera. Vik in 1 cm i varje ände och fäst dem på var sin sida av kappan, precis under ärmarna vid markeringen, så att sidosömmarna hålls ihop. Sy fast dem hela vägen runt.

5. Sy fast en hake och hyska i översta delen av framkanten med sysilke.

Tips!

Ett annat namn på valkad ull är kokt ull. Tyget är efterbearbetat för att bli tätare, starkare och krympa minimalt efter bearbetning

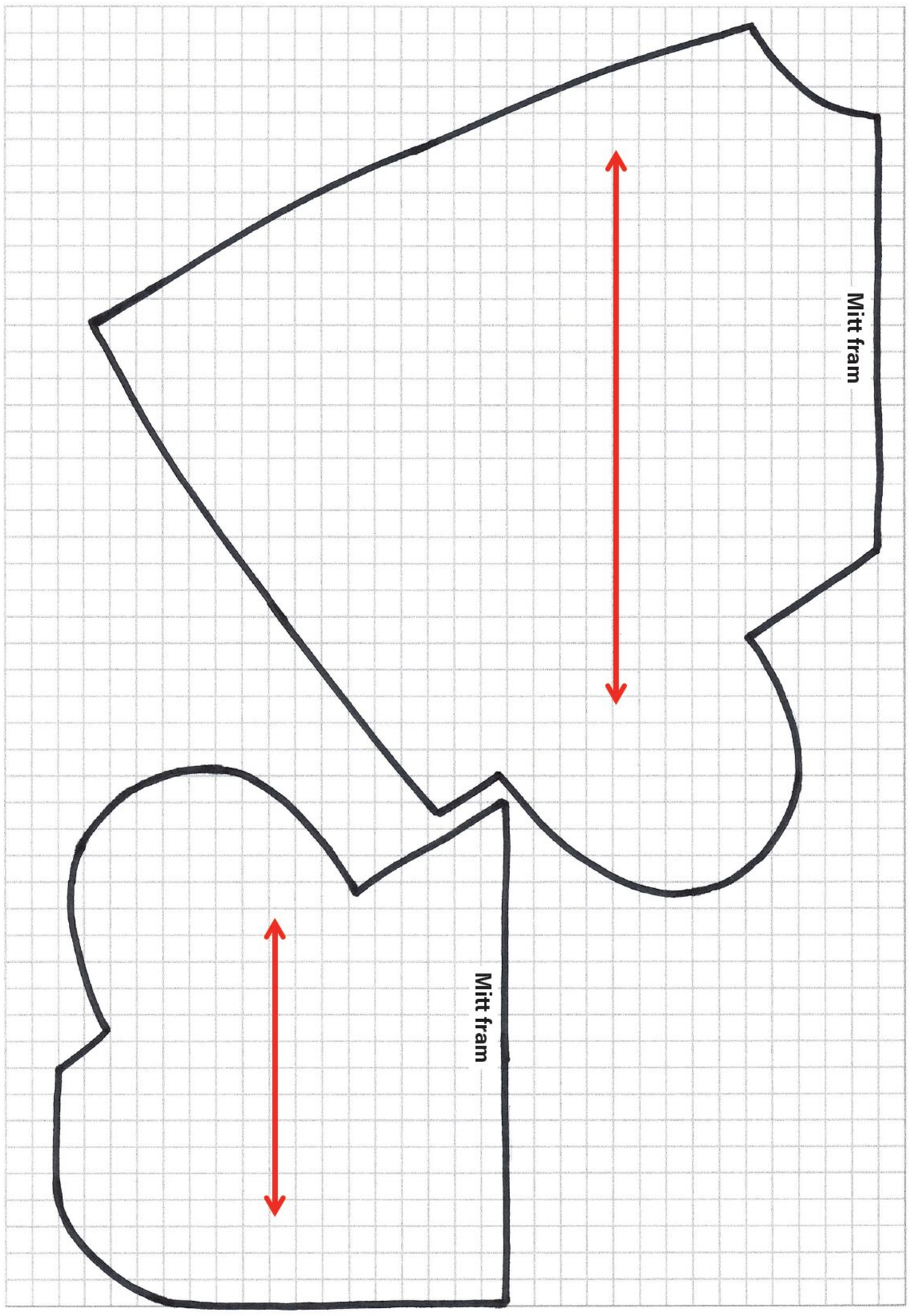

Den dekorativa sömmen, sydd för hand med sysilke håller sömsmånen på plats. Både funktionellt och snyggt!

MÖNSTER TILL KAPPAN

Uppifrån och ner: Övre framstycke, nedre framstycke och bakstycke.

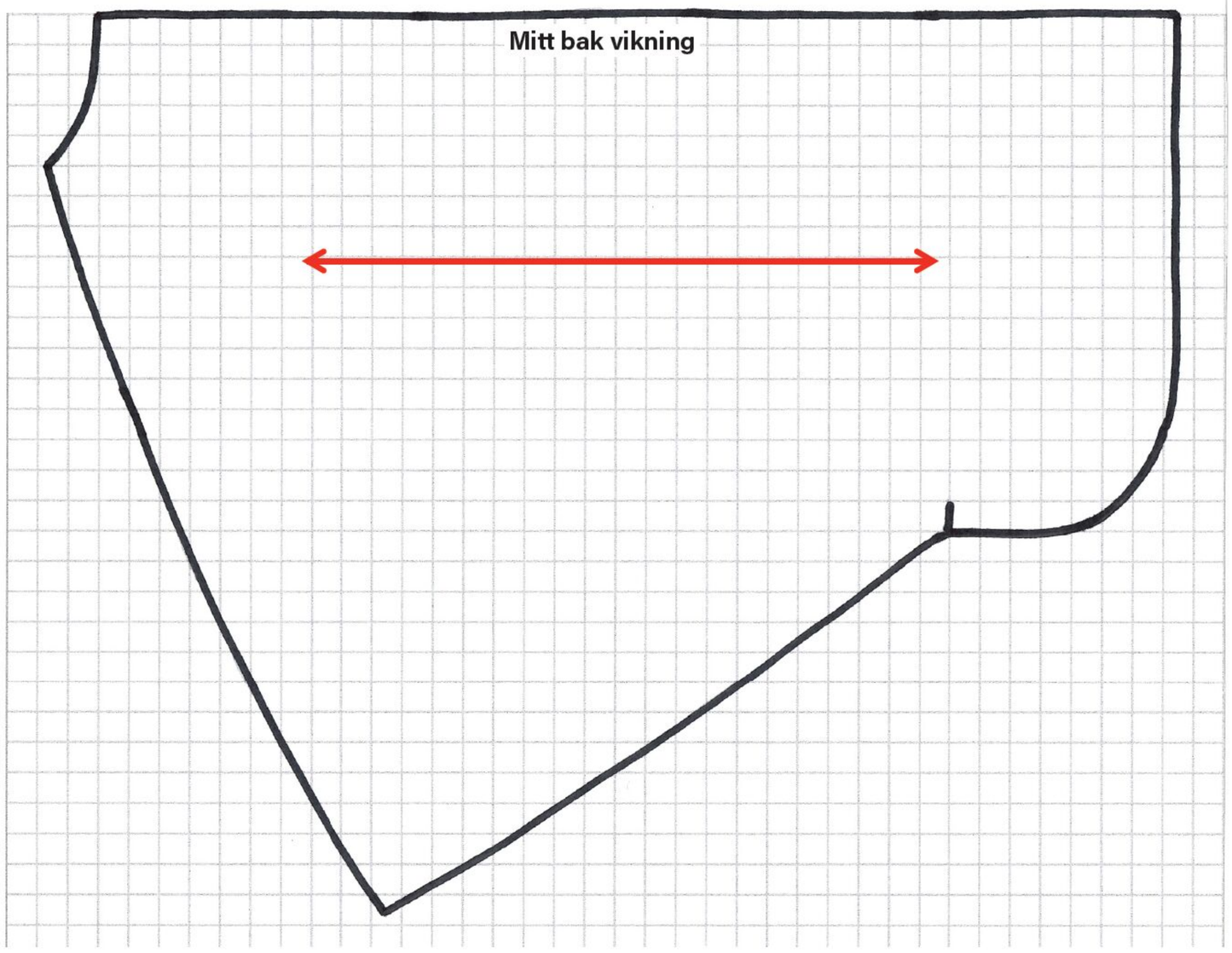

Garn- och mönsterfrågor
stickat@egmont.se

Kors i taket – en höna på gång

Den fräcka hönan broderas med korsstygn och efterstygn. Korsstygn är ett av de vanligaste stygnen i broderikonsten och lätt att lära.

Mönster & foto **Permin**

Garn DMC Moulinegarn art 117, Permin
Färger:
1. Vit (1 nystan)
2. Grön (1 nystan)
3. Ljusgrön (1 nystan)
4. Rosa (1 nystan)
5. Röd (1 nystan)
6. Mörkröd (1 nystan)
7. Guldfärg (1 nystan)
8. Ljusgrå (1 nystan)
9. Grå (1 nystan)
10. Antracitgrå (2 nystan)

Vit väv 357/00, Permin

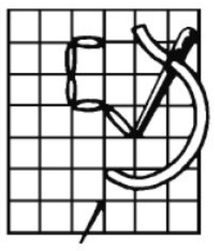

Efterstygn

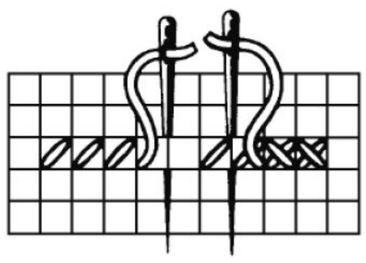

Korsstygn

GÖR SÅ HÄR

Sy med delat garn = 2 trådar.

Korsstygn
1 ruta = 1 ruta i väven.
Mönstret räknas ut från mitten.

Efterstygn
Sy med delat garn = 1 tråd.

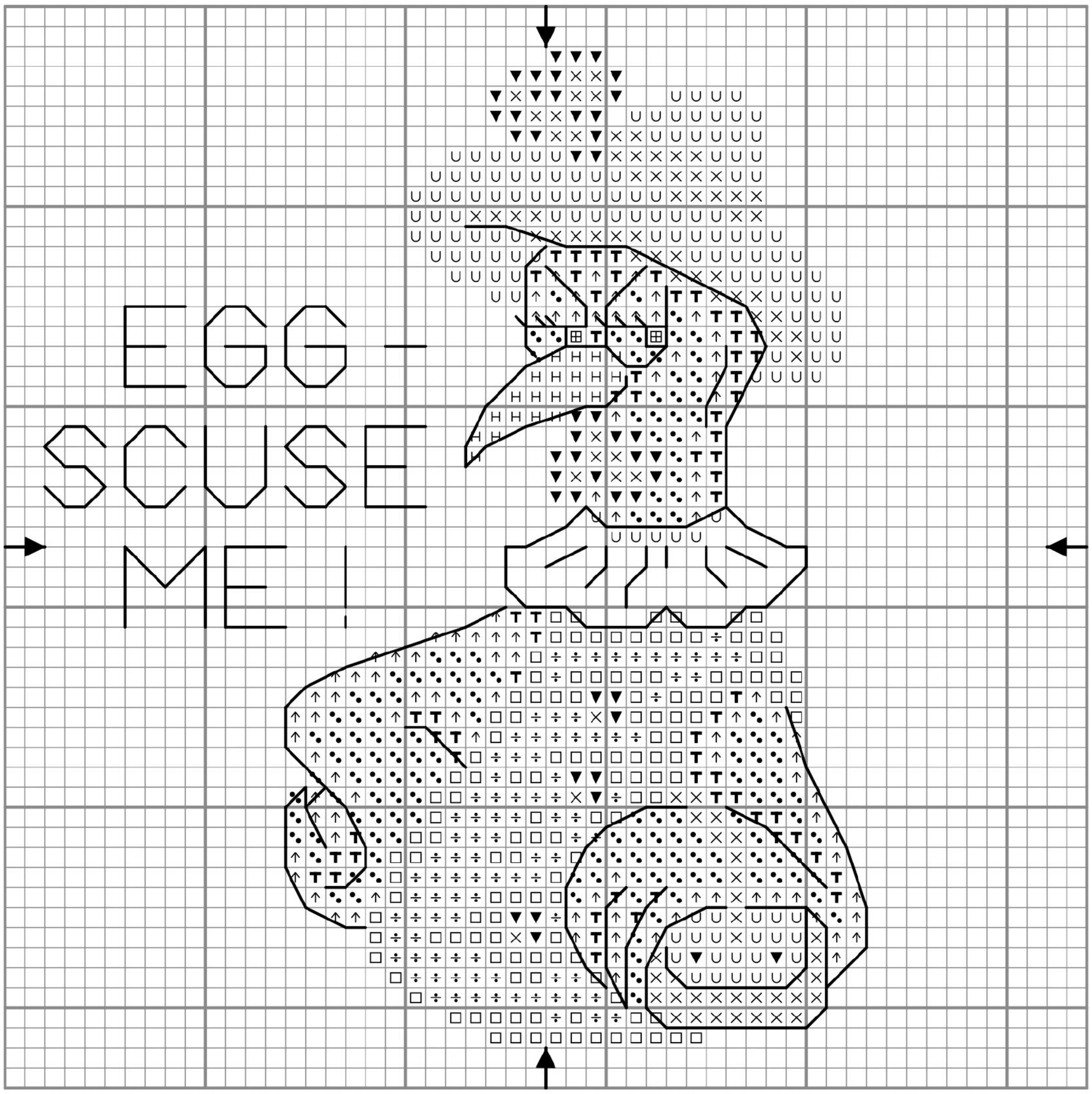

TECKENFÖRKLARING

= Vit
= Grön
= Ljusgrön
= Rosa
= Röd
= Mörkröd
= Guldfärg
= Ljusgrå
= Grå
= Antracitgrå

Tips!

Korsstygnen ska broderas lätt och jämnt. Drar du tråden för hårt kommer stygnen och väven att se ojämna ut. Börja med att brodera alla korsstygn först och sedan alla efterstygn.

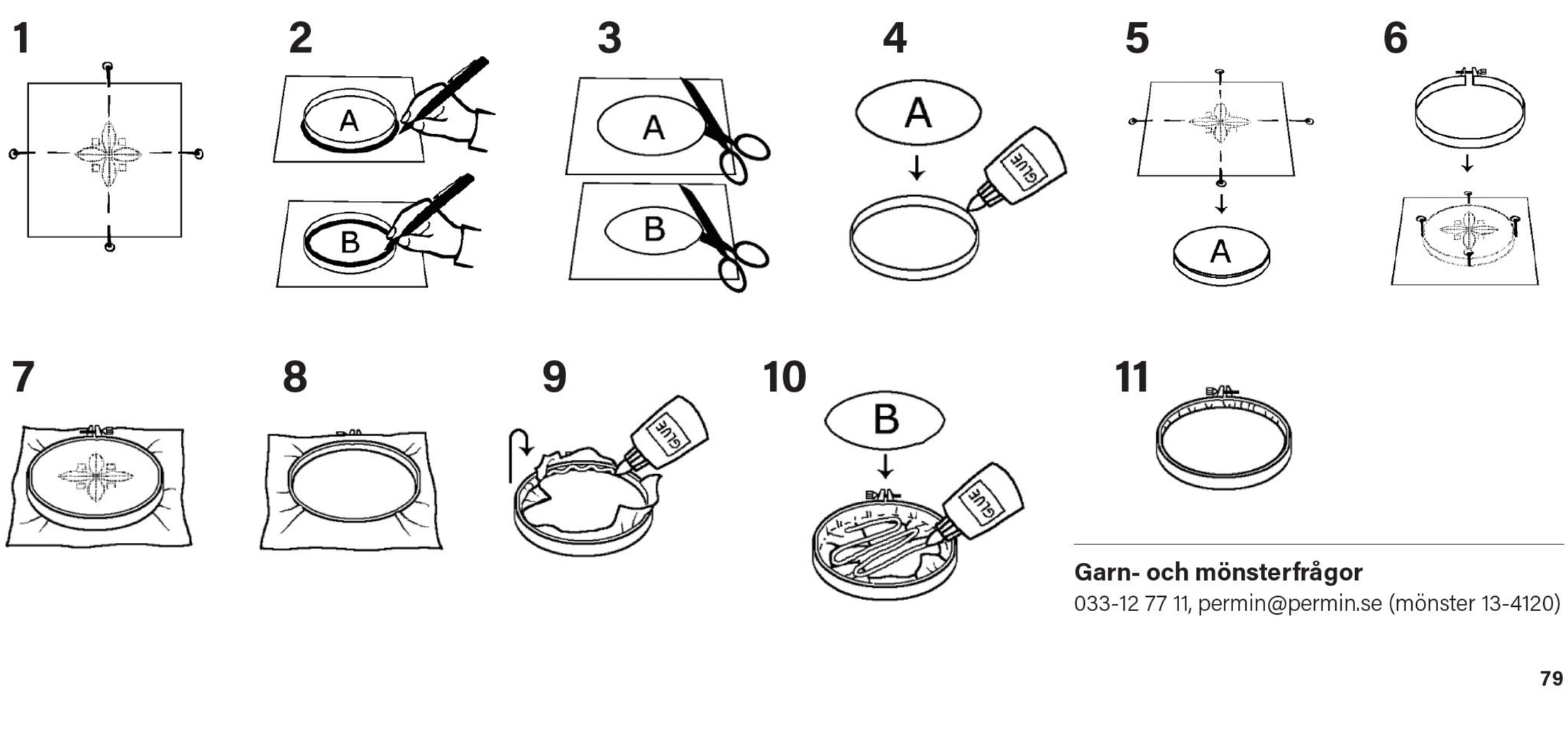

Garn- och mönsterfrågor
033-12 77 11, permin@permin.se (mönster 13-4120)

Kärringträtans garn

www.facebook.com/karringtratansgarn

www.instagram.com/karringtratansgarn

Höjdvägen 4 i Tystberga

www.karringtratansgarn.se

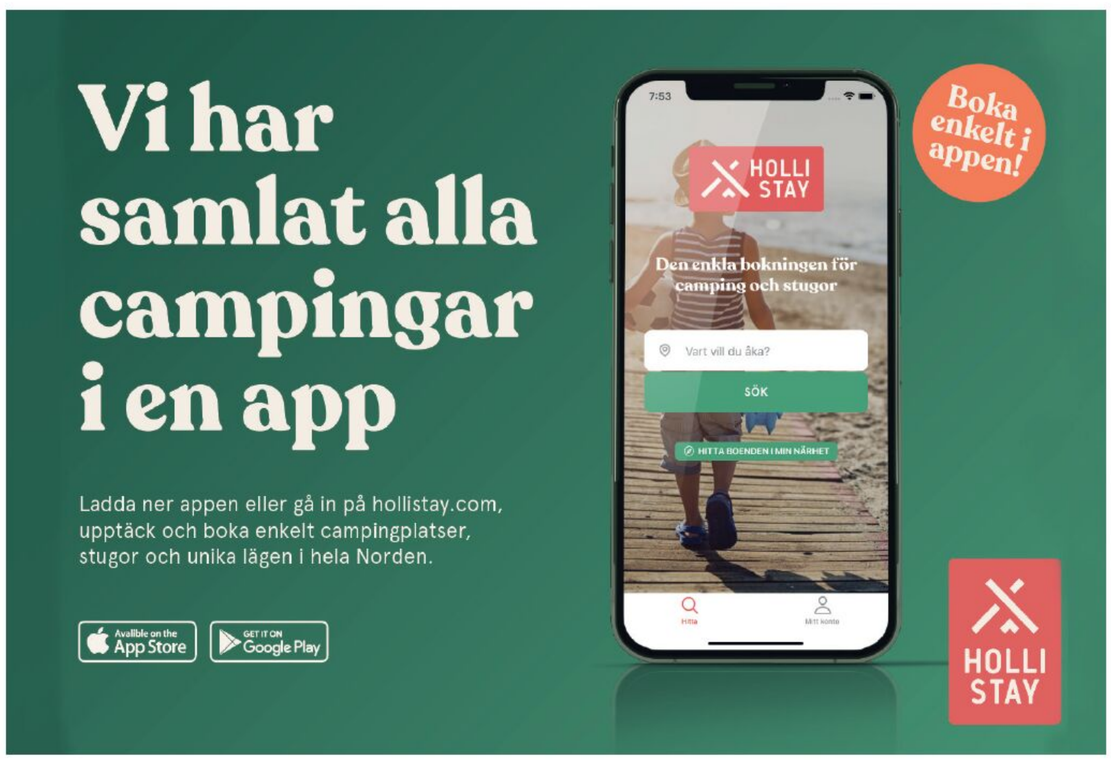

Till havs kan allting hända. En dröm kan förvandlas till mardröm, en strålande dag kan fortsätta med en åskstorm och en passionerad antikhandlare kan visa sig vara en flexibel sjöräddare. Man vet aldrig.

Just därför är det så viktigt att Sjöräddningssällskapet och våra frivilliga sjöräddare finns. Välkommen som medlem på sjoraddning.se. Eller swisha en gåva till 900 5000.

SJÖRÄDDNINGS SÄLLSKAPET

FRIVILLIGA SJÖRÄDDARE SEDAN 1907.

Dina pengar kommer fram! Vi har 90-konto och kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll.

Hjälp oss hjälpa dig att slippa få Alzheimers!

Swisha en gåva till alzheimerforskningen
123 90 111 98 – TACK!

Alzheimerfonden

90 KONTO SVENSK INSAMLINGS KONTROLL

”Textilkonst har fått ett rejält uppsving”

FOTO: LOTTA AHLVAR

Monumental textilorm av Ernesto Neto.

”Både män och kvinnor anammar textiler och olika trådtekniker i sin konst. Tidigare en domän med mest kvinnliga utövare.”

FOTO: LOTTA AHLVAR

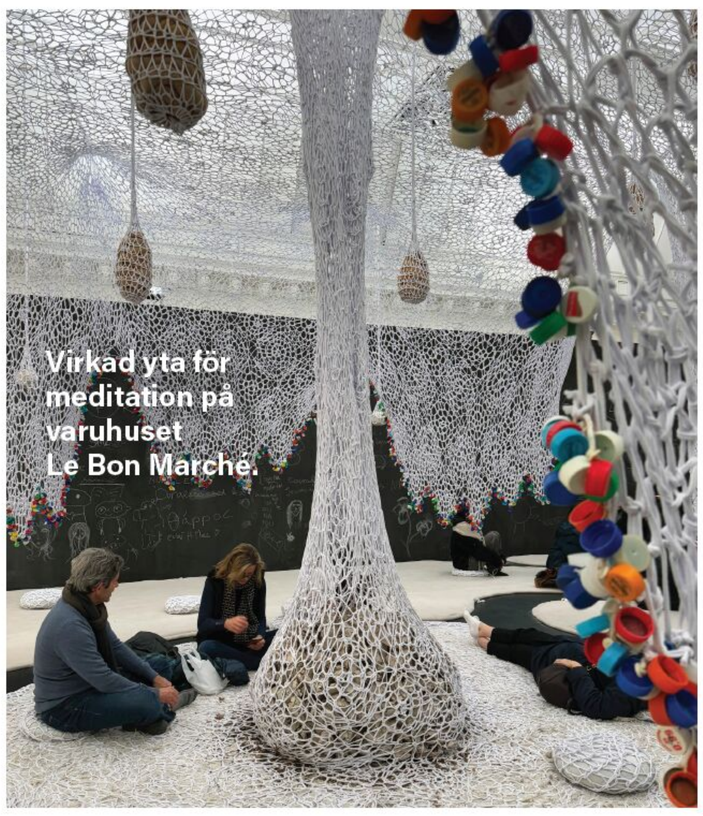

Virkad yta för meditation på varuhuset Le Bon Marché.

En gigantisk vit orm slingrar från taket, ner genom ljusgården, på det anrika varuhuset Le Bon Marché Rive Gauche i Paris. Konstverket, utfört i en slags makraméteknik, svävar till synes fritt i den monumentala rymden. Bara rulltrappor korsar dess väg. Textilverket heter *Le La Serpent*. Konstnären **Ernesto Neto** är berömd för sina textila installationer som ofta tar hela rum i anspråk. Arbetsmaterialet är tunna, skira, ljusa, töjbara tyger i nylon eller bomull. Långa utsträckta trådar fästa i glastaket säkrar verket i luftrummet. Tillsammans med två bruna träd, Adam och Eva, bildar ormen ett förlorat paradis.

Varje år bjuder Le Bon Marché in en internationell konstnär för att skapa platsspecifikt konstverk. Enda begränsningen är att verket måste vara vitt. Grundarna av varuhuset, **Aristide** och **Marguerite Boucicaut**, myntade i slutet av 1800-talet begreppet ”vita månaden”. En kampanj för att marknadsföra vita textilier som lakan, dukar och gardiner. Helvit är också den sinnliga, virkade mötesytan som Ernesto Neto skapat för kontemplation. Det är en mäktig känsla att mitt den myllrande kommersen bara sitta ner och vara på en yogakudde.

För ungefär femton år sedan träffade jag en underbart prillig dam som verkligen älskade att virka. Allt hon kom över, billiga möbler och lampor från loppis, försåg hon med ett virkat, tajt fodral. Resultatet var enastående, föremålen trädde fram på nytt sätt: siluett och form syntes tydligare än tidigare. Hon var alltid lika chic med handväskan full av garn och virknålen i högsta hugg. Minns att jag var ambivalent till om det var konst eller bara konstigt. Idag är jag övertygad, så klart att det var konst.

Textilkonst i alla dess former har fått ett rejält uppsving på internationella konstscener, till exempel biennalen i Venedig. Både män och kvinnor anammar textiler och olika trådtekniker i sin konst. Tidigare en domän med mest kvinnliga utövare.

Intresset för textil konst och även textilhantverk var stort från sextiotal och fram till åttiotalet i Sverige. Mest känd är kanske den så kallade ”Riksväven” från 1983 som

FOTO: BLOMSTERLANDET

Lotta Ahlvar är utbildad formgivare och verkar inom slöjd- och hantverksrörelsen. Hållbarhet och hälsa är viktiga frågor för Lotta, som också är yogalärare och terapeut. Hon har tidigare varit vd för Svenska Moderådet och Handarbetets Vänner.

täcker hela väggen i plenisalen i Sveriges riksdag. Verket av **Elisabeth Hasselberg** heter egentligen *Minnet av ett landskap* och producerades på Handarbetets Vänner. Väven tog flera år att framställa.

Handarbetets Vänner (HV), som nyligen fyllde 150 år i textilens tjänst, har utbildat de flesta av landets textilkonsulenter och många monumentala konstverk har växt fram i ateljen. HV firar jubileet med en vacker praktbok, formgiven av prisbelönta **Nina Ulmaja**, om sin historia med fokus på hantverket och intervjuer med konstnärer föreningen samarbetet med. En viktig bok om textilkonsten, men också om en intressant kulturhistoria om hur kvinnor tidigt gavs möjlighet till utbildning och försörjning via textilt hantverk. Lika aktuellt idag. Men nu är det ofta i Asien och Afrika som kvinnor arbetar med textil för att klara sin egen försörjning. □

Lotta Ahlvar

STICKAT & sånt

Nya fina mönster i nästa nummer!

Finns i butik 7/5

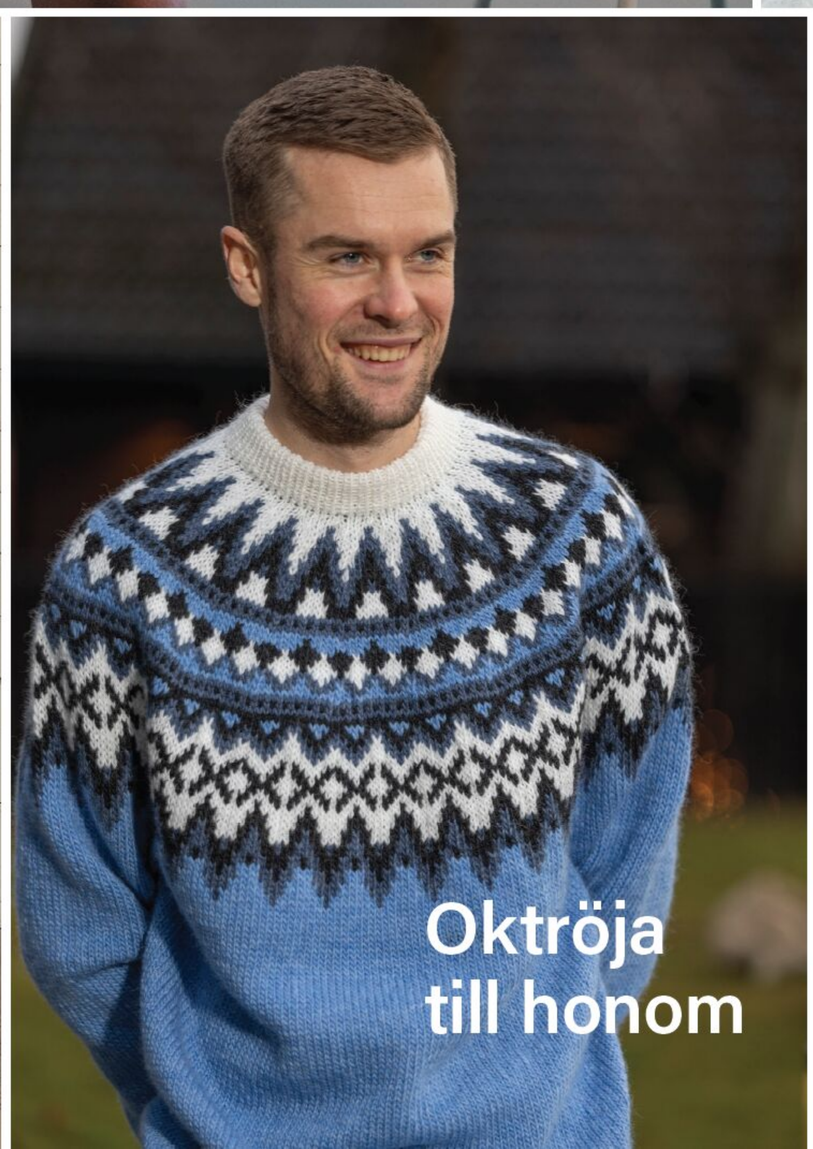

HANDFÄRGAT GARN

FÖR STICKNING - VIRKNING - VÄVNING

Lisa Linkvarn

www.lisalinkvarn.se

LANSERINGSERBJUDANDE

Vi fortsätter fira lanseringen av vår nya uppdaterade hemsida och har flera olika erbjudanden fram till den sista mars

I VÅR HITTAR DU MIG HÄR:

- STICKFEST I VÄST MARSTRAND **21-23/3**
- SY & HANTVERKSFESTIVALEN MALMÖ **25-27/4**
- JULEBODA STICKRETREAT **9-11/5**

FÖLJ MED:

INSTAGRAM: **LISALINKVARNCRAFTODESIGN**

FACEBOOK: **LISALINKVARNCRAFTODESIGN**

VI PÅ DESIGN & HANTVERK GOTLAND SÄLJER GARN, STICKTILLBEHÖR, PRESENT- OCH INREDNINGSARTIKLAR

och mycket mer

Alpackagarn - Bomullsgarn - Ullgarn - Lingarn - Mohairgarn - Tvättad & Kardad ull mm

Stickor och sticktillbehör från Järbo och KnitPro

Besök vår webbutik www.dhgh.se

Lokalproducerat garn av ull från gotländska gårdar, producerat av Stenkyrka Ullspinneri.

Design & Hantverk Gotland

Butik: Stenkyrka Garde 176

Öppettider se på www.dhgh.se

Tel. 0498-41 10 06